

तैत्तिरीयोपनिषत्

contains subjects as

**Sheeksha valli
Aananda valli
Bhirgu valli
Mahanarayanopanishad
Aruna Prasnam (Surya Namakaram)
&
Tri Naachiketam**

Contents

1 शीक्षा वल्ली.....	11
1.1 पूर्वशान्ति पाठः.....	11
1.2 शिक्षाशास्त्रार्थ सङ्ग्रहः	11
1.3 संहितोपासनं	12
1.4 मेघादि-सिद्ध्यर्था आवहन्ती होम मन्त्राः.....	13
1.5 व्याहृत्युपासनं.....	14
1.6 मनोमयत्वादि-गुणक-ब्रह्मोपासनया स्वाराज्य-सिद्धिः	16
1.7 पृथिव्या द्युपाधिक-पञ्च-ब्रह्मोपासनं	16
1.8 प्रणवोपासनम्	17
1.9 स्वाध्याय-प्रशंसा.....	18
1.10 ब्रह्मज्ञान-प्रकाशक-मन्त्रः.....	18
1.11 शिष्यानुशासनम्	19
2 ब्रह्मानन्द वल्ली.....	22
2.1 उपनिषत्सार सङ्ग्रहः.....	22
2.2 पञ्चकोश-विवरणं	23
2.3 अभयप्रतिष्ठा.....	26
2.4 ब्रह्मानन्दमीमांसा.....	27
3 भृगु वल्ली.....	31
3.1 ब्रह्मजिज्ञासा	31

3.2	पञ्चकोशान्तः स्थित-ब्रह्मनिरूपणम्	31
3.3	अन्नब्रह्मोपासनम्	34
3.4	सदाचारप्रदर्शनम् । ब्रह्मानन्दानुभवः	35
4	महा नारायणोपनिषत्	39
4.1	अम्भस्यपारे	39
4.2	गायत्री मन्त्राः	45
4.3	दूर्वा सूक्तं	47
4.4	मृत्तिका सूक्तं	47
4.5	शत्रुजय मन्त्राः	48
4.6	अघमर्षण सूक्तं	50
4.7	दुर्गा सूक्तं	53
4.8	व्याहृति होम मन्त्राः	54
4.9	ज्ञानप्राप्त्यर्था होममन्त्राः	55
4.10	वेदाविस्मरणाय जपमन्त्राः	56
4.11	तपः प्रशंसा	56
4.12	विहिताचरण प्रशंसा निषिद्धाचरण निन्दा च	56
4.13	दहर विद्या	57
4.14	नारायण सूक्तं	59
4.15	आदित्य मण्डले परब्रह्मोपासनं	61
4.16	आदित्यपुरुषस्य सर्वात्मकत्व प्रदर्शनं	62

4.17 शिवोपासन मन्त्रः.....	62
4.18 पश्चिमवक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः.....	63
4.19 उत्तर वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः.....	63
4.20 दक्षिण वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः.....	64
4.21 प्राग्वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः	64
4.22 ऊर्ध्व वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः	64
4.23 नमस्कारार्थ मन्त्रः.....	64
4.24 अग्निहोत्र हवण्याः उपयुक्तस्य वृक्ष विशेष-स्याभिधानम्	65
4.25 रक्षोघ्न मन्त्र निरूपणं	65
4.26 भूदेवताक मन्त्रः.....	66
4.27 सर्वा देवता आपः	66
4.28 सन्ध्यावन्दन मन्त्रः.....	67
4.29 प्रणवस्य ऋष्यादि विवरणं	68
4.30 गायत्र्यावाहन मन्त्रः.....	68
4.31 गायत्री उपस्थान मन्त्रः.....	69
4.32 आदित्यदेवता मन्त्रः.....	70
4.33 त्रिसुपर्णमन्त्रः.....	70
4.34 मेधा सूक्तं	72
4.35 मृत्युनिवारण मन्त्रः.....	73
4.36 प्रजापति-प्रार्थना मन्त्रः.....	75
4.37 इन्द्रप्रार्थना मन्त्रः.....	75

4.38 मृत्युञ्जय मन्त्राः.....	75
4.39 पापनिवारका मन्त्राः.....	75
4.40 वसु-प्रार्थना मन्त्रः.....	76
4.41 कामोऽकार्षीत् – मन्युरकार्षीत् मन्त्रः.....	76
4.42 विरजा होम मन्त्राः.....	77
4.43 वैश्वदेव मन्त्राः.....	80
4.44 प्राणाहुति मन्त्राः.....	82
4.45 भुक्तान्नाभिमन्त्रण मन्त्राः.....	83
4.46 भोजनान्ते आत्मानुसन्धान मन्त्राः.....	84
4.47 अवयवस्वस्थता प्रार्थना मन्त्रः.....	84
4.48 इन्द्र सप्तर्षि संवाद मन्त्रः.....	84
4.49 हृदयालम्भन मन्त्रः.....	84
4.50 देवता प्राणनिरूपण मन्त्रः.....	84
4.51 अग्नि स्तुति मन्त्रः.....	85
4.52 अभीष्ट याचना मन्त्रः.....	85
4.53 पर तत्त्व निरूपणं.....	85
4.54 ज्ञान साधन निरूपणं.....	87
4.55 ज्ञानयज्ञः.....	91
5 अरुणप्रश्नः-तैत्तिरीयारण्यकं	95
1.1.1 अनुवाकं-1.....	95
1.1.2 अनुवाकं-2.....	96

1.1.3 अनुवाकं-3.....	98
1.1.4 अनुवाकं-4.....	100
1.1.5 अनुवाकं-5.....	101
1.1.6 अनुवाकं-6.....	102
1.1.7 अनुवाकं-7.....	103
1.1.8 अनुवाकं-8.....	105
1.1.9 अनुवाकं-9.....	108
1.1.10 अनुवाकं-10.....	111
1.1.11 अनुवाकं-11.....	113
1.1.12 अनुवाकं-12.....	116
1.1.13 अनुवाकं-13.....	118
1.1.14 अनुवाकं-14	119
1.1.15 अनुवाकं-15.....	122
1.1.16 अनुवाकं-16.....	122
1.1.17 अनुवाकं-17.....	123
1.1.18 अनुवाकं-18.....	125
1.1.19 अनुवाकं-19.....	126
1.1.20 अनुवाकं-20	126
1.1.21 अनुवाकं-21.....	127
1.1.22 अनुवाकं-22	128
1.1.23 अनुवाकं-23	133
1.1.24 अनुवाकं-24	136
1.1.25 अनुवाकं-25	138

1.1.26	अनुवाकं-26	139
1.1.27	अनुवाकं-27	142
1.1.28	अनुवाकं-28	144
1.1.29	अनुवाकं-29	145
1.1.30	अनुवाकं-30	145
1.1.31	अनुवाकं-31.....	146
1.1.32	अनुवाकं-32	148
6	त्रिणाचिकेतं.....	151

=====

Notes: This Book has been brought to you with the courtesy of some Veda learners who have collaborated to prepare this book.

Please give your feedback, comments and report errors to the e-mail id vedavms@gmail.com. We shall strive to make this book more accurate and error-free.

You may note that there are inherent “paata bedhas” when we compare various sources and books. We have made constant reference to the Taittiriya Sakhaa compiled and commented by Shri. Sayanacharya of 13th Century and Shri Bhatta Bhaskaracharya (period unknown). Their manuscript compilations were later converted into books by great Scholars. One of such sets of “Taittiriya” was printed and published during early 1900 A.D. at Govt. Branch Press, Mysore and another set later published under “Anandaashram Series”. These Books were referred to by us as our primary source material for this Book.

This book has not been prepared with any commercial purpose and is purely for studies.

Conventions used in Letters:

८ - is represented by (g)

८ is represented by (gg)
—

८ is represented by (gm)
—

८ is represented as anunaasikam
—

1st Version Notes: Version 3.2 dated 30th September 2019.

In this Version,

- 1. Source reference of Mantras have been provided**
- 2. Conventions usage has been more standardised**
- 3. Corrections found and reported till 28th February 2019 incorporated.**

2nd and Current Version Number 3.2 dated 31st March 2020

1. This Version replaces earlier version “3.2” dated 30th September 2019.
2. We have marked ‘||’ (double ruk) at the end of vedic statements based on the book released under “Anandashram Series on Taittiriya Brahmanam containing bashya of Scholar Sayanacharya.
3. We have standardised some of the conventions and formatted this compilation to make reading easier.
4. We have included the mantra references for all dasinis & included Korvai at end of each Anuvaka and Consolidated Korvai at the end of each Prapatakam. TriNaachketa Mantras are starting in somewhere middle of Taittiriya Bharaman, Chapter 11. We have numbered the first Dasin number as “37” to match with the numberings appearing in conventional texts.
5. In this Book We have highlighted the “unexpanded version of mantras” in yellow for Aruna Prasnam. In Upanishads when have given expansion above the “unexpanded mantra”. Details are given below for ready reference.

For expansions in “Aruna Prasnam” -- only unexpanded mantras are highlighted in yellow.
For Expansion
See “TA 1- 4 Sanskrit”,
Shown as appendix in page
No.69

For expansions in “upanishad” ---- unexpanded mantras
are highlighted
in yellow. Expanded Mantras are also
given above the unexpanded Mantras
inside a box.

We have/shall include Paata Bhedams in brackets wherever found
applicable to the best of our efforts.

In Taittiriya Aranyakam (TA) the order of arranging chapters vary from one
Scholar to the other. We have arranged the TA chapteres as per the order
given by the book published by Nrushima priya Trust, Chennai. Please
refer to page 10a & 10b of this book to have an idea as to how TA
Chapteres are represented by various Scholars.

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 शीक्षा वल्ली

1.1 पूर्वशान्ति पाठः

T.A.5.1.1

शन्नो॑ मि॒त्रः शं॑ व॒रुणः॑ । शन्नो॑ भव॒त्व॒र्य॒मा । शन्न॑ इन्द्रो॒ बृह॒स्पतिः॑ ।
शन्नो॑ वि॒ष्णु-रु॒रुक्रमः॑ । नमो॑ ब्रह्म॒णे । नम॑स्ते वा॒यो ।
त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्रह्मा॒सि । त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्रह्म॒ वदि॑ष्यामि ।
ऋतं॑ व॒दिष्या॑मि । स॒त्यं व॒दिष्या॑मि () । तन्मा॑मवतु । तद्व॒क्तार॑मवतु ।
अवतु॑ मां । अवतु॑ व॒क्तारं॑ ॥

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥ 1.1

(स॒त्यम् व॒दिष्या॑मि पञ्च॑ च) (A1)

1.2 शिक्षाशास्त्रार्थ सङ्ग्रहः

T.A.5.2.1

शीक्षां॑ व्या॒ख्यास्या॑मः । वर्णः॑ स्वरः॑ । मात्रा॑ बलं॑ । साम॑ सन्तानः॑ ।
इत्यु॒क्तः शी॒क्षाद्द॒ध्यायः॑ ॥ 2.1

(शी॒क्षाम् पञ्च॑) (A2)

1.3 संहितोपासनं

T.A.5.3.1

स॒ह नौ॒ यशः॑ । स॒ह नौ॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसं ॥
अथातः स॒ं॒हि॒ताया॑ उपनिषदं व्याख्यास्यामः । पञ्च॑स्वधि-करणेषु ।
अधिलोकमधि-ज्यौतिष-मधिविद्य-मधिप्रज-मद्ध्यात्मं ।
ता महास॒ं॒हि॒ता इत्याचक्षते ॥
अथाधि॑ लो॒कं । पृथि॑वी पूर्वरूपं । द्यौरु॑त्तररूपं ।
आकाशः सन्धिः । 3.1

T.A.5.3.2

वायुः सन्धानं । इत्यधि॑ लो॒कं ॥
अथाधि॑ ज्यौतिषं । अग्निः पूर्वरूपं । आदित्य उत्तररूपं ।
आपः सन्धिः । वैद्युतः सन्धानं । इत्यधि॑ ज्यौतिषं ॥
अथाधि॑ विद्यं । आचार्यः पूर्वरूपं । 3.2

T.A.5.3.3

अन्तेवास्युत्तररूपं । विद्या सन्धिः ।
प्रवचनं सन्धानं । इत्यधि॑ विद्यं ॥
अथाधिप्रजं । माता पूर्वरूपं । पितोत्तररूपं । प्रजा सन्धिः ।
प्रजननं सन्धानं । इत्यधिप्रजं ॥ 3.3

T.A.5.3.4

अथाद्ध्य॑ात्मं । अध॑राह॒नुः पूर्॑व रूपं । उत्तरा॑ह॒नु-रुत्तर॑रूपं ।

वा॒ख् स॒न्धिः । जिह्वा॑ स॒न्धानं । इत्य॑द्ध्य॒ात्मं ॥

इती॑ मा॒महा स॒ञ्हिताः ॥

य ए॒वमे॒ता म॒हास॒ञ्हिता व्या॒ख्या॒ता वे॒द ।

स॒न्धी॒यते प्र॒जया प॒शुभिः ।

ब्र॒ह्मव॑र्च-से॒नान्ना॒द्येन सु॒वर्ग्येण॑ (सु॒वर्गेण॑) लो॒केन॑ () ॥ 3.4

(स॒न्धि - रा॒चार्यः पूर्॑वरूप - मि॒त्यधि॒प्रज॑म् - लो॒केन॑) (A3)

1.4 मे॒घादि-सिद्ध्य॑र्था आ॒वह॑न्ती हो॒म म॒न्त्राः

T.A.5.4.1

य इ॒च्छन्द्सा॑-मृ॒षभो॑ वि॒श्वरूपः॑ । छ॒न्दो॒भ्यो-ऽद्ध्य॑मृ॒ताथ् सं॒बभू॑व ।

स मे॒न्द्रो मे॒धया॑ स्पृ॒णोतु॑ । अ॒मृत॑स्य दे॒व धा॑रणो भू॒यासं॑ ॥

शरी॑रं मे वि॒चर्ष॑णं । जिह्वा॑ मे म॒धुम॑त्त॒मा । कर्णा॑भ्यां भू॒रि वि॒श्रु॒वं ।

ब्र॒ह्मणः॑ को॒शोऽसि॑ मे॒धया॑ ऽपि॒हितः॑ । श्रु॒तं मे॑ गो॒पाय॑ ॥

आ॒वह॑न्ती वि॒तन्वा॒ना । 4.1

T.A.5.4.2

कु॒र्वाणा॑ ची॒र-मा॒त्मनः॑ । वा॒साञ्सि॑ म॒म गा॑वश्च ।

अ॒न्न॒पा॒ने च॑ स॒र्वदा॑ । ततो॑ मे श्रि॒य-मा॑व॒ह ।

लो॒मशां॑ प॒शुभिः॑ सह॒ स्वाहा॑ ॥ आ॒माय॑न्तु ब्र॒ह्मचा॑रिणः स्वाहा ॥
वि॒माऽऽय॑न्तु ब्र॒ह्मचा॑रिणः स्वाहा ॥ प्र॒माऽऽय॑न्तु ब्र॒ह्मचा॑रिणः स्वाहा ॥
द॒माय॑न्तु ब्र॒ह्मचा॑रिणः स्वाहा ॥
श॒माय॑न्तु ब्र॒ह्मचा॑रिणः स्वाहा ॥ 4.2

T.A.5.4.3

य॒शो ज॑नेऽ॒सानि॑ स्वाहा ॥ श्रे॒यान् व॑स्य॒सोऽ॒सानि॑ स्वाहा ॥
तं त्वा॑ भ॒ग प्र॑वि॒शानि॑ स्वाहा ॥ स मा॑ भ॒ग प्र॑वि॒श स्वाहा॑ ॥
तस्मि॑न॒त् सह॑स्र॒ शाखे॑ । नि॒भगा॑हं त्वयि॒ मृजे॑ स्वाहा ॥
यथाऽऽपः॑ प्र॒वताऽऽय॑न्ति । यथा॑ मा॒सा अ॑हर्ज॒रं ।
ए॒वं मां ब्र॑ह्मचा॒रिणः॑ । धा॒तरा॑यन्तु स॒र्वतः॑ स्वाहा () ॥
प्र॒तिवे॑शोऽ॒सि प्र॑ मा॒ भाहि॑ प्र॑ मा॒ पद्य॑स्व ॥ 4.3

(वि॒तन्वा॑ना - श॒माय॑न्तु ब्र॒ह्मचा॑रिणः स्वाहा-धा॒तरा॑यन्तु स॒र्वतः॑
स्वाहै॒कम् च) (A4)

1.5 व्याहृत्युपासनं

T.A.5.5.1

भू-भु॒व-स्सु॒व-रि॒ति वा॑ ए॒ता स्ति॒स्रो व्या॑हृतयः ॥
ता॒सामु॑ह॒स्मै तां॑ च॒तुर्थी॑ । मा॒हाच॑मस्यः प्र॒वेद॑यते ।
म॒ह इति॑ ॥ तद् ब्र॒ह्म । स आ॒त्मा । अ॒ङ्गान्य॑न्या दे॒वताः॑ ॥

भूरि॒ति वा अ॒यं लो॒कः । भुव॒ इत्य॒न्तरि॒क्षं ।

सुव॒-रि॒त्यसौ लो॒कः । 5.1

T.A.5.5.2

मह॒ इत्यादि॒त्यः । आ॒दि॒त्येन॒ वाव॑ सर्वे॑ लो॒का म॒हीय॑न्ते ॥

भूरि॒ति वा अ॒ग्निः । भुव॒ इति॑ वा॒युः । सुव॒रि॒त्यादि॒त्यः ।

मह॒ इति॑ च॒न्द्रमाः॑ । च॒न्द्रम॑सा वाव॑ सर्वा॑णि ज्योती॑षि॒ म॒हीय॑न्ते ॥

भू-रि॒ति वा ऋ॒चः । भुव॒ इति॑ सा॒मानि॑ ।

सुव॒ रि॒ति यजू॑षि । 5.2

T.A.5.5.3

मह॒ इति॑ ब्र॒ह्म । ब्र॒ह्म॑णा वाव॑ सर्वे॑ वे॒दा म॒हीय॑न्ते ॥

भूरि॒ति वै प्रा॒णः । भुव॒ इत्य॑पा॒नः । सुव॒रि॒ति व्या॒नः । मह॒ इत्य॑न्नं॑ ।

अ॒न्नेन॑ वाव॑ सर्वे॑ प्रा॒णा म॒हीय॑न्ते ॥ ता वा ए॒ता-श्च॑त॒स्रश्च॑तु॒र्धा ।

च॒त॒स्र-श्च॑त॒स्रो व्या॑ह॒तयः॑ । ता यो वे॒द () । स वे॒द ब्र॒ह्म ।

सर्वे॑ऽस्मै दे॒वा ब॒लि॒माव॑हन्ति ॥ 5.3

(अ॒सौ लो॒को - यजू॑षि - वे॒द द्वे च॑) (A5)

1.6 मनोमयत्वादि-गुणक-ब्रह्मोपासनया स्वाराज्य-सिद्धिः

T.A.5.6.1

स य ए॒षो॒ऽन्तर्-हृ॒दय॑ आ॒काशः॑ । तस्मि॑न्नयं पु॒रुषो॑ म॒नोम॑यः ।
अमृ॑तो हि॒रण्म॑यः ॥ अ॒न्तरे॑ण तालु॒के । य ए॒ष स्त॑न इ॒वाव॑लंबते ।
सै॒न्द्र यो॒निः । यत्रा॒सौ के॑शा॒न्तो वि॒वर्त॑ते । व्य॒पोह्य॑ शी॒र्षक॑पाले ॥
भू॒रित्य॑ग्नौ प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति । भुव॑ इति वा॒यौ । 6.1

T.A.5.6.2

सु॒व॒रित्या॑दित्ये । मह॑ इति ब्र॒ह्मणि॑ । आ॒प्नोति॑ स्वा॒राज्यं॑ ।
आ॒प्नोति॑ म॒नस॑स्पतिं । वाक्प॑ति श्रक्षु॒ष्पतिः॑ । श्रोत्र॑पति वि॒ज्ञान॑पतिः ।
ए॒तत् ततो॑ भवति । आ॒काश॑ शरी॒रं ब्र॒ह्म ।
स॒त्यात्म॑ प्रा॒णारा॑मं म॒न आ॑नन्दं । शा॒न्ति॑ समृ॒द्ध-म॑मृतं () ॥
इति॑ प्राची॒न यो॒ग्योपा॑स्व ॥ 6.2

(वा॒या-व॑मृत मे॒कम् च) (A6)

1.7 पृथिव्या द्युपाधिक-पञ्च-ब्रह्मोपासनं

T.A.5.7.1

पृ॒थि॒व्यन्त॑रि॒क्षं द्यौर्-दि॒शोऽवा॑न्तरदि॒शाः ।
अ॒ग्निर्-वा॒यु-रा॑दित्य-श्चन्द्र॒मा नक्ष॑त्राणि ।
आ॒प ओ॑षधयो व॒नस्प॑तय आ॒काश॑ आ॒त्मा । इ॒त्यधि॑भूतं ॥

अथाद्ध्या॒त्मं । प्रा॒णो व्या॒नोऽपान॑ उ॒दानः॑ स॒मानः॑ ।

चक्षुः॑ श्रो॒त्रं मनो॑ वाक् त्वक् । च॒र्म मा॒ञ् स॒न्नावा॑स्थि म॒ज्जा ॥

ए॒त दधि॑वि॒धाय॑र॒षि रवो॑चत् । पा॒ङ्क्तं॑ वा इ॒दञ् सर्वं॑ () ।

पा॒ङ्क्तै॒नैव पा॒ङ्क्तञ् स्पृ॑णोतीति ॥ 7.1

(सर्वमेकम् च) (A7)

1.8 प्रणवोपासनम्

T.A.5.8.1

ओ-मि॒ति ब्र॒ह्म ॥ ओ-मि॒तीद॑ञ् सर्वं॑ ॥

ओमि॒त्येत॑-दनु॒कृति॑ ह॒स्म वा अ॒प्यो श्रा॑वयेत्या-श्रा॒वय॑न्ति ।

ओ-मि॒ति सा॒मानि॑ गा॒यन्ति॑ । ओञ् शोमि॒ति श॒स्त्राणि॑ शञ्सन्ति ।

ओ-मि॒त्यद्ध्व॑र्युः प्र॒तिगरं॑ प्र॒तिगृ॑णाति । ओ-मि॒ति ब्र॒ह्मा प्र॑सौति ।

ओ-मि॒त्यग्नि॑हो॒त्र-मनु॑जानाति ।

ओ-मि॒ति ब्रा॒ह्मणः॑ प्र॒वक्ष्य॑न्नाह ब्र॒ह्मोपा॑प्नवानीति ।

ब्र॒ह्मैवो॑-पा॒प्नोति॑ ॥ 8.1

(ओम् दश) (A8)

1.9 स्वाध्याय-प्रशंसा

T.A.5.9.1

ऋ॒तं च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च । स॒त्यं च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
तप॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च । दम॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
शम॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च । अ॒ग्नय॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
अ॒ग्निहो॑त्रं च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
अ॒तिथय॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
मा॒नुषं च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
प्र॒जा च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च () ।
प्र॒जनश्च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च । प्र॒जाति॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ॥
स॒त्यमि॑ति स॒त्यव॑चा रा॒थी तरः॑ । तप॑ इति तपो॒नित्यः॑ पौ॒रुशि॑ष्टिः ।
स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने ए॒वेति॑ ना॒को मौ॑द्ग॒ल्यः ।
तद्धि॑ तप॑स्तद्धि॒ तपः॑ ॥ 9.1

(प्र॒जा च॑ स्वा॒ध्याय॑प्र॒वच॑ने च षट्च॑) (A9)

1.10 ब्रह्मज्ञान-प्रकाशक-मन्त्रः

T.A.5.10.1

अ॒हं वृ॑क्षस्य रे॒रिवा॑ । की॒र्तिः पृ॑ष्ठं गि॒रेरि॑व ।
ऊ॒र्ध्व प॑वि॒त्रो वा॒जिनी॑व स्व॒मृ॒तम॑स्मि ।

द्रवि॑णः॒ स॒व॒र्च॒सं ।

सु॒मे॒धा अ॒मृ॒तो॒क्षि॒तः । इति॑ त्रि॒शङ्को॒र्-वे॒दानु॒व॒चनं॑ ॥ 10.1

(अ॒ह॒ षट्) (A10)

1.11 शिष्यानुशासनम्

T.A.5.11.1

वे॒दम॒नू॒च्या- ऽचा॒र्यो॒न्ते॒वा॒सि॒न-म॒नु॒शा॒स्ति ॥

स॒त्यं व॑द । ध॒र्मं च॒र ॥ स्वा॒द्ध्या॒या॒न्मा प्र॒मदः॑ ।

आ॒चा॒र्या॒य प्रि॒यं ध॒नमा॒हृत्य॑ प्र॒जात॑न्तुं मा॒ व्य॒व॒च्छे॒त्सीः ।

स॒त्या॒न्न प्र॑म॒दि॒तव्यं॑ । ध॒र्मा॒न्न प्र॑म॒दि॒तव्यं॑ ।

कु॒श॒ला॒न्न प्र॑म॒दि॒तव्यं॑ । भू॒त्यै न॑ प्र॒मदि॑तव्यं ।

स्वा॒द्ध्या॒य प्र॒व॒च॒ना॒भ्यां न॑ प्र॒मदि॑तव्यं । 11.1

T.A.5.11.2

दे॒व॒पि॒तृ॒का॒र्या॒भ्यां न॑ प्र॒मदि॑तव्यं ॥

मा॒तृ॒दे॒वो भ॒व । पि॒तृ॒दे॒वो भ॒व ।

आ॒चा॒र्य दे॒वो भ॒व । अ॒ति॒थि॒दे॒वो भ॒व ॥

या॒न्य॒न॒व॒द्या॒नि क॑र्मा॒णि । ता॒नि से॒वि॒त॒व्या॒नि । नो॑ इ॒तरा॒णि ॥

या॒न्य॒स्मा॒कं सु॒च॒रि॒ता॒नि । ता॒नि त्वयो॑पा॒स्या॒नि । 11.2

T.A.5.11.3

नो इतराणि ॥ ये के चास्म-च्छ्रेयाऽसो ब्राह्मणाः ।
 तेषां त्वयाऽऽसने न प्रश्नसितव्यं ॥ श्रद्धया देयं । अश्रद्धयाऽदेयं ।
 श्रिया देयं । ह्रिया देयं । भिया देयं । सम्विदा देयं ॥
 अथ यदि ते कर्मविचिकिथ्सा वा वृत्त विचिकिथ्सा वा स्यात् । 11.3

T.A.5.11.4

ये तत्र ब्राह्मणाः सम्मर्शिनः । युक्ता आयुक्ताः ।
 अलूक्षा धर्मकामाः स्युः । यथा ते तत्र वर्तेरन् । तथा तत्र वर्तेथाः ॥
 अथाभ्याख्यातेषु । ये तत्र ब्राह्मणाः सम्मर्शिनः । युक्ता आयुक्ताः ।
 अलूक्षा धर्म कामाः स्युः । यथा ते तेषु वर्तेरन् () । 11.4a

T.A.5.11.5

तथा तेषु वर्तेथाः ॥ एष आदेशः । एष उपदेशः । एषा वेदोपनिषत् ।
 एतदनुशासनं । एव मुपासितव्यं । एव मुचैतदुपास्यं ॥ 11.4b

(स्वाद्ध्यायप्रवचनाभ्याम् न प्रमदितव्यम् - तानित्वयोपास्यानि -
 स्यात् - तेषु वर्तेरन्थ - +सप्त च) (A11)

T.A.5.12.1

शन्नो मित्रः शं वरुणः । शन्नो भवत्वयमा । शन्न इन्द्रो बृहस्पतिः ।
 शन्नो विष्णु रुरुक्रमः । नमो ब्रह्मणे । नमस्ते वायो ।

त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्र॒ह्मा॑सि । त्वामे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्र॒ह्मा॑ वादि॒षं । ऋ॒तम॑वादि॒षं ।
स॒त्यम॑वादि॒षं () । तन्मा॑मा॒वीत् । तद्व॒क्तार॑मा॒वीत् । आ॒वीन्मां॑ ।
आ॒वी॒द्व॒क्तारं॑ ॥ ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥ 12.1

(स॒त्यम॑वादि॒षम् पञ्च॑ च) (A12)

॥ इति शीक्षावल्ली समाप्ता ॥

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

2 ब्रह्मानन्द वल्ली

T.A.5.13.1

स॒ह ना॑ ववतु । स॒ह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॑र्यं करवावहै ।
ते॒ज॒स्विना॑ वधी॑तमस्तु मा विद्विषा॑वहै ॥
ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

(सह पञ्च) (A13)

2.1 उपनिषत्सार सङ्ग्रहः

T.A.5.14.1

ब्र॒ह्मवि॑दाप्नोति॑ परं ॥
तदे॒षाऽभ्यु॑क्ता । स॒त्यं ज्ञा॑न-मनन्तं ब्र॒ह्म ।
यो वेद॑ निहि॑तं गुहा॒यां पर॑मे व्योमन् ।
सोऽश्नु॑ते सर्वा॒न् कामा॑न् सह । ब्र॒ह्मणा॑ विपश्चि॒तेति॑ ॥
तस्मा॒द्वा ए॒तस्मा॑दात्मन॑ आका॒शः संभू॑तः । आका॒शाद् वा॒युः ।
वा॒यो र॒ग्निः । अ॒ग्नेरा॑पः । अ॒द्भ्यः पृ॑थि॒वी । पृ॒थि॒व्या ओष॑धयः ।
ओष॑धी॒भ्योऽन्नं॑ । अ॒न्नात् पुरु॑षः ॥
स वा ए॒ष पुरु॑षोऽन्नर॑समयः ॥ तस्ये॒दमे॒व शि॒रः ।

अ॒यं दक्षि॑णः प॒क्षः । अ॒यमु॑त्तरः प॒क्षः । अ॒यमा॑त्मा ॥
इ॒दं पु॒च्छं प्र॒तिष्ठा ॥ तद॒प्येष॑ इ॒लोको॑ भ॒वति ॥ 1.1

2.2 पञ्चकोश-विवरणं

T.A.5.14.2

अ॒न्ना॒द्वै प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते । याः काश्च॑ पृ॒थि॒वी॒ऽश्रिताः॑ ।
अ॒थो अ॒न्नेनै॑व जी॒वन्ति॑ । अ॒थैन॑द॒पिय॑न्त्यन्ततः ।
अ॒न्नं॒ हि भू॒तानां॑ ज्येष्ठं॑ ॥ तस्मा॑त् स॒र्वो॒षध॑ मु॒च्यते॑ ।
स॒र्वं वै ते॑ऽन्नमाप्नुवन्ति । येऽन्नं॑ ब्र॒ह्मोपा॑सते ।
अ॒न्नं॒ हि भू॒तानां॑ ज्येष्ठं॑ ॥ तस्मा॑त् स॒र्वो॒षध॑ मु॒च्यते॑ ।
अ॒न्नाद् भू॒तानि॑ जा॒यन्ते॑ । जा॒तान्य॑न्नेन वर्द्धन्ते ।
अ॒द्यते॑ऽत्ति च भू॒तानि॑ । तस्मा॑दन्नं तदु॒च्यत॑ इति ॥
तस्मा॑द्वा ए॒तस्मा॑-दन्नरसमयात् ।
अ॒न्योऽन्तर॑ आ॒त्मा प्रा॑ण म॒यः । तेनै॑ष पू॒र्णः ॥
स वा ए॑ष पु॒रुष॑वि॒ध ए॒व । तस्य॑ पु॒रुष॑ वि॒धतां॑ ।
अ॒न्वयं॑ पु॒रुष॑ वि॒धः । तस्य॑ प्रा॑ण ए॒व शि॒रः ॥
व्या॒नो दक्षि॑णः प॒क्षः । अ॒पान॑ उत्तरः प॒क्षः । आ॒काश॑ आ॒त्मा ।
पृ॒थि॒वी पु॒च्छं प्र॒तिष्ठा ॥ तद॒प्येष॑ इ॒लोको॑ भ॒वति ॥ 2.1

T.A.5.14.3

प्रा॒णं दे॒वा अनु॒प्रा॒णन्ति॑ । म॒नु॒ष्याः प॒श॒वश्च॑ ये ।
 प्रा॒णो हि भू॒ता॒नामा॒युः । तस्मा॑त् सर्वा॒युष॑ मु॒च्यते॑ ।
 सर्व॑मे॒व त आ॒युर्य॑न्ति । ये प्रा॒णं ब्र॒ह्मोपा॑सते ।
 प्रा॒णो हि भू॒ता॒नामा॒युः । तस्मा॑त् सर्वा॒युष॑-मु॒च्यत॑ इति ॥
 तस्यै॑ष ए॒व शा॒रीर॑ आ॒त्मा । यः पूर्॒वस्य॑ ॥
 तस्मा॑द्वा ए॒तस्मा॑त् प्रा॒णम॒यात् । अ॒न्योऽन्तर॑ आ॒त्मा म॒नोम॑यः ।
 तेनै॑ष पूर्णः ॥ स वा ए॒ष पु॒रुष॑वि॒ध ए॒व । तस्य॑ पु॒रुष॑वि॒धतां॑ ।
 अ॒न्वयं॑ पु॒रुष॑वि॒धः । तस्य॑ यजु॒रे॒व शि॒रः । ऋग् दक्षि॑णः प॒क्षः ।
 सा॒मोत्तरः॑ प॒क्षः । आ॒देश॑ आ॒त्मा । अथ॑र्वाङ्गि॒रसः॑ पु॒च्छं प्र॑ति॒ष्ठा ॥
 तद॒प्येष॑ श्लो॒को भ॒वति॑ ॥ 3.1

T.A.5.14.4

यतो॑ वा॒चो नि॒वर्त॑न्ते । अ॒प्राप्य॑ म॒नसा॑ सह । आ॒नन्दं॑ ब्र॒ह्म॒णो वि॒द्वान् ।
 न बि॒भेति॑ कदा॒चने॒ति ॥ तस्यै॑ष ए॒व शा॒रीर॑ आ॒त्मा । यः पूर्॒वस्य॑ ॥
 तस्मा॑द्वा ए॒तस्मा॑न् म॒नोम॒यात् । अ॒न्योऽन्तर॑ आ॒त्मा वि॒ज्ञान॑म॒यः ।
 तेनै॑ष पूर्णः ॥ स वा ए॒ष पु॒रुष॑वि॒ध ए॒व । तस्य॑ पु॒रुष॑ वि॒धतां॑ ।
 अ॒न्वयं॑ पु॒रुष॑ वि॒धः । तस्य॑ श्र॒द्धै॒व शि॒रः । ऋ॒तं दक्षि॑णः प॒क्षः ।

स॒त्यमु॒त्तरः॑ प॒क्षः॑ । यो॒ग आ॒त्मा ।

महः॑ पु॒च्छं॑ प्र॒तिष्ठा ॥ तद॒प्येष॑ श्लो॒को भ॒वति ॥ 4.1

T.A.5.14.5

वि॒ज्ञानं॑ य॒ज्ञं त॑नु॒ते । क॒र्माणि॑ त॒नुतेऽपि॑ च । वि॒ज्ञानं॑ दे॒वाः सर्वे॑ ॥

ब्र॒ह्म ज्येष्ठ॑-मु॒पास॑ते । वि॒ज्ञानं॑ ब्र॒ह्म चेद् वे॒द । तस्मा॑च्चे॒न्न प्र॒माद्य॑ति ।

शरी॑रे पा॒प्मनो॑ हि॒त्वा । सर्वा॑न्-का॒मान्-सम॑श्नु॒त इति॑ ॥

तस्यै॑ष ए॒व शा॒रीर आ॒त्मा । यः पूर्॑व॒स्य ॥

तस्मा॑द्वा ए॒तस्माद्-वि॒ज्ञान॑मयात् । अ॒न्योऽन्तर॑ आ॒त्माऽऽन॑न्दमयः ।

तेनै॑ष पूर्णः ॥ स वा ए॒ष पु॒रुष॑वि॒ध ए॒व । तस्य॑ पु॒रुष॑वि॒धतां॑ ।

अ॒न्वयं॑ पु॒रुष॑वि॒धः । तस्य॑ प्रि॒य-मे॒व शि॒रः । मो॒दो दक्षि॑णः प॒क्षः ।

प्र॒मोद॑ उ॒त्तरः॑ प॒क्षः । आ॒नन्द आ॒त्मा । ब्र॒ह्म पु॒च्छं॑ प्र॒तिष्ठा ॥

तद॒प्येष॑ श्लो॒को भ॒वति ॥ 5.1

T.A.5.14.6

अ॒सन्ने॒व स॑ भ॒वति॑ । अ॒सद् ब्र॒ह्मेति॑ वे॒द चेत् ।

अ॒स्ति ब्र॒ह्मेति॑ चेद् वे॒द । स॒न्तमे॑नं ततो वि॒दुरि॑ति ॥

तस्यै॑ष ए॒व शा॒रीर आ॒त्मा । यः पूर्॑व॒स्य ॥ अथातोऽनु॑ प्र॒श्नाः ॥

उ॒ता वि॒द्वान॒मुं लो॒कं प्रे॒त्य । कश्च॑न ग॒च्छ॒ती(3) ।

आ॒हो वि॒द्वान॒मुं लो॒कं प्रे॒त्य ।

कश्चित् समश्नुता(३) उ ॥ सोऽकामयत ।
 बहुस्यां प्रजायेयेति । स तपोऽतप्यत । स तपस्तप्त्वा ।
 इदं सर्व-मसृजत ॥ यदिदं किञ्च । तत्सृष्ट्वा । तदेवानु प्राविशत् ॥
 तदनुप्रविश्य । सच्च त्यच्चाभवत् । निरुक्तं चा निरुक्तं च ।
 निलयनं चा निलयनं च । विज्ञानं चा विज्ञानं च ।
 सत्यं चानृतं च सत्य-मभवत् ॥ यदिदं किञ्च ।
 तत्सत्य-मित्या चक्षते ॥ तदप्येष श्लोको भवति ॥ 6.1

2.3 अभयप्रतिष्ठा

T.A.5.14.7

असद्वा इदमग्र आसीत् । ततो वै सदजायत ।
 तदात्मानं स्वय-मकुरुत । तस्मात् तत् सुकृतमुच्यत इति ॥
 यद्वै तत् सुकृतं । रसो वै सः ।
 रसं ह्येवायं लब्ध्वाऽऽनन्दी भवति ॥
 को ह्येवान्यात् कः प्राण्यात् । यदेष आकाश आनन्दो न स्यात् ।
 एष ह्येवानन्दयाति ॥
 यदा ह्येवैष एतस्मिन्-नदृश्ये ऽनात्म्ये ऽनिरुक्ते ऽनिलयने ऽभयं
 प्रतिष्ठां विन्दते ।

अथ सोऽभयं गतो भवति ॥

यदा होवैष एतस्मिन्-नुदर-मन्तरं कुरुते । अथ तस्य भयं भवति ॥
तत्त्वेव भयं विदुषो-ऽमन्वानस्य ॥ तदप्येष श्लोको भवति ॥ 7.1

2.4 ब्रह्मानन्दमीमांसा

T.A.5.14.8

भीषाऽस्मा-द्वातः पवते । भीषोदेति सूर्यः ।

भीषाऽस्मा-दग्नि-श्चेन्द्रश्च । मृत्युर् धावति पञ्चम इति ॥

सैषाऽनन्दस्य मीमांसा भवति ॥ युवा स्यात् साधु युवाऽध्यायकः ।

आशिष्ठो दृढिष्ठो बलिष्ठः । तस्येयं पृथिवी सर्वा वित्तस्य पूर्णा स्यात् ।

स एको मानुष आनन्दः ॥ ते ये शतं मानुषा आनन्दाः । 8.1

स एको मनुष्य-गन्धर्वाणा-मानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं मनुष्य-गन्धर्वाणा-मानन्दाः ।

स एको देव-गन्धर्वाणा-मानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं देव-गन्धर्वाणा-मानन्दाः ।

स एकः पितॄणां चिरलोक-लोकाना-मानन्दः ।

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं पितॄणां चिरलोक-लोकाना-मानन्दाः ।

स एक आजानजानां देवाना-मानन्दः । 8.2

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शत-माजान-जानां देवाना मानन्दाः ।

स एकः कर्म-देवानां देवाना-मानन्दः ।

ये कर्मणा देवानपि यन्ति । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं कर्मदेवानां देवाना-मानन्दाः । स एको देवाना-मानन्दः ।

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥ ते ये शतं देवाना-मानन्दाः ।

स एक इन्द्रस्यानन्दः । 8.3

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥ ते ये शतमिन्द्र-स्याऽऽनन्दाः ।

स एको बृहस्पते-रानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं बृहस्पते रानन्दाः । स एकः प्रजापते-रानन्दः ।

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥ ते ये शतं प्रजापते-रानन्दाः ।

स एको ब्रह्मण आनन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥ 8.4

स यश्चायं पुरुषे । यश्चासा-वादित्ये । स एकः ॥ स य एवं वित् ।
अस्माल्लोकात् प्रेत्य । एतमन्नमय-मात्मान-मुपसङ्क्रामति ।
एतं प्राणमय-मात्मान-मुपसङ्क्रामति ।
एतं मनोमय-मात्मान-मुपसङ्क्रामति ।
एतं विज्ञानमय-मात्मान-मुपसङ्क्रामति ।
एतमानन्दमय-मात्मान-मुपसङ्क्रामति ॥
तदप्येष श्लोको भवति ॥ 8.5

T.A.5.14.9

यतो वाचो निवर्तन्ते । अप्राप्य मनसा सह । आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् ।
न बिभेति कुतश्चनेति ॥ एतं ह वा व न तपति ।
किमहं साधु नाकरवं । किमहं पाप-मकरव-मिति ॥
स य एवं विद्वानेते आत्मानं स्पृणुते ॥
उभे ह्येवैष एते आत्मानं स्पृणुते ।
य एवं वेद ॥ इत्युपनिषत् ॥ 9.1

सह ना ववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै ।
तेजस्विना वधीतमस्तु मा विद्विषावहै । ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Special Korvai

(ब्रह्मविदिदमयमिदमेकविंशतिः ।

अन्ना दन्नरसमयात् प्राणो व्यानोऽपान आकाशः पृथिवी पुच्छं
षड्विंशतिः ।

प्राणम् प्राणमयान् मनो यजुर्ऋक् सामादेशोऽथर्वाङ्गिरसः पुच्छम्
द्वाविंशतिः ।

यतः श्रद्धर्त्तु सत्यम् यौगो महोऽष्टादश ।

विज्ञानम् प्रियम् मोदः प्रमोद आनन्दो ब्रह्म पुच्छम् द्वाविंशतिः ।

असन्नेवाथाष्टाविंशतिः । असत् षोडश ।

भीषाऽस्मान् मानुषो मनुष्यगन्धर्वाणाम् देवगन्धर्वाणाम्

पितॄणाम्चिरलोकलोकानां माजानजानाम् कर्मदेवानाम् ये कर्मणा देवानां

मिन्द्रस्य बृहस्पतेः प्रजापतेर्ब्रह्मणः स यश्च संक्रामत्येकपञ्चाशत् ।

यतः कुतश्च नैतमेकादश नव) (A14)

॥ इति ब्रह्मानन्दवल्ली समाप्ता ॥

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

3 भृगु वल्ली

सह ना ववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै ।

तेजस्विना वधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

3.1 ब्रह्मजिज्ञासा

T.A.5.15.1

भृगुर्वै वारुणिः । वरुणं पितर-मुपससार । अधीहि भगवो ब्रह्मेति ॥

तस्मा एतत् प्रोवाच । अन्नं प्राणं चक्षुः श्रोत्रं मनो वाचमिति ॥

तꣳ होवाच । यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते ।

येन जातानि जीवन्ति । यत् प्रयन्त्यभि सम्विशन्ति ।

तद् विजिज्ञासस्व । तद् ब्रह्मेति ॥

स तपोऽतप्यत । स तप-स्तप्त्वा ॥ 1.1

3.2 पञ्चकोशान्तः स्थित-ब्रह्मनिरूपणम्

T.A.5.15.1

अन्नं ब्रह्मेति व्यजानात् । अन्नाद्ध्येव खल्विमानि भूतानि जायन्ते ।

अन्नेन जातानि जीवन्ति । अन्नं प्रयन्त्यभि-संविशन्तीति ॥

तद् वि॒ज्ञाय॑ । पु॒नरे॒व वरु॑णं पि॒तर-मु॑प॒ससार॑ । अधी॑हि भग॒वो ब्र॒ह्मेति॑ ।
त॒ꣳ हो॒वाच॑ । तप॒सा ब्र॒ह्म वि॒जिज्ञा॑सस्व । तपो॒ ब्र॒ह्मेति॑ ।
स तपो॑ऽतप्यत । स तप-स्तप्त्वा ॥ 2.1

T.A.5.15.3

प्रा॒णो ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जाना॑त् ।
प्रा॒णाद्ध्ये॑व ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते॑ । प्रा॒णेन॑ जा॒तानि॑ जी॒वन्ति॑ ।
प्रा॒णं प्र॑य॒न्त्यभि॑-सम्वि॒शन्तीति॑ ॥ तद् वि॒ज्ञाय॑ ।
पु॒नरे॒व वरु॑णं पि॒तर-मु॑प॒ससार॑ । अधी॑हि भग॒वो ब्र॒ह्मेति॑ ।
त॒ꣳ हो॒वाच॑ । तप॒सा ब्र॒ह्म वि॒जिज्ञा॑सस्व । तपो॒ ब्र॒ह्मेति॑ ।
स तपो॑ऽतप्यत । स तप-स्तप्त्वा ॥ 3.1

T.A.5.15.4

मनो॑ ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जाना॑त् । मन॒सो ह्ये॒व ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते॑ ।
मन॒सा जा॒तानि॑ जी॒वन्ति॑ । मनः॑ प्र॑य॒न्त्यभि॑-सम्वि॒शन्तीति॑ ॥
तद् वि॒ज्ञाय॑ । पु॒नरे॒व वरु॑णं पि॒तर-मु॑प॒ससार॑ ।
अधी॑हि भग॒वो ब्र॒ह्मेति॑ । त॒ꣳ हो॒वाच॑ । तप॒सा ब्र॒ह्म वि॒जिज्ञा॑सस्व ।
तपो॒ ब्र॒ह्मेति॑ । स तपो॑ऽतप्यत । स तप-स्तप्त्वा ॥ 4.1

T.A.5.15.5

वि॒ज्ञानं॑ ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात्॑ ।
वि॒ज्ञाना॑-द्ध्ये॒व ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते॑ ।
वि॒ज्ञाने॑न जा॒तानि॑ जी॒वन्ति॑ । वि॒ज्ञानं॑ प्र॒यन्त्य॑भि-सम्वि॒शन्तीति॑ ॥
तद् वि॒ज्ञाय॑ । पु॒नरे॒व वरु॑णं पि॒तर-मु॑प॒ससार॑ ।
अधी॑हि भग॒वो ब्र॒ह्मेति॑ । त॒प् हो॒वाच॑ । तप॑सा ब्र॒ह्म वि॒जिज्ञा॑सस्व ।
तपो॑ ब्र॒ह्मेति॑ । स तपो॑ऽतप्य॒त । स तप॑-स्तप्त्वा ॥ 5.1

T.A.5.15.6

आ॒नन्दो॑ ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात्॑ ।
आ॒नन्दा॑-द्ध्ये॒व-ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते॑ ।
आ॒नन्दे॑न जा॒तानि॑ जी॒वन्ति॑ । आ॒नन्दं॑ प्र॒यन्त्य॑भि-सम्वि॒शन्तीति॑ ॥
सै॒षा भा॒र्गवी॑ वा॒रुणी॑ वि॒द्या । पर॑मे व्यो॒मन् प्र॑ति॒ष्ठिता॑ ॥
य ए॒वं वे॒द प्र॑ति॒तिष्ठ॑ति । अ॒न्नवा॑न॒न्नादो॑ भ॒वति॑ ।
म॒हान् भ॑वति प्र॒जया॑ प॒शुभिर् ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेन॑ ।
म॒हान् की॒र्त्या ॥ 6.1

3.3 अन्नब्रह्मोपासनम्

T.A.5.15.7

अन्नं॑ न नि॒न्द्यात् । तद् व्र॒तं ॥ प्रा॒णो वा अन्नं॑ । शरी॑रमन्नादं ।
प्रा॒णो शरी॑रं प्रति॒ष्ठितं । शरी॑रे प्रा॒णः प्रति॒ष्ठितः ।
तदे॒त-दन्न॑-मन्ने॑ प्रति॒ष्ठितं ॥
स य ए॒त-दन्न॑-मन्ने॑ प्रति॒ष्ठितं वे॒द प्रति॑तिष्ठति ।
अन्न॑वा-नन्नादो भवति ।
म॒हान् भवति॑ प्र॒जया॑ प॒शुभिर्-ब्रह्म॑वर्च॒सेन॑ ।
म॒हान् की॒र्त्या ॥ 7.1

T.A.5.15.8

अन्नं॑ न परि॒चक्षी॑त । तद् व्र॒तं । आ॒पो वा अन्नं॑ । ज्योति॑रन्नादं ।
अ॒प्सु ज्योतिः॑ प्रति॒ष्ठितं । ज्योति॑ष्यापः प्रति॒ष्ठिताः ।
तदे॒त-दन्न॑-मन्ने॑ प्रति॒ष्ठितं ॥
स य ए॒त-दन्न॑-मन्ने॑ प्रति॒ष्ठितं वे॒द प्रति॑तिष्ठति ।
अन्न॑वा-नन्नादो भवति ।
म॒हान् भवति॑ प्र॒जया॑ प॒शुभिर् ब्रह्म॑वर्च॒सेन॑ ।
म॒हान् की॒र्त्या ॥ 8.1

T.A.5.15.9

अ॒न्नं॑ ब॒हु॒ कु॒र्वी॒त । तद् व्र॒तं ॥ पृ॒थि॒वी॒ वा अ॒न्नं॑ । आ॒का॒शोऽन्ना॒दः॑ ।
 पृ॒थि॒व्या-मा॒का॒शः प्र॒ति॒ष्ठि॒तः । आ॒का॒शे पृ॒थि॒वी प्र॒ति॒ष्ठि॒ता ।
 तदे॒त-द॒न्न-म॒न्ने प्र॒ति॒ष्ठि॒तं ॥
 स य ए॒त-द॒न्न-म॒न्ने प्र॒ति॒ष्ठि॒तं वै॒द प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒ति ।
 अ॒न्न॒वा॒न॒न्ना॒दो भ॒व॒ति । म॒हान् भ॒व॒ति प्र॒जया॑ प॒शुभि॑र् ब्र॒ह्म॒वर्च॑से॒न ।
 म॒हान् की॒र्त्या ॥ 9.1

3.4 सदाचारप्रदर्शनम् । ब्रह्मानन्दानुभवः

T.A.5.15.10

न कञ्च॑न वस॒तौ प्र॒त्याच॑क्षी॒त । तद् व्र॒तं ॥
 तस्मा॑द्यया क॒या च वि॒धया॑ ब॒ह्वन्नं॑ प्राप्नुयात् ॥
 अ॒रा॒द्ध्य॒स्मा अ॒न्नमि॑त्याचक्ष॒ते ॥ ए॒तद्वै मु॒खतोऽन्न॑ꣳ रा॒ब्धं ।
 मु॒खतोऽस्मा॑ अ॒न्नꣳ रा॒द्ध्य॒ते । ए॒तद्वै म॒द्ध्यतोऽन्न॑ꣳ रा॒ब्धं ।
 म॒द्ध्यतोऽस्मा॑ अ॒न्नꣳ रा॒द्ध्य॒ते । ए॒तद्वै अ॒न्ततोऽन्न॑ꣳ रा॒ब्धं ।
 अ॒न्ततोऽस्मा॑ अ॒न्नꣳ रा॒द्ध्य॒ते । 10.1

य ए॒वं वै॒द ॥ क्षे॒म इति॑ वा॒चि । यो॒गक्षे॑म इति प्रा॒णापा॑नयोः ।
 क॒र्मेति॑ ह॒स्तयोः॑ । ग॒ति-रि॒ति पा॒दयोः॑ । वि॒मुक्ति॑-रि॒ति पा॒यौ ।

इति॑ मानु॒षीः॑ समा॒ज्ञाः॑ ॥ अथ॑ दै॒वीः॑ । तृ॒प्ति-रिति॑ वृ॒ष्टौ ।
बल॑-मिति॑ वि॒द्युति॑ । 10.2

यश॑ इति॑ प॒शुषु॑ । ज्योति॑रिति॑ नक्ष॒त्रेषु॑ ।
प्रजा॑ति-रमृ॒त-मान॑न्द इत्युप॒स्थे । सर्व॑ मि॒त्याका॒शे ॥
तत् प्रति॑ष्ठे-त्युपासी॒त । प्रति॑ष्ठावान् भवति॑ । तन्मह॑ इत्युपासी॒त ।
महान्॑ भवति॑ । तन्मन॑ इत्युपासी॒त । मान॑वान् भवति॑ । 10.3

तन्नम॑ इत्युपासी॒त । नम्य॑न्तेऽस्मै॑ का॒माः । तद्ब्र॑ह्मे-त्युपासी॒त ।
ब्रह्म॑वान् भवति॑ । तद् ब्रह्म॑णः परिमर॑ इत्युपासी॒त ।
पर्ये॑णं म्रियन्ते॑ द्विषन्तः॑ सप॒त्नाः । परि॑ येऽप्रि॒या भ्रातृ॑व्याः ॥
स यश्चा॑यं पु॒रुषे॑ । यश्चा॑सा-वादि॒त्ये । स ए॒कः । 10.4

स य॑ ए॒वं वि॒त् । अस्मा॑ल्-लो॒कात् प्रे॒त्य ।
एत॑मन्नमय-मा॒त्मान-मु॑पसङ्क्र॒म्य ।
एतं॑ प्राणमय-मा॒त्मान-मु॑पसङ्क्र॒म्य ।
एतं॑ मनोमय-मा॒त्मान-मु॑पसङ्क्र॒म्य ।
एतं॑ वि॒ज्ञान॑मय-मा॒त्मान-मु॑पसङ्क्र॒म्य ।

ए॒त॒ मा॒न॒न्द॒म॒य॒ मा॒त्मा॒न॒ मु॒प॒स॒ङ्क्र॒म्य॒ ।
इ॒मा॒न् लो॒का॒न् का॒मा॒न्त्री॒ का॒म॒-रू॒प्य॒नु॒स॒ञ्च॒रन् ।
ए॒त॒थ् सा॒म गा॒य॒न्ना॒स्ते ॥ हा(३) वु हा(३) वु हा(३) वु । 10.5

अ॒ह॒-म॒न्त्र॒-म॒ह॒-म॒न्त्र॒-म॒ह॒म॒न्त्रं॒ ।
अ॒ह॒म॒न्ना॒दो(२)ऽह॒म॒न्ना॒दो(२) ऽह॒म॒न्ना॒दः॒ ।
अ॒ह॒७ इ॒लो॒क॒कृ॒-द॒ह॒७ इ॒लो॒क॒कृ॒-द॒ह॒७ इ॒लो॒क॒कृ॒त् ।
अ॒ह॒म॒स्मि प्र॒थ॒म॒जा ऋ॒ता(३) स्य॒ ।
पूर्॒वं दे॒वेभ्यो॑ अ॒मृ॒त॒स्य॒ ना(३) भा॒ इ॒ ।
यो मा॒ द॒दा॒ति स॒ इ॒दे॒व मा॒(३)वाः॒ ।
अ॒ह॒-म॒न्त्र॒-म॒न्त्र॒-म॒द॒न्त॒-मा॒(३) धि॒ ।
अ॒हं वि॒श्वं भु॒व॒न॒-म॒भ्य॒भ॒वां । सु॒व॒र्न॒ ज्योतीः॑ ॥
य ए॒वं वि॒द ॥ इ॒त्यु॒प॒नि॒षत् ॥ 10.6

स॒ह ना॑ व॒वतु॑ । स॒ह नौ॑ भु॒नक्तु॑ । स॒ह वी॒र्यं॑ क॒र॒वा॒व॒है ।
ते॒ज॒स्वि॒ना व॒धी॒त॒म॒स्तु॒ मा वि॒द्वि॒षा॒व॒है ॥
ओं शा॒न्तिः॒ शा॒न्तिः॒ शा॒न्तिः॑ ॥

(भृ॒गुस्त्रयो॑द॒शा - त्र॑म् - प्रा॒णो - मनो॑ - वि॒ज्ञान॑म् द्वाद॒श द्वाद॒शा -
न॒न्दो द॒शा - त्र॑म् न नि॒न्धा - द॒न्नम् न परि॑चक्षी॒ता -
त्र॑म् बहु॒कुर्वि॑ तैकाद॒शैकाद॒श - न कंच॑ नैक॒षष्टि॑र्द॒श) (A15)

॥ इति भृगुवल्ली समाप्ता ॥

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 15 Anuvaakams :-

(श॒म् नः॑ - शी॒क्षा - सह॑ नौ - य इ॒च्छन्द्साम्॑ - भूः॑ -
स यः॑ - पृ॒थि - व्यो॒मि - त्यू॒तम् चा॑ - ह॒म् - वै॒दम॑नुच्य -
श॒म् नः॑ - सह॑ नाववतु - ब्र॒ह्मवि॑द् - भृ॒गुः पञ्च॑द॒श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(श॒म् नो॑ - मह॑ इत्यादि॒त्यो - नो॑ इत॒राण्य॑ - स॒न्नेवा॑ -
त्र॑म् न नि॒न्धाच्च॑तुश्च॒त्वारि॑ंशत्)

First and Last Padam in TA, 5th Prapaatakam :-

(श॒न्न - इत्यु॑पनिषत्)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

4 महा नारायणोपनिषत्

सह ना ववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै ।

तेजस्विना वधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

4.1 अम्भस्यपारे

T.A.6.1.1

अंभस्य पारे भुवनस्य मध्ये नाकस्य पृष्ठे महतो महीयान् ।

शुक्रेण ज्योतींषि समनुप्रविष्टः प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः ॥ 1.1

यस्मिन्निदं सञ्च विचैति सर्वं यस्मिन् देवा अधि विश्वे निषेदुः ।

तदेव भूतं तदु भव्यमा इदं तदक्षरे परमे व्योमन् ॥ 1.2

येना वृतं खञ्च दिवं महीञ्च येनादित्य-स्तपति तेजसा
भ्राजसा च ।

यमन्तः समुद्रे कवयो वयन्ति यदक्षरे परमे प्रजाः ॥ 1.3

यतः॑ प्र॒सू॒ता ज॒गतः॑ प्र॒सू॒ती तो॒येन॑ जी॒वान् व्य॑च॒स॒र्ज (व्य॑स॒स॒र्ज) भू॒म्यां॑ ।
यदोष॑धीभिः पु॒रुषा॑न् प॒शूँश्च॑ वि॒वेश॑ भू॒तानि॑ च॒राच॑राणि ॥ 1.4

अतः॑ परं॒ नान्य॑-द॒णीय॑सञ्हि॒ परा॑त् परं॒ यन् मह॑तो म॒हान्तं॑ ।
यदे॒क-म॑व्य॒क्त-म॑नन्त॒रूपं॑ वि॒श्वं पु॒राणं॑ तम॒सः पर॑स्तात् ॥ 1.5

T.A.6.1.2

तदे॒वर्त्तं तदु॑ स॒त्यमा॑हु-स्तदे॒व ब्र॑ह्म॒ पर॑मं क॒वीनां॑ ।
इ॒ष्टापूर्त्तं॑ बहु॒धा जा॒तं जा॑यमानं वि॒श्वं बि॑भर्त्ति भु॒वन॑स्य॒ नाभिः॑ ॥ 1.6

तदे॒वाग्नि॑-स्तद्वा॒यु-स्त॑त्सूर्यस्तदु॑ च॒न्द्रमाः॑ ।
तदे॒व शु॒क्रम॑मृतं तद्ब्र॑ह्म॒ तदा॑पः स प्र॒जाप॑तिः ॥ 1.7

सर्वे॑ नि॒मेषा॑ ज॒ज्ञिरे॑ वि॒द्युतः॑ पु॒रुषा॑दधि ।
क॒ला मु॑हूर्त्ताः का॒ष्ठाश्चा॑हो-रा॒त्राश्च॑ सर्व॒शः ॥ 1.8

अ॒र्धमा॑सा मा॒सा ऋ॒तवः॑ स॒म्व॑त्स॒रश्च॑ क॒ल्पन्तां॑ ।
स आ॑पः प्र॒दु॒घे उ॒भे इ॒मे अ॒न्तरि॑क्ष-म॒थो सु॑वः ॥ 1.9

नैन॑-मू॒र्ध्वं न ति॑र्यं च न म॒ध्ये परि॑जग्र॒भत् ।
न तस्ये॑शो कश्च॒न तस्य॑ ना॒म म॒हद्य॑शः ॥ 1.10

T.A.6.1.3

न संदृ॒शे ति॒ष्ठति॑ रू॒पम॑स्य न चक्षु॑षा पश्यति कश्चनै॑नं ।
हृ॒दा म॑नी॒षा म॑नसाऽभि क्लृ॑प्तो य ए॑नं वि॒दु-र॑मृ॒तास्ते भ॑वन्ति ॥ 1.11

Expansion of अद्भ्यः संभूतः : (Appearing in T.A.3.13.1)

अद्भ्यः॑ संभू॑तः पृथि॒व्यै रसा॑च्च । वि॒श्वक॑र्मणः॒ सम॑वर्तताधि॑ ।
तस्य॑ त्वष्टा॑ वि॒दध॑द्रूपमेति॑ ॥ तत्पु॑रुषस्य॒ विश्व॑माजा॒नम॑ग्रे ॥ 1

वे॒दाह॑मेतं पु॑रुषं॒ महान्तं॑ । आ॒दि॒त्य व॑र्णं॒ तम॑सः॒ पर॑स्तात् ।
तमे॒वं वि॒द्वान॑मृत॒ इह॑ भवति । नान्यः॑ पन्था॒ विद्य॑तेऽय॒नाय॑ ॥ 2

प्र॒जाप॑तिश्चरति॒ गर्भे॑ अन्तः । अजा॑यमानो बहु॒धा विजा॑यते ।
तस्य॑ धी॒राः परि॑जानन्ति॒ योनिं॑ । मरी॑चीनां॒ पद॑मिच्छन्ति॒ वेध॑सः ॥ 3

यो दे॒वेभ्य॑ आ॒तप॑ति । यो दे॒वानां॑ पु॒रोहि॑तः ।
पूर्वो॑ यो दे॒वेभ्यो॑ जा॒तः । नमो॑ रु॒चाय॑ ब्रा॒ह्मये॑ ॥ 4

रुचं॑ ब्रा॒ह्मं ज॑नयन्तः । दे॒वा अ॒ग्रे तद॑ब्रुवन् ।
यस्त्वै॒वं ब्रा॒ह्म॑णो वि॒द्यात् । तस्य॑ दे॒वा अ॒सन् व॑शे ॥ 5

ह्री॑श्च॒ते ल॒क्ष्मीश्च॑ प॒त्न्यौ॑ । अ॒हो॒रा॒त्रे पा॒र्श्वे । नक्ष॑त्राणि रूपं ।
अ॒श्विनौ॑ व्या॒त्तं॑ । इ॒ष्टं॑ म॒निषा॑ण । अ॒मुं॑ म॒निषा॑ण । स॒र्वं॑ म॒निषा॑ण ॥ 6

Ref: TA 3.13.1 to TA 3.13.2

Expansion of हिरण्यगर्भः इत्यष्टौ

हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भः॑ स॒म॒व॒र्त्त॒ता॒ग्रे॑ भू॒त॒स्य॑ जा॒तः॑ प॒ति॒रे॒क॑ आ॒सीत् ।
स दा॑धार पृ॒थि॒वीं द्या॒मु॒ते॒मां क॒स्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 1

यः प्रा॑णतो नि॒मिष॑तो म॒हि॒त्वै॒क॑ इ॒द्रा॒जा ज॑गतो ब॒भूव॑ ।
य ई॒शे अ॒स्य॑ द्वि॒पद॑-श्चतु॒ष्पदः॑ क॒स्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 2

य आ॒त्म॒दा ब॒ल॒दा य॒स्य॑ वि॒श्व॑ उपा॒स॒ते प्र॒शिषं॑ य॒स्य॑ दे॒वाः ।
य॒स्य॑ छा॒यामृ॑तं य॒स्य॑ मृ॒त्युः क॒स्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 3

य॒स्ये॒मे हि॒म॒व॒न्तो॑ म॒हि॒त्वा य॒स्य॑ स॒मु॒द्रं र॒स॒या स॒हाऽऽहुः॑ ।
य॒स्ये॒माः प्र॒दि॒शो य॒स्य॑ बा॒हू क॒स्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 4

यं क्र॑न्दसी॒ अव॑सा तस्त॒भाने॑ अ॒भ्यै॑क्षेतां॒ मन॑सा रेज॒माने॑ ।
य॒त्राधि॑सूर उ॒दितौ॑ व्येति॒ क॒स्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 5

येन द्यौरु॒ग्रा पृ॒थि॒वी च दृ॒ढे येन सु॒वस् स्त॒भितं॑ येन ना॒कः ।
यो अ॒न्तरि॑क्षे रज॒सो वि॒मानः॑ कस्मै दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 6

आपो॑ ह यन्म॒हती॑ वि॒श्वमा॒यन्-दक्ष॑न्दधाना ज॒नय॑न्ती-र॒ग्निं ।
ततो॑ दे॒वाना॑-न्नि॒रव॑र्ततासुरेकः कस्मै दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 7

यश्चि॒दापो॑ म॒हिना॑ प॒र्यप॑श्यद्-दक्ष॑न्दधाना ज॒नय॑न्ती-र॒ग्निं ।
यो दे॒वेष्व॑धि दे॒व येक॑ आसीत् कस्मै दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 8

Ref - T.S.4.1.8.3 to 4.1.8.6

अ॒द्भ्यः सं॒भूतो॑ हि॒रण्य॑गर्भ इत्य॒ष्टौ ॥

एष॑ हि दे॒वः प्र॒दिशोऽनु॑ सर्वाः पूर्वा॑ हि जा॒तः स उ॒ गर्भे॑ अ॒न्तः ।
स वि॒जाय॑मानः सज॒निष्य॑माणः प्र॒त्यङ्-मुखा॑ स्तिष्ठति वि॒श्वतो॑मुखः ॥ 1.12

वि॒श्वतश्च॑-क्षु॒रुत॑ वि॒श्वतो॑ मुखो वि॒श्वतो॑ हस्त उ॒त वि॒श्वत॑स्पात् ।
सं बा॒हुभ्यां॑ नम॒ति सं प॑त॒त्रैर्-द्या॒वा पृ॒थि॒वी ज॒नय॑न् दे॒व एकः॑ ॥ 1.13

वे॒नस्त॑त् प॒श्यन् वि॒श्वा भु॒वनानि॑ वि॒द्वान् यत्र॑ वि॒श्वं भव॑त्येक-नीळं ।
यस्मि॑न्नि॒दं स॒ञ्च वि॒चैकं॑ स ओ॒तः प्रो॑तश्च वि॒भुः प्र॒जासु॑ ॥ 1.14
प्र॒तद्वो॑चे अ॒मृत॑न्नु वि॒द्वान् गन्ध॑र्वो ना॒म नि॒हितं॑ गुहा॒सु ।

T.A.6.1.4

त्रीणि पदा निहिता गुहासु यस्तद्वेद सवितुः पिताऽसत् ॥ 1.15

स नो बन्धुर्-जनिता स विधाता धामानि वेद भुवनानि विश्वा ।
यत्र देवा अमृतमान-शानास्तृतीये धामान्य-भ्यैरयन्त ॥ 1.16

परि द्यावापृथिवी यन्ति सद्यः परि लोकान् परि दिशः परि सुवः ।
ऋतस्य तन्तुं विततं विचृत्य तदपश्यत् तदभवत् प्रजासु ॥ 1.17

परीत्य लोकान् परीत्य भूतानि परीत्य सर्वाः प्रदिशो दिशश्च ।
प्रजापतिः प्रथमजा ऋतस्यात्मना-ऽऽत्मान-मभि-संबभूव ॥ 1.18

सदसस्पति-मद्भुतं प्रियमिन्द्रस्य काम्यं । सनिं मेधा मयासिषं ॥ 1.19
उद्दीप्यस्व जातवेदो ऽपघ्नन्निऋर्.तिं मम ।

T.A.6.1.5

पशूँश्च मह्यमावह जीवनञ्च दिशो दिश ॥ 1.20

मानो हिँसी ज्ञातवेदो गामश्च पुरुषं जगत् ।
अभिभ्रदग्न आगहि श्रिया मा परिपातय ॥ 1.21

4.2 गायत्री मन्त्राः

पुरुषस्य विद्म॑ सहस्राक्षस्य॑ महादेवस्य॑ धीमहि ।

तन्नो॑ रुद्रः प्रचोदयात् ॥ 1.22

तत्पुरुषाय विद्महे॑ महादेवाय॑ धीमहि ।

तन्नो॑ रुद्रः प्रचोदयात् ॥ 1.23

तत्पुरुषाय विद्महे॑ वक्रतुण्डाय॑ धीमहि ।

तन्नो॑ दन्तिः प्रचोदयात् ॥ 1.24

तत्पुरुषाय विद्महे॑ चक्रतुण्डाय॑ धीमहि ।

T.A.6.1.6

तन्नो॑ नन्दिः प्रचोदयात् ॥ 1.25

तत्पुरुषाय विद्महे॑ महासेनाय॑ धीमहि ।

तन्नः॑ षण्मुखः प्रचोदयात् ॥ 1.26

तत्पुरुषाय विद्महे॑ सुवर्णपक्षाय॑ धीमहि ।

तन्नो॑ गरुडः प्रचोदयात् ॥ 1.27

वे॒दा॒त्म॒नाय॑ वि॒द्महे॑ हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भाय॑ धी॒महि॑ ।

तन्नो॑ ब्र॒ह्म प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.28

ना॒रा॒य॒णाय॑ वि॒द्महे॑ वा॒सु॒दे॒वाय॑ धी॒महि॑ ।

तन्नो॑ वि॒ष्णुः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.29

व॒ज्र॒न॒खाय॑ वि॒द्महे॑ ती॒क्ष्ण॒-द॒ष्ट्राय॑ धी॒महि॑ ।

T.A.6.1.7

तन्नो॑ ना॒र॒सि॒ं॒हः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.30

भा॒स्क्रा॒य वि॒द्महे॑ म॒हद्दु॒तिक्रा॑य धी॒महि॑ ।

तन्नो॑ आ॒दि॒त्यः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.31

वै॒श्वान॑राय वि॒द्महे॑ ला॒ली॒लाय॑ धी॒महि॑ ।

तन्नो॑ अ॒ग्निः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.32

का॒त्या॒य॒नाय॑ वि॒द्महे॑ क॒न्य॒कु॒मा॒रि॑ धी॒महि॑ ।

तन्नो॑ दु॒र्गिः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.33

4.3 दूर्वा सूक्तं

सहस्रपरमा देवी शतमूला शताङ्कुरा ।
सर्वं हरतु मे पापं दूर्वा दुःस्वप्न नाशनी ॥ 1.34

काण्डात् काण्डात् प्ररोहन्ती परुषः परुषः परि ।

T.A.6.1.8

एवा नो दूर्वे प्रतनु सहस्रेण शतेन च ॥ 1.35

या शतेन प्रतनोषि सहस्रेण विरोहसि ।
तस्यास्ते देवीष्टके विधेम हविषा वयं ॥ 1.36

अश्वक्रान्ते रथक्रान्ते विष्णुक्रान्ते वसुन्धरा ।
शिरसा धारयिष्यामि रक्षस्व मां पदे पदे ॥ 1.37

4.4 मृत्तिका सूक्तं

भूमिर्-धेनुर् धरणी लोकधारिणी ।
उद्धृताऽसि वराहेण कृष्णेन शत बाहुना ॥
मृत्तिके हन मे पापं यन्मया दुष्कृतं कृतं । 1.38

मृत्तिके ब्रह्मदत्ताऽसि काश्यपेनाभिमन्त्रिता ।
मृत्तिके देहि मे पुष्टिं त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितं ॥ 1.39

T.A.6.1.9

मृ॒त्तिके॑ प्र॒ति॒ष्ठि॒ते॑ स॒र्वं त॒न्मे नि॒र्णु॒द मृ॒त्तिके॑ ।

तया॑ ह॒तेन॑ पा॒पेन॑ ग॒च्छा॒मि पर॑मां ग॒तिं ॥ 1.40

4.5 शत्रुजय मन्त्राः

य॒त इन्द्र॑ भ॒याम॑हे ततो॑ नो॒ अभ॑यं कृ॒धि ।

म॒घव॑न् छ॒ग्धि तव॑ तन्न॑ ऊ॒तये॑ वि॒द्विषो॑ वि॒मृधो॑ ज॒हि ॥ 1.41

स्व॒स्ति॒दा वि॒शस्प॑तिर्-वृ॒त्रहा॑ वि॒मृधो॑ व॒शी ।

वृ॒षेन्द्रः॑ पु॒र ए॒तु नः॑ स्व॒स्ति॒दा अ॒भय॑ङ्करः ॥ 1.42

स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा वि॒श्ववे॑दाः ।

स्व॒स्ति न॒स्ताक्ष॑र्यो अ॒रिष्ट॑नेमिः स्व॒स्ति नो॒ बृह॑स्पतिर् दधातु ॥ 1.43

आपा॑न्त-म॒न्युस्तृ॑प॒लप्र॑भर्मा धु॒निः शि॒मीवा॑ज्-छ॒रुमा॑ ऋ॒जीषी॑ ।

सोमो॑ वि॒श्वान्य॑त॒सा व॑ना॒नि ना॒र्वागि॑न्द्रं प्र॒तिमा॑नानि दे॒भुः ॥ 1.44

T.A.6.1.10

ब्र॒ह्म ज॒ज्ञानं॑ प्र॒थमं॑ पु॒रस्ता॑द्-वि॒सीम॑तः सु॒रुचो॑ वे॒न आ॑वः ।

स बु॒ध्निया॑ उ॒पमा॑ अ॒स्य वि॒ष्टाः स॒तश्च॑ यो॒नि-म॑स॒तश्च॑ वि॒वः ॥ 1.45

स्यो॒ना पृ॑थि॒वि भ॑वा नृ॒क्षरा॑ नि॒वेश॑नी ।

य॒च्छा नः॑ श॒र्म स॒प्रथाः॑ ॥ 1.46

गन्ध॑द्वारां॑ दुरा॑धर्षां॑ नित्य॑पुष्टां॑ करी॑षिणीं॑ ।

ई॒श्वरी॑ꣳ सर्व॑भू॒तानां॑ ता॒मिहो॑प॒ह्वये॑ श्रियं ॥ 1.47

श्री॑र्मे भ॒जतु॑ । अ॒लक्ष्मी॑र्मे नश्यतु ।

विष्णु॑मुखा॒ वै दे॒वा इ॒च्छन्द्वा॑-भि॒रिमा॑न् लो॒का-न॑नप॒जय्य॑-
मभ्य॑जयन् । 1.48

महा॑ꣳ इन्द्रो॑ वज्र॑बाहुः षोड॒शी श॑र्म यच्छतु ॥

T.A.6.1.11

स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ करोतु॒ हन्तु॑ पा॒प्मानं॑ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि ॥ 1.49

सो॒मानꣳ स्वर॑णं कृणु॒हि ब्र॑ह्मणस्पते । कक्षी॑वन्तं य औशि॒जं ।

शरी॑रं य॒ज्ञश॑मलं कुसीदं॒ तस्मिन्॑ थसीदतु॒ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि ॥ 1.50

च॒रणं प॒वित्रं॑ वि॒ततं॑ पु॒राणं॑ येन पू॒त-स्तर॑ति दुष्कृतानि ।

तेन॑ प॒वित्रे॑ण शु॒द्धेन॑ पू॒ता अति॑ पा॒प्मान-म॑रातिं तरेम ॥ 1.51

स॒जोषा॑ इन्द्र॒ सग॑णो मरु॒द्भिः सोमं॑ पिब वृ॒त्रह॑ञ्छूर वि॒द्वान् ।

ज॒हि शत्रू॑ꣳ रप॒ मृधो॑ नुद॒स्वाथा॑भयं कृणु॒हि वि॒श्वतो॑ नः ॥ 1.52

सु॒मि॒त्रा न॒ आप॒ ओष॑धयः सन्तु दु॒र्मि॒त्रास्तस्मै॑
भूया॒सुर् योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यञ्च॑ व॒यं द्वि॒ष्मः ॥ 1.53

आपो॑ हि॒ष्ठा म॒यो भुव॑स्ता न ऊ॒र्जे द॑धातन ।

T.A.6.1.12

महे॑र॒णाय॑ चक्ष॒से । यो वः॑ शि॒वत॑मो र॒स्-स्त॑स्य॒ भाज॑यते ह नः ।
उ॒शती॑-रि॒व मा॒तरः॑ । तस्मा॑ अर॒ङ्गमा॑मवो॒ यस्य॑ क्षया॒य जि॒न्वथ॑ ।
आपो॑ ज॒नय॑था च नः ॥ 1.54

4.6 अघमर्षण सूक्तं

हि॒रण्य॑शृङ्गं व॒रुणं॑ प्र॒पद्ये॑ ती॒र्थं मे॑ दे॒हि या॑चितः ।
यन्म॑या भु॒क्त-म॒साधू॑नां पा॒पेभ्य॑श्च प्र॒तिग्र॑हः ॥ 1.55

यन्मे॑ म॒नसा॑ वा॒चा क॒र्मणा॑ वा दु॒ष्कृतं॑ कृतं ।
तन्न॑ इन्द्रो॒ वरु॑णो बृ॒हस्प॑तिः स॒विता॑ च पु॒नन्तु॑ पु॒नः पु॒नः ॥ 1.56

नमोऽ॒ग्नये॑-ऽप्सु॒मते॑ नम॒ इन्द्रा॑य नमो॒ वरु॑णाय नमो
वा॒रुण्यै॑ नमोऽ॒द्भ्यः ॥ 1.57

T.A.6.1.13

यद॒पां क्रू॑रं य॒दमे॑द्ध्यं य॒दशा॑न्तं तद॒पग॑च्छतात् ॥ 1.58
अ॒त्याश॑ना-द॒तीपा॑ना-द्य॒च्च उ॒ग्रात् प्र॒तिग्र॑हात् ।

तन्नो॑ वरु॑णो रा॒जा पा॒णिना॑ ह्यव॒मर्श॑तु ॥ 1.59

सोऽह॑मपा॒पो वि॒रजो॑ निर्मु॒क्तो मु॒क्तकि॒ल्बिषः॑ ।
नाक॑स्य पृ॒ष्ठमा॒रुह्य॑ गच्छे॒द् ब्र॒ह्मस॒लो॒कतां॑ ॥ 1.60

यश्चा॑प्सु वरु॑णः स पु॒नात्व॑घमर्षणः ॥ 1.61

इ॒मं मे॑ ग॒ङ्गे यमु॑ने सर॒स्वति॑ शु॒तुद्रि॑ स्तोम॑ꣳ सच॒ता परु॑ष्णि॒या ।
अ॒सि॒क्नि॒या म॑रुद्वृ॒धे वि॒तस्त॒या-ऽऽर्जी॑की॒ये शृ॑णु॒ह्या सु॒षोम॑या ॥ 1.62

ऋ॒तञ्च॑ स॒त्यञ्चा॒-भी॒द्धा त॑प॒सोऽध्य॑जायत ।
ततो॑ रा॒त्रि-र॒जाय॑त ततः॑ स॒मुद्रो॑ अ॒र्णवः॑ ॥ 1.63

T.A.6.1.14

स॒मुद्रा॑-दर्ण॒वा-द॑धि स॒म्वँ॑त्सरो अ॒जाय॑त ।
अ॒हो॒रा॒त्राणि॑ वि॒दध॑द् (मि॒दध॑द्) वि॒श्वस्य॑ मि॒षतो॑ व॒शी ॥ 1.64

सू॒र्याच॑न्द्र॒मसौ॑ धा॒ता य॑था पू॒र्व म॑कल्पयत् ।
दि॒वञ्च॑ पृ॒थि॒वीं चा॒न्तरि॑क्ष म॒थो सु॒वः॑ ॥ 1.65

यत् पृ॒थि॒व्याꣳ र॒जस्स्व॑ मा॒न्तरि॑क्षे वि॒रोद॑सी ।
इ॒माꣳ स्तदा॑पो वरु॑णः पु॒नात्व॑घमर्षणः ॥ 1.66a

पुनन्तु॑ वस॑वः पुनातु॑ वरुणः पुनात्व॑घमर्षणः ।

ए॒ष भू॒तस्य॑ म॒द्ध्ये॑ भुव॑नस्य गोप्ता ॥ 1.66b

ए॒ष पु॒ण्यकृ॑तां लो॒का॒नेष॑ मृ॒त्योर्. हि॒र॒ण्म॒यं॑ ।

द्या॒वापृ॑थि॒व्योर्. हि॒र॒ण्म॒यं॑ स॒ञ्श्रि॑तं सु॒वः॑ ।

T.A.6.1.15

स नः॑ सु॒वः स॒ञ् शि॑शाधि ॥ 1.66c

आ॒र्द्रं ज्व॑लति॒ ज्योति॑-र॒हम॑स्मि । ज्योति॑र्-ज्व॒लति॑ ब्र॒ह्मा॒हम॑स्मि ।

योऽह॑मस्मि ब्र॒ह्मा॒हम॑स्मि । अह॑मस्मि ब्र॒ह्मा॒हम॑स्मि ।

अह॑मे॒वाहं॑ मां जु॒होमि॑ स्वाहा ॥ 1.67

अ॒कार्य॑-का॒र्यव॑ की॒र्णी स्ते॒नो भ्रू॑णहा गुरु॑तल्पगः ।

वरु॑णो-ऽपाम॑घमर्षण-स्तस्मा॑त् पा॒पात् प्र॑मुच्यते ॥ 1.68

र॒जोभू॑मिस्त्वमा॒ञ् रो॑दयस्व प्र॒वद॑न्ति॒ धीराः॑ ॥ 1.69

आ॒क्रान्त्-स॒मु॒द्रः प्र॑थ॒मे वि॑धर्म-ज्ज॒नय॑न् प्र॒जा भु॑वनस्य राजा () ।

वृ॒षा प॒वि॒त्रे अ॒धि॒सानो॑ अ॒व्ये बृ॒ह॒त् सोमो॑

वावृ॑धे सु॒वान॑ इ॒न्दुः ॥ 1.70

(पुरस्ताद् - यशो - गुहासु - मम - चक्रतुण्डाय धीमहि -
तीक्ष्णद॒ष्ट्राय॑ धीमहि - परि - प्रतिष्ठितं - देभुर् - यच्छतु -
दधातना- द॒भ्यो॑ - ऽर्णवः - सुवो - राजैकं च) (A1)

Special Korvai

रुद्रो रुद्रश्च दन्तिश्च नन्दिः षण्मुख एव च ।
गरुडो ब्रह्म विष्णुश्च नारसि॒ंहस्तथै॑व च ।
आदित्योऽग्निश्च दुर्गिश्च क्रमेण द्वादशाम्भसि ।

Special Korvai

म म व च म सु वे ना व भा वै कात्यायनाय ।

4.7 दुर्गा सूक्तं

T.A.6.2.1

जातवेदसे सुनवाम सोम-मरातीयतो निदहाति वेदः ।
स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा नावेव सिन्धुं दुरिताऽत्यग्निः ॥ 2.1

तामग्निवर्णां तपसा ज्वलन्तीं वैरोचनीं कर्मफलेषु जुष्टां ।
दुर्गां देवीं शरणमहं प्रपद्ये सुतरसि तरसे नमः ॥ 2.2

अग्ने॑ त्वं॑ पा॒रया॑ न॒व्यो॑ अ॒स्मान्त् स्व॒स्ति-भिर॑ति॒ दुर्गा॑णि॒ विश्वा॑ ।
पू॒श्च पृ॒थ्वी॑ ब॒हुला॑ न उ॒र्वी भ॒वा तो॒काय॑ तनयाय॒ शम्भ्योः॑ ॥ 2.3

विश्वा॑नि नो दु॒र्गहा॑ जा॒तवे॒दः सि॒न्धुं न ना॒वा दु॒रिता॑ऽति॒पर्षि॑ ।
अग्ने॑ अ॒त्रिव॑न् मन॒सा गृ॒णानो॑ऽस्माकं॑ बो॒द्ध्यवि॒ता त॒नूनां॑ ॥ 2.4

पृ॒तना॑जित॒ऽसह॑मान-मु॒ग्रम॒ग्निं हु॒वेम॑ परमा॒थ स॒धस्था॑त् ।
स नः॑ पर्ष॒दति॑ दुर्गा॑णि॒ विश्वा॑ क्षा॒मद्दे॒वो अति॑ दु॒रिता॑ऽत्य॒ग्निः () ॥ 2.5

प्र॒त्नोषि॑-क॒मीड्यो॑ अ॒ध्वरे॑षु स॒नाच्च॑ होता न॒व्यश्च॑ स॒त्सि ।
स्वाञ्चा॑ग्ने त॒नुवं॑ पि॒प्रय॑स्वा॒स्मभ्यञ्च॑ सौ॒भग॑मायजस्व ॥ 2.6

गो॒भिर्-जु॑ष्टम॒युजो॑ नि॒षिक्तं॑ तवे॒न्द्र वि॒ष्णो-र॒नुसञ्च॑रेम ।
नाक॑स्य पृ॒ष्ठम॒भि स॒म्ब॑सानो॒ वैष्ण॑वीं लो॒क इ॒ह मा॑दयन्तां ॥ 2.7

(दु॒रिता॑ऽत्य॒ग्निश्च॒त्वारि॑ च) (A2)

4.8 व्याहृति होम मन्त्राः

T.A.6.3.1

भू-र॒न्न-म॒ग्नये॑ पृ॒थिव्यै॑ स्वाहा ,
भुवो॑ऽन्नं वा॒यवे॑ऽन्तरि॒क्षाय॑ स्वाहा,
सुव॑र॒न्न-मा॒दित्या॑य दि॒वे स्वाहा॑ ,

भूर्भुवस्सुव-रन्नं चन्द्रमसे दिग्भ्यः स्वाहा ,
नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यो भूर्भुवस्सुव-रन्नमों ॥ 3.1

T.A.6.4.1

भू-रग्नये पृथिव्यै स्वाहा,
भुवो वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा ,
सुवरादित्याय दिवे स्वाहा ,
भू-भुवस्सुव-श्चन्द्रमसे दिग्भ्यः स्वाहा,
नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यो भूर्भुवस्सुव-रग्न ओं ॥ 4.1

T.A.6.5.1

भू-रग्नये च पृथिव्यै च महते च स्वाहा ,
भुवो वायवे चान्तरिक्षाय च महते च स्वाहा ,
सुवरादित्याय च दिवे च महते च स्वाहा ,
भू-भुवस्सुव-श्चन्द्रमसे च नक्षत्रेभ्यश्च दिग्भ्यश्च महते च स्वाहा,
नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यो भूर्भुवस्सुवर् महरों ॥ 5.1

4.9 ज्ञानप्राप्त्यर्था होममन्त्राः

T.A.6.6.1

पाहि नो अग्न एनसे स्वाहा । पाहि नो विश्ववेदसे स्वाहा ।
यज्ञं पाहि विभावसो स्वाहा । सर्वं पाहि शतक्रतो स्वाहा ॥ 6.1

T.A.6.7.1

पा॒हि नो॑ अ॒ग्न ए॒कया॑ । पा॒ह्यु॒त द्वि॒तीयया॑ । पा॒ह्यूर्जं॑ तृ॒तीयया॑ ।
पा॒हि गी॒र्भि-श्च॒त॒सृभि॑र् व॒सो स्वाहा॑ ॥ 7.1

4.10 वेदाविस्मरणाय जपमन्त्राः

T.A.6.8.1

यश्छ॑न्द॒सा-मृष॑भो वि॒श्वरू॒प-श्छ॑न्दो॒भ्य श्छ॑न्दा॒स्य वि॒वेश॑ ।
सचा॑ ऽ शि॒क्यः पु॒रो वाचो॑पनिष-दिन्द्रो॒ ज्येष्ठ॑ इन्द्रि॒याय॑ ऋषि॒भ्यो
नमो॑ दे॒वेभ्यः॑ स्व॒धा पि॒तृभ्यो॑ भूर्भुव॒स्सुव॑ श्छ॑न्द ओं ॥ 8.1

T.A.6.9.1

नमो॑ ब्र॒ह्मणे॑ धा॒रणं मे॑ अ॒स्त्व-नि॒राक॑रणं-धा॒रयि॑ता भूया॒सं
कर्ण॑योः श्रु॒तं माच्यो॑द्द्वं म॒मामुष्य॑ ओं ॥ 9.1

4.11 तपः प्रशंसा

T.A.6.10.1

ऋ॒तं तपः॑ स॒त्यं तपः॑ श्रु॒तं तपः॑ शा॒न्तं तपो॑ द॒म स्तपः॑ श॒मस्तपो॑
दा॒नं तपो॑ य॒ज्ञं तपो॑ भूर्भुव॒स्सुव॑र्-ब्र॒ह्मै-तदु॑पा॒स्यै-तत्तपः॑ ॥ 10.1

4.12 विहिताचरण प्रशंसा निषिद्धाचरण निन्दा च

T.A.6.11.1

यथा॑ वृ॒क्षस्य॑ संपु॒ष्पित॑स्य दू॒राद् ग॒न्धो वा॒त्येवं॑ पु॒ण्यस्य॑ क॒र्मणो॑
दू॒राद् ग॒न्धो वा॒ति यथा॑ ऽसि॒धारां॑ क॒र्त्तेऽव॑हिता-म॒वक्रा॑मे यद्यु॒वे यु॒वे
हवा॑ वि॒ह्वयि॑ष्यामि क॒र्त्तं प॑तिष्यामीत्ये॒व-म॒मृता॑-दा॒त्मानं॑ जु॒गुप्से॑त् ॥ 11.1

4.13 दहर विद्या

T.A.6.12.1

अ॒णो-र॒णी॒यान् मह॑तो म॒ही॒या-ना॒त्मा गु॒हा॒यां नि॒हि॒तोऽस्य॑ ज॒न्तोः ।
तम॑क्रतुं पश्यति वी॒तशो॒को धा॒तुः प्र॒सादा॑न्-महि॒मान॑मीशं ॥ 12.1

स॒प्त प्रा॒णाः प्र॒भव॑न्ति तस्मा॑त् स॒प्तार्चि॑षः स॒मिधः॑ स॒प्त जि॒ह्वाः ।
स॒प्त इ॒मे लो॒का येषु॑ चर॑न्ति प्रा॒णा गु॒हाश॑या-न्नि॒हि॒ताः स॒प्त स॒प्त ॥ 12.2

अतः॑ स॒मु॒द्रा गि॒रय॑श्च स॒र्वेऽस्मा॑त् स्यन्द॑न्ते सि॒न्ध॒वः स॒र्वरू॑पाः ।
अतश्च॑ वि॒श्वा ओष॑धयो रसा॑च्च येनैष भू॒त-स्तिष्ठ॑त्यन्तरा॒त्मा ॥ 12.3

ब्र॒ह्मा दे॒वानां॑ प॒दवीः॑ क॒वी॒ना-मृ॒षिर्-वि॒प्रा॒णां महि॑षो मृ॒गाणां॑ ।
श्ये॒नो गृ॒ध्राणा॑ꣳ स्व॒धिति॑र्-व॒नाना॑ꣳ सोमः॑ प॒वित्र॑ म॒त्येति॑ रेभन् ॥ 12.4

अ॒जा मे॒कां लो॑हित-शु॒क्ल-कृ॒ष्णां ब॒ह्वीं प्र॒जां ज॒नय॑न्तीꣳ स॒रूपां॑ ।
अ॒जो ह्ये॒को जु॒षमा॑णोऽनु॒शेते॑ जहा॒त्येनां॑ भु॒क्त-भो॒गाम॑जोऽन्यः ॥ 12.5

T.A.6.12.2

हꣳसः॑ शु॒चिष॑द् वसु॑-रन्त॒रि॒क्ष-स॒द्भो॒ता वे॒दिष॑-द॒तिथि॑र्-दु॒रोण॑सत् ।
नृ॒षद्व॑र-स॒दृ॒त-सद् व्यो॑म-स॒दब्जा॑ गो॒जा ऋ॒तजा॑
अ॒द्रि॒जा ऋ॒तं बृ॒हत् ॥ 12.6

घृ॒तं मि॑मि॒क्षिरे॑ घृ॒तम॑स्य॒ योनि॑र्-घृ॒ते श्रि॒तो घृ॒तमु॑वस्य॒ धाम॑ ।
अनु॑ष्व॒धमा॑वह मा॒दय॑स्व॒ स्वाहा॑ कृतं वृषभ वक्षि हव्यं ॥ 12.7

समु॒द्रा दू॒र्मिर्-मधु॑मा॒ऽ उदार॑-दुपा॒ऽ शुना॒ सम॑मृत॒त्व मान॑ट् ।
घृ॒तस्य॑ नाम गुह्यं यदस्ति जिह्वा दे॒वाना॑-म॒मृत॑स्य॒ नाभिः॑ ॥ 12.8

वयं॑ नाम प्रब्र॒वामा॑ घृ॒तेना॑स्मिन् यज्ञे धार॑यामा नमो॑भिः ।
उप॑ ब्र॒ह्मा शृ॑णवच्छस्यमानं चतुः शृ॒ङ्गो ऽव॑मीद् गौर ए॒तत् ॥ 12.9

चत्वारि॑ शृ॒ङ्गा त्रयो॑ अस्य॒ पादा॒ द्वे शी॒र्षे सप्त॑ हस्ता॒सो अ॒स्य ।
त्रिधा॑ ब॒द्धो वृ॒षभो॑ रोरवीति॒ महो॑ दे॒वो म॒र्त्याऽ॒ आवि॑वेश ॥ 12.10

T.A.6.12.3

त्रिधा॑ हि॒तं प॒णिभि॑र् गुह्य॒मानं॑ गवि॒-दे॒वा॒सो घृ॒तम॑न्वविन्दन् ।
इन्द्र॑ एक॒ऽ सूर्य॑ एकं ज॒जान॑ वे॒ना दे॒कऽ॒ स्व॒धया॑ निष्ट॒तक्षुः॑ ॥ 12.11

यो दे॒वानां॑ प्रथ॒मं पु॒रस्ता॑द् वि॒श्वाधि॑यो रु॒द्रो म॒हर्षिः॑ ।
हि॒रण्य॑गर्भं पश्य॒त जा॑यमान॒ऽ सनो॑ दे॒वः शु॒भया॑ स्मृ॒त्या
सम्यु॑नक्तु ॥ 12.12

यस्मा॑त्प॒रं ना॑प॒र म॑स्ति किञ्चि॒द्यस्मा॑न् नाणी॒यो न ज्या॑यो॒ऽस्ति कश्चित्॑ ।
वृ॒क्ष इ॒व स्तब्धो॑ दि॒वि तिष्ठ॑-त्ये॒कस्ते॑नेदं पूर्णं पु॒रुषे॑ण॒ सर्वं॑ ॥ 12.13

(सन्यास सूक्तम्)

न कर्मणा न प्रजया धनेन त्यागेनैके अमृतत्व-मानशुः ।
परेण नाकं निहितं गुहायां विभ्राजदेतद् यतयो विशन्ति ॥ 12.14

वेदान्त विज्ञान-सुनिश्चितार्थाः सन्यास योगाद्यतयः शुद्ध सत्त्वाः ॥
ते ब्रह्मलोके तु परान्तकाले परामृतात् परिमुच्यन्ति सर्वे () ॥ 12.15

दहं विपापं परमैश्वर्यं भूतं यत् पुण्डरीकं पुरमद्ध्य सऽस्थं ।
तत्रापि दहं गगनं विशोक-स्तस्मिन् यदन्तस्त-दुपासितव्यं ॥ 12.16

यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।
तस्य प्रकृति-लीनस्य यः परः स महेश्वरः ॥ 12.17

(अर्जोऽन्य - आविवेश - सर्वे चत्वारि च) (A12)

4.14 नारायण सूक्तं

T.A.6.13.1

सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्वं शं भुवं ।
विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदं ॥ 13.1

विश्वतः परमान्नित्यं विश्वं नारायणं हरिं ।
विश्वमेवेदं पुरुष-स्तद् विश्वमुपजीवति ॥ 13.2

पतिं॑ वि॒श्वस्या॑त्मे॒श्वर॑ꣳ शा॒श्वत॑ꣳ शि॒वम॑च्युतं ।
ना॒राय॑णं॒ महा॑ज्ञेयं॒ वि॒श्वात्मा॑नं॒ परा॑यणं ॥ 13.3

ना॒राय॑ण॒ परो॑ ज्योति॒रात्मा॑ ना॒राय॑णः॒ परः॑ ।
ना॒राय॑ण॒ परं॑ ब्र॒ह्म तत्त्वं॑ ना॒राय॑णः॒ परः॑ ।
ना॒राय॑ण॒ परो॑ ध्या॒ता ध्या॑नं॒ ना॒राय॑णः॒ परः॑ ॥ 13.4

यच्च॑ कि॒ञ्चिज्-जग॑त् सर्वं॒ दृश्यते॑ श्रूय॒तेऽपि॑ वा ।
T.A.6.13.2

अन्त॑र् ब॒हिश्च॑ तत् सर्वं॒ व्या॑प्य ना॒राय॑णः॒ स्थि॑तः ॥ 13.5

अन॑न्त म॒व्ययं॑ क॒विꣳ स॑मु॒द्रेऽन्तं॑ वि॒श्व शं॑भुवं ।
प॒द्म॒कोश॑-प्र॒तीका॑शꣳ हृद॑यं चाप्य॒धोमु॑खं ॥ 13.6

अ॒धो नि॒ष्ट्या वि॑तस्त्यान्ते ना॒भ्यामु॑परि तिष्ठति ।
ज्वा॒ल॒मा॒ला कु॑लं भा॒ती वि॒श्वस्या॑यत॒नं म॑हत् ॥ 13.7

सन्त॑तꣳ शि॒लाभि॑स्तु ल॒ंब॒त्या को॑शसन्नि॒भं ।
तस्या॑न्ते सु॒षिरꣳ सू॒क्ष्मं तस्मि॑न् सर्वं॒ प्रति॑ष्ठितं ॥ 13.8

तस्य॑ म॒द्ध्ये॑ म॒हान॑ग्निर् वि॒श्वार्चि॑र् वि॒श्वतो॑ मुखः ।
 सोऽ॒ग्रभु॑ग् वि॒भजन् तिष्ठन्-ना॑हार-म॒जरः क॒विः ।
 तिर्य॑गूर्ध्व म॒धः शा॒यी रश्म॑यस्तस्य स॒न्तता॑ () ॥ 13.9

स॒न्ताप॑यति स्वं दे॒हमा॑पादतल मस्त॒कः ।
 तस्य॑ म॒द्ध्ये॑ वह्नि॑शिखा अ॒णीयो॑र्ध्वा व॒यव॑स्थितः ॥ 13.10

नी॒लतो॑ यद म॒द्ध्य॒स्थाद् वि॒द्युल्ले॑खेव भास्व॒रा ।
 नी॒वार शू॒कव॑त्तन्वी पी॒ता भास्व॑त्यणू॒पमा ॥ 13.11

तस्याः॑ शि॒खाया॑ म॒द्ध्ये॑ पर॒मात्मा॑ व॒यव॑स्थितः ।
 स ब्र॒ह्म स शि॒वः स हरिः॑ सेन्द्रः सोऽक्षरः॑ पर॒मः स्व॒राट् ॥ 13.12

(अपि॑ वा - स॒न्तता॑ षट् च) (A13)

4.15 आदित्य मण्डले परब्रह्मोपासनं

T.A.6.14.1

आ॒दि॒त्यो वा ए॒ष ए॒तन् म॒ण्डलं॑ तप॒ति तत्र॑ ता ऋ॒चस्त॑दृ॒चा म॒ण्डलं॑
 स ऋ॒चां लो॒कोऽथ॑ ए॒ष ए॒तस्मिन् म॒ण्डले॑ऽर्चिर् दी॒प्यते॑ तानि॒ सामा॑नि
 स सा॒म्नां लो॒कोऽथ॑ य ए॒ष ए॒तस्मिन् म॒ण्डले॑ऽर्चिषि॒

पुरुष॑स्तानि॒ यजू॑षि॒ स यजु॑षा मण्डल॑ञ् स यजु॑षां लो॒कः सैषा॑
त्रय्ये॒व वि॒द्या तप॑ति य ए॒षोऽन्त॑-रादि॒त्ये हि॒रण्म॑यः पुरु॑षः ॥ 14.1

4.16 आदित्यपुरुषस्य सर्वात्मकत्व प्रदर्शनं

T.A.6.15.1

आदि॒त्यो वै तेज॑ ओजो॒ बलं॑ य॒श-श्चक्षुः॑ श्रोत्र॑मात्मा मनो॑
मन्यु॑र्-मनु॑र्-मृत्युः स॒त्यो मि॒त्रो वा॒युरा॑काशः प्रा॒णो लो॒कपालः॑
कः किं॑ कं तथ् स॒त्यम॑न्न-ममृ॑तो जी॒वो वि॒श्वः क॒तमः स्व॑यंभु ब्रह्मै
तद॑मृत ए॒ष पुरु॑ष ए॒ष भू॒ताना॑-मधि॑पतिर्-ब्रह्म॑णः सायु॑ज्यञ् सलो॒कता॑-
मा॒प्नो-त्ये॒तासा॑मे॒व दे॒वता॑नाञ् सायु॑ज्यञ् सा॒र्ष्टिता॑ञ् स॒मान
लो॒कता॑-मा॒प्नोति॑ य ए॒वं वे॒देत्यु॑पनिषत् ॥ 15.1

4.17 शिवोपासन मन्त्राः

T.A.6.16.1

निध॑नपतये॒ नमः॑ । निध॑नपतान्तिकाय॒ नमः॑ ।
ऊर्ध्वा॑य॒ नमः॑ । ऊर्ध्व॑लिङ्गाय॒ नमः॑ ।
हि॒रण्या॑य॒ नमः॑ । हि॒रण्य॑लिङ्गाय॒ नमः॑ ।
सुव॑र्णाय॒ नमः॑ । सुव॑र्णलिङ्गाय॒ नमः॑ ।
दि॒व्याय॑ नमः॑ । दि॒व्यलि॑ङ्गाय॒ नमः॑ । 16.1a

T.A.6.16.2

भवाय॒ नमः॑ । भवलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

शर्वाय॒ नमः॑ । शर्वलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

शिवाय॒ नमः॑ । शिवलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

ज्वलाय॒ नमः॑ । ज्वललिङ्गाय॒ नमः॑ ।

आत्माय॒ नमः॑ । आत्मलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

परमाय॒ नमः॑ । परमलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

ए॒तत्सो॒मस्य॑ सूर्य॒स्य सर्व॑लिङ्गं॑ स्थाप॒यति॑ पाणिमन्त्रं॑ पवि॒त्रं ॥ 16.1b

4.18 पश्चिमवक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.17.1

सद्योजा॑तं प्रपद्यामि॑ सद्योजा॑ताय॒ वै नमो॑ नमः॑ ।

भवे॑ भवे॑ नाति॑भवे॑ भवस्व॒ मां । भवोद्भवाय॒ नमः॑ ॥ 17.1

4.19 उत्तर वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.18.1

वामदे॒वाय॒ नमो॑ ज्येष्ठा॒य नमः॑ श्रेष्ठा॒य नमो॑ रुद्रा॒य नमः॑ का॒लाय॒ नमः॑

कल॑विक॒रणा॒य नमो॑ बल॑विक॒रणा॒य नमो॑ ब॒लाय॒ नमो॑

बल॑प्रमथ॒नाय॒ नमः॑ सर्व॑भूत॒दम॒नाय॒ नमो॑ मनो॑न्म॒नाय॒ नमः॑ ॥ 18.1

4.20 दक्षिण वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.19.1

अ॒घो॒रे॒भ्योऽथ॑ घो॒रे॒भ्यो॑ घो॒र॒घो॒र॒त॒रे॒भ्यः॑ ।

सर्वे॑भ्यः सर्व॑ शर्वे॑भ्यो नमस्ते अस्तु रु॒द्ररू॒पे॒भ्यः॑ ॥ 19.1

4.21 प्राग्वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.20.1

तत्पु॒रुषाय॑ वि॒द्महे॑ मा॒हादे॒वाय॑ धीमहि । तन्नो॑ रु॒द्रः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 20.1

4.22 ऊर्ध्व वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.21.1

ई॒शा॒नः सर्व॑विद्या॒ना- मी॒श्वरः॑ सर्व॑भू॒ता॒नां ब्र॒ह्मा॒धि॒पति॑र् ब्र॒ह्म॒णोऽधि॑पति॒र्
ब्र॒ह्मा शिवो॑ मे अस्तु सदा॒शिवो॑ ॥ 21.1

4.23 नमस्कारार्थ मन्त्राः

T.A.6.22.1

नमो॑ हि॒र॒ण्य॒बा॒हवे॑ हि॒र॒ण्य॒व॒र्णाय॑ हि॒र॒ण्य॒रू॒पाय॑ हि॒र॒ण्य॒प॒तये॑ ऽंबिका॒प॒तये॑
उ॒मा॒प॒तये॑ प॒शु॒प॒तये॑ नमो॑ नमः॑ ॥ 22.1

T.A.6.23.1

ऋ॒त॒ꣳ स॒त्यं परं॑ ब्र॒ह्म पु॒रुषं॑ कृ॒ष्ण॒पि॒ङ्ग॒लं ।

ऊ॒र्ध्व॒रे॒तं वि॑रू॒पाक्षं॑ वि॒श्वरू॒पाय॑ वै नमो॑ नमः॑ ॥ 23.1

T.A.6.24.1

सर्वो॑ वै रु॒द्रस्तस्मै॑ रु॒द्राय॑ नमो॑ अस्तु ।

पु॒रुषो॑ वै रु॒द्रः सन्म॒हो नमो॑ नमः॑ ।

वि॒श्वं॑ भू॒तं॑ भु॒वनं॑ चि॒त्रं॑ बहु॒धा जा॑तं जा॒यमा॑नं च॒ यत् ।

सर्वो॑ ह्येष रु॒द्रस्तस्मै॑ रु॒द्राय॑ नमो॑ अस्तु ॥ 24.1

T.A.6.25.1

क॒द्रु॒द्राय॑ प्र॒चेत॑से मी॒ढुष्ट॑माय॒ तव्य॑से । वो॒चेम॑ श॒न्तम॑ ह॒दे ॥

सर्वो॑ ह्येष रु॒द्रस्तस्मै॑ रु॒द्राय॑ नमो॑ अस्तु ॥ 25.1

4.24 अग्निहोत्र हवण्याः उपयुक्तस्य वृक्ष विशेष-स्याभिधानम्

T.A.6.26.1

यस्य॑ वै क॒ङ्कत्य॑ग्नि-हो॒त्रह॑वणी॒ भव॑ति॒ प्रत्ये॒वा-स्या॑हु॒तय॑-

स्ति॒ष्ठन्त्य॑थो॒ प्रति॑ष्ठित्यै ॥ 26.1

4.25 रक्षोघ्न मन्त्र निरूपणं

T.A.6.27.1

(This Expansion is appearing in T.S.1.2.14.1 for

कृ॒णु॒ष्व पा॒ज इति॑ पञ्च ।

कृ॒णु॒ष्व पा॒जः प्र॑सि॒तिन्न॑ पृ॒थ्वीं॑ ँ॒याहि॑ रा॒जे वा॑मवा॒ इभे॑न ।

तृ॒ष्वीम॒नु प्र॑सि॒तिं द्रू॒णानो॑ऽस्ताऽसि॒ वि॒द्ध्य॑ र॒क्ष स॒स्तपि॑ष्ठैः ॥ 27.1

तव॑ भ्र॒मास॑ आ॒शुया॑ प॒तन्त्य॑नु॒ स्पृश॑ धृष॒ता शो॑शु॒चानः॑ ।

तपू॑ष्य॒ग्ने जु॑हा प॒तंगान॑ स॒न्दितो॑ वि॒सृज॑ वि॒ष्व गु॒ल्काः ॥ 27.2

प्रति॑स्प॒शो॒ विसृ॑ज॒ तूर्णि॑ तमो॒ भवा॑ पा॒युर् वि॒शो अ॒स्या अ॒द॒ब्धः ।
यो नो॑ दू॒रे अ॒घ॒श॒सो यो अ॒न्त्य॒ग्ने मा॒कि॒ष्टे व्य॒थि॒रा
द॒ध॒र्षी॒त् ॥ 27.3

उ॒द॒ग्ने ति॒ष्ठ प्र॒त्या त॒नुष्व॒न्य मि॒त्रा॒ ओष॑तात् ति॒ग्महे॑ते ।
यो नो॑ अ॒राति॒ समि॑धान च॒क्रे नी॒चातं॑ ध॒क्ष्यत॑ स॒न्न शु॒ष्कं ॥ 27.4

ऊ॒र्ध्वो भ॑व प्र॒तिवि॑द्ध्य॒-ध्य॒स्मदा॒ विष्कृ॑णुष्व दै॒व्या॑न्य॒ग्ने ।
अ॒व॒स्थि॒रा त॒नुहि॑ या॒तु जू॑नां जा॒मिम॑जा॒मिं प्र॑मृ॒णीहि॒ शत्रू॑न् ॥ 27.5

कृणुष्व पाज इति पञ्च ॥ 27

4.26 भूदेवताक मन्त्रः

T.A.6.28.1

अ॒दि॒तिर्-दे॒वा ग॒न्ध॒र्वा म॒नुष्याः॑ पि॒तरो॑-ऽसु॒रा-स्तेषा॑ सर्व॒ भू॒ता॒नां मा॒ता
मे॒दिनी॑ म॒हता॑ म॒ही सा॒वित्री॑ गा॒यत्री॑ जग॒त्युर्वी॑ पृ॒थ्वी बहु॑ला वि॒श्वा भू॒ता
क॒त॒मा का॒या सा स॒त्ये-त्य॑मृ॒तेति॑ वसि॒ष्ठः ॥ 28.1

4.27 सर्वा देवता आपः

T.A.6.29.1

आपो॑ वा इ॒दं सर्वं॑ वि॒श्वा भू॒तान्यापः॑ प्रा॒णा वा आपः॑ प॒शव॑
आपो॑ऽन्न॒मापो॑ -ऽमृ॒तमापः॑ स॒म्राडापो॑ वि॒राडापः॑ स्व॒राडाप॑

इ॒च्छन्दा॒ऽस्यापो॒ ज्योती॒ऽष्यापो॒ यजू॒ऽष्यापः॑ स॒त्यमापः॑ सर्वा॑
दे॒वता॒ आपो॒ भूर्भुव॑स्सुवराप॒ ओं ॥ 29.1

4.28 सन्ध्यावन्दन मन्त्राः

T.A.6.30.1

आपः॑ पुनन्तु॒ पृथि॒वीं पृथि॒वी पू॒ता पु॒नातु॑ मां ।
पुनन्तु॒ ब्रह्म॑णस्पति॒र् ब्रह्म॑ पू॒ता पु॒नातु॑ मां ॥ 30.1

यदु॑च्छिष्ट॒-मभौ॑ज्यं॒ यद्वा दु॒श्चरि॑तं॒ मम॑ ।
सर्वं॑ पुनन्तु॒ मामापो॑-ऽस॒ताञ्च॑ प्र॒तिग्र॒हः स्वाहा॑ ॥ 30.2

T.A.6.31.1

अग्नि॑श्च मा म॒न्युश्च म॒न्युप॑तयश्च म॒न्युकृ॑तेभ्यः ।
पापे॑भ्यो रक्षन्तां । यद॒ह्ना पा॑पमकार्षं ।
मन॑सा वाचा॒ हस्ता॑भ्यां । पद्भ्या॑-मुदरेण शि॒श्ना ।
अह॑स्तद॒वलु॑पतु । यत्किञ्च॑ दुरि॒तं मयि॑ ।
इद॑मह-मा॒ममृ॑त यो॒नौ । स॒त्ये ज्यो॑तिषि जुहोमि स्वाहा ॥ 31.1

T.A.6.32.1

सूर्य॑श्च मा म॒न्युश्च म॒न्युप॑तयश्च म॒न्युकृ॑तेभ्यः ।
पापे॑भ्यो रक्षन्तां । यद्ग॒त्रिया पा॑पमकार्षं ।
मन॑सा वाचा॒ हस्ता॑भ्यां । पद्भ्या॑-मुदरेण शि॒श्ना ।

रात्रि-स्तदवलुं॑पतु । यत्किञ्च॑ दुरि॑तं मयि॑ ।
इदम॑ह-माम॑मृत॒ यो॒नौ । सूर्ये॑ ज्योति॑षि जुहो॑मि स्वाहा ॥ 32.1

4.29 प्रणवस्य ऋष्यादि विवरणं

T.A.6.33.1

ओमित्ये॑काक्षरं ब्र॒ह्म । अग्नि॑र्दे॒वता ब्र॒ह्म इत्यार्.षं॑ ।
गाय॑त्रं छन्दं॑ परमा॑त्मं स॒रूपं । सायु॑ज्यं वि॒नियोगं॑ ॥ 33.1

4.30 गायत्र्यावाहन मन्त्राः

T.A.6.34.1

आया॑तु वर॒दा दे॒वी अक्ष॑रं ब्र॒ह्म संमि॑तं ।
गाय॑त्रीं छन्द॑सां मा॒तेदं ब्र॒ह्म जुष॑स्व मे । 34.1

यद॑ह्नात् कुरु॑ते पा॒पं तद॑ह्नात् प्र॒तिमु॑च्यते ।
यद् रा॑त्रियात् कुरु॑ते पा॒पं तद् रा॑त्रियात् प्र॒तिमु॑च्यते ।
सर्व॑ वर्णे॑ महा॒देवि स॒न्ध्या वि॒द्ये सर॑स्वति ॥ 34.2

T.A.6.35.1

ओजो॑ऽसि स॒होऽसि ब॒लम॑सि भ्राजो॑ऽसि दे॒वानां॑ धा॒मना॑माऽसि
विश्व॑मसि वि॒श्वायुः॑ सर्व॑मसि सर्वा॑यु-रभि॑भूरो-गाय॑त्री-मावा॑हयामि
सावि॑त्री-मावा॑हयामि सर॑स्वती-मावा॑हयामि छन्द॑र्षी-नावा॑हयामि
श्रिय॑-मावा॑हयामि गाय॑त्रिया गाय॑त्री छन्दो॑ विश्वा॑मित्र

ऋषिः सविता देवताऽग्निर्मुखं ब्रह्मा शिरो विष्णुर्हृदयं रुद्रः
शिखा पृथिवीयोनिः प्राणापान-व्यानोदान-समाना सप्राणा श्वेतवर्णा
साङ्ख्यायन-सगोत्रा गायत्री चतुर्विंशत्यक्षरा त्रिपदा
षट्कुक्षिः पञ्च शीर्षोपनयने विनियोग, 35.1

ओं भूः । ओं भुवः । ओं सुवः । ओं महः । ओं जनः ।
ओं तपः । ओं सत्यं । ओं तथ् सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

ओमापो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवस्सुवरो ॥ 35.2

4.31 गायत्री उपस्थान मन्त्राः

T.A.6.36.1

उत्तमे शिखरे जाते भूम्यां पर्वत मूर्धनि ।
ब्राह्मणेभ्यो-ऽभ्यनुज्ञाता गच्छ देवि यथासुखं ॥ 36.1

स्तुतो मया वरदा वेदमाता प्रचोदयन्ती पवने द्विजाता ।
आयुः पृथिव्यां-द्रविणं ब्रह्मवर्चसं मह्यं दत्वा प्रजातुं
ब्रह्मलोकं ॥ 36.2

4.32 आदित्यदेवता मन्त्रः

T.A.6.37.1

घृ॒णिः सूर्य॑ आ॒दि॒त्यो न प्र॒भा-वा॒त्यक्ष॑रं । मधु॑क्षर॒न्ति तद् र॑सं ।
स॒त्यं वै तद् र॑स-मा॒पो ज्योती॑र॒सोऽमृतं॑ ब्र॒ह्म भू॑र्भुव॒स्सुव॑रों ॥ 37.1

4.33 त्रिसुपर्णमन्त्राः

T.A.6.38.1

ब्र॒ह्म मे॒तु मां॑ । मधु॑ मे॒तु मां॑ । ब्र॒ह्म-मे॒व मधु॑ मे॒तु मां॑ ॥
यास्ते॑ सोम॒ प्रजा॑व॒त्सो-ऽभि॒सो अ॒हं । दुःष्व॑प्न॒हन् दु॑रुष्व॒ह ।
यास्ते॑ सोम॒ प्राणा॑ऽस्तां जु॒होमि॑ ॥
त्रि॒सुपर्ण॑ मया॒चितं ब्रा॒ह्मणा॑य दद्यात् । ब्र॒ह्मह॑त्यां वा ए॒ते घ्न॑न्ति ।
ये ब्रा॒ह्मणा॑-स्त्रि॒सुपर्ण॑ पठ॒न्ति । ते सोमं॑ प्राप्नुव॒न्ति ।
आ॒सह॒स्रात् पं॒क्तिं पुन॑न्ति । ओं ॥ 38.1

T.A.6.39.1

ब्र॒ह्म मे॒धया॑ । मधु॑ मे॒धया॑ । ब्र॒ह्ममे॒व मधु॑ मे॒धया॑ ।
अद्या॑ नो देव॒ सवि॑तः प्र॒जाव॑त्सावीः सौ॒भगं॑ ।
परा॑ दुःष्व॑प्निय॒ सुव॑ ।
वि॒श्वानि॑ देव॒ सवि॑तर्-दु॒रिता॑नि॒ परा॑सुव । यद् भ॒द्रं तन्म॑ आ॒सुव॑ ॥ 39.1
मधु॑वाता॒ ऋता॑य॒ते मधु॑क्षर॒न्ति सि॒न्धवः॑ । माद॑ध्वी॒र्नः स॒न्त्वोष॑धीः ॥ 39.2

मधु॑नक्त॑ मु॒तोष॑सि॒ मधु॑मत् पार्थि॑वꣳ रजः॑ । मधु॑द्यौरस्तु नः पि॒ता ॥ 39.3

मधु॑मान्नो॒ वन॑स्पतिर्-मधु॑माꣳ अस्तु॒ सूर्यः॑ ।

माद॑ध्वी॒ गावो॑ भवन्तु नः ॥ 39.4

य इ॒मं त्रि॑सुप॒र्ण-मया॑चितं ब्राह्म॒णाय॑ दद्यात् ॥ 39.5

भ्रू॒णह॑त्यांँ वा ए॒ते घ्न॑न्ति । ये ब्रा॒ह्मणा॑-स्त्रि॑सुप॒र्णं प॑ठन्ति ॥ 39.6

ते सोमं॑ प्राप्नुवन्ति । आ॒सह॑स्रात् पंक्तिं पुन॑न्ति । ओं ॥ 39.7

T.A.6.40.1

ब्र॒ह्म मे॒धवा॑ । मधु॑ मे॒धवा॑ । ब्र॒ह्ममे॒व मधु॑ मे॒धवा॑ ॥ 40.1

ब्र॒ह्मा दे॒वानां॑ प॒दवीः॑ क॒वीना॑-मृ॒षिर् वि॒प्राणां॑ म॒हिषो॑ मृ॒गाणां॑ ।

श्ये॒नो गृ॑द्घ्रा॒णाꣳ स्व॑धि॒तिर्-वना॑नाꣳ सोमः॑ प॒वित्र॑-म॒त्येति॑ रेभन् ॥ 40.2

हꣳसः॑ शुचि॒षद् वसु॑रन्तरि॒क्ष स॒ब्धोता॑- वेदि॒ष-द॑तिथिर्-दु॒रोण॑सत् ।

नृ॒षद्व॑र-स॒दृ॒त-सद् व्यो॑म-स॒दब्जा॑- गो॒जा ऋ॑त॒जा

अ॒द्रि॒जा ऋ॑तं बृ॒हत् ॥ 40.3

ऋ॒चेत्वा॑ रु॒चेत्वा॑ स॒मिथ् स्र॑वन्ति स॒रितो॑ न धे॒नाः ।

अ॒न्तर्. हृ॒दा म॒नसा॑ पू॒यमा॑नाः ।

घृ॒तस्य॑ धा॒रा अ॒भिचा॑क॒शीमि॑ ।

हि॒र॒ण्ययो॑ वे॒तसो॑ म॒द्ध्य आ॑सां ॥ 40.4

तस्मि॑न्त् सु॒पर्णो॑ म॒धुकृ॑त् कु॒लायी॑ भ॒जन्नास्ते॑ म॒धु दे॒वता॑भ्यः ।

तस्या॑ स॒ते ह॒रयः॑ स॒प्तती॑रे स्व॒धां दु॒हाना॑ अ॒मृत॑स्य॒ धारां॑ ॥ 40.5

य इ॒दं त्रि॑सु॒पर्ण-म॑याचि॒तं ब्रा॑ह्म॒णाय॑ द॒द्यात् ।

वी॒र॒ह॒त्यां वा॑ ए॒ते घ्न॑न्ति । ये ब्रा॒ह्म॒णा-स्त्रि॑सु॒पर्णं प॑ठन्ति ।

ते सो॒मं प्राप्नु॑वन्ति । आ॒स॒ह॒स्रात् प॑न्ति पुनन्ति । ओं ॥ 40.6

4.34 मे॒धा सू॒क्तं

T.A.6.41.1

मे॒धादे॒वी जु॑ष॒माणा न॑ आ॒गाद् वि॒श्वाची॑ भ॒द्रा सु॑म॒नस्य॑ मा॒ना ।

त्वया॑ जु॒ष्टा नु॒दमा॑ना दु॒रुक्ता॑न् बृ॒हद्व॑दे॒म वि॒दथे॑ सु॒वीराः॑ ॥

त्वया॑ जु॒ष्ट ऋ॒षिर् भ॑वति दे॒वि त्वया॑ ब्र॒ह्माऽऽग॑त॒श्री रु॒त त्वया॑ ॥

त्वया॑ जु॒ष्टश्चि॒त्रं वि॑न्दते व॒सु सा नो॑ जु॒षस्व॒ द्रवि॑णो नमे॒धे ॥ 41.1

T.A.6.42.1

मे॒धां म॒ इन्द्रो॑ द॒दातु॑ मे॒धां दे॒वी सर॑स्वती ।

मे॒धां मे॒ अ॒श्विना॑-वु॒भावा॑ध॒त्तां पु॑ष्कर॒स्रजा॑ ॥

अ॒प्स॒रा॒सु॒ च॒ या॒ मे॒धा॒ ग॒न्ध॒र्वेषु॑ च॒ यन्मनः॑ ।

दै॒वीं॑ मे॒धा॒ सर॒स्वती॑ सा मां मे॒धा॒ सु॒रभि॑र् जुषता॒ स्वाहा॑ ॥ 42.1

T.A.6.43.1

आ॒मां॑ मे॒धा॒ सु॒रभि॑र् वि॒श्वरू॑पा हि॒र॒ण्यव॑र्णा जगती जग॒म्या ।

ऊ॒र्ज॒स्वती॑ पयसा॒ पि॒न्वमा॑ना सा मां मे॒धा॒ सु॒प्रती॑का जुषन्तां ॥ 43.1

T.A.6.44.1

म॒यि॑ मे॒धां॑ म॒यि॑ प्र॒जां॑ म॒य्यग्नि॑स्तेजो॒ दधा॑तु म॒यि॑ मे॒धां॑ म॒यि॑ प्र॒जां॑
म॒यीन्द्र॑ इन्द्रि॒यं॑ दधा॑तु म॒यि॑ मे॒धां॑ म॒यि॑ प्र॒जां॑ म॒यि॑ सूर्यो॒ भ्राजो॑

दधा॑तु ॥ 44.1

4.35 मृत्युनिवारण मन्त्राः

T.A.6.45.1

अ॒पै॒तु॒ मृ॒त्यु-र॒मृत॑न्न आ॒गन् वै॒वस्व॑तो नो अ॒भय॑ङ्क॒णोतु॑ ।

पर्णं॑ व॒नस्प॑ते रि॒वा॒भिनः॑ शी॒यता॑ र॒यिः स॑च॒तान्नः॑ श॒ची॒पतिः॑ ॥ 45.1

T.A.6.46.1

परं॑ मृ॒त्यो॒ अनु॑ परेहि पन्थां॒ यस्ते॑स्व इ॒तरो॑ दे॒वया॑नात् ।

चक्षु॑ष्मते शृ॒ण्वते॑ ते ब्रवीमि॒ मानः॑ प्र॒जा री॑रिषो मोत वी॒रान् ॥ 46.1

T.A.6.47.1

वा॒तं प्रा॒णं म॒नसा॑ न्वा॒रभा॑महे प्र॒जाप॑तिं यो भु॒वन॑स्य गो॒पाः ।

स॒नो॑ मृ॒त्यो स्त्रा॑यतां पा॒त्वह॑सो ज्यो॒ग् जी॒वा ज॒राम॑शीमहि ॥ 47.1

T.A.6.48.1

अमु॒त्र भू॒याद॒ध यद॑य॒मस्य॑ बृ॒हस्प॑ते अ॒भि॒श॒स्तेर॑ मु॒ञ्चः॑ ।
प्र॒त्यौ॒हता॑ म॒श्विना॑ मृ॒त्यु म॒स्माद् दे॒वाना॑म॒ग्ने भि॒षजा॑ श॒चीभिः॑ ॥ 48.1

T.A.6.49.1

हरि॑ꣳ हर॒न्त- म॒नुय॑न्ति दे॒वा वि॒श्वस्ये॑शानं वृ॒षभं॑ म॒तीनां॑ ।
ब्र॒ह्म स॒रूप॑-म॒नुमे॑दमा॒गा-द॒यनं॑ मा वि॒वधी॑र् वि॒क्रम॑स्व ॥ 49.1

T.A.6.50.1

श॒ल्कैर॑ग्नि-मि॒न्धान॑ उ॒भौ लो॒कौ स॒नेम॑हं ।
उ॒भयो॑ लो॒कया॑र् ऋ॒ध्वाऽति॑ मृ॒त्युं त॒राम्य॑हं ॥ 50.1

T.A.6.51.1

मा छि॒दो मृ॒त्यो मा व॑धी॒र्मा मे॒ बलं॑ वि॒वृहो॑ मा प्र॒मोषीः॑ ।
प्र॒जां मा मे॑ री॒रिष॑ आ॒युरु॑ग्र नृ॒चक्ष॑सं त्वा ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ ॥ 51.1

T.A.6.52.1

मा नो॑ म॒हान्त॑मु॒त मा नो॑ अ॒र्भकं॑ मा न उ॒क्षन्त॑मु॒त मा न उ॒क्षितं॑ ।
मा नो॑ व॒धीः पि॒तरं॑ मो॒त मा॒तरं॑ प्रि॒या मा न॑स्त॒नुवो॑ रु॒द्र री॒रिषः॑ ॥ 52.1

T.A.6.53.1

मा न॑स्तो॒के त॒नये॑ मा न आ॒युषि॑ मा नो गो॒षु मा नो॑ अ॒श्वेषु॑ री॒रिषः॑ ।
वी॒रान्मा॑ नो रु॒द्र भा॒मितो॑व॒धीर्-ह॒विष्म॑न्तो न॒मसा॑ वि॒धेम॑ ते ॥ 53.1

4.36 प्रजापति-प्रार्थना मन्त्रः

T.A.6.54.1

प्र॒जाप॑ते न त्वदे॒ता-न्य॑न्यो वि॒श्वा जा॒तानि॑ परि॒ता ब॑भूव ।
यत् का॒मास्ते जुहु॑मस्तन्नो अस्तु व॒यꣳ स्या॑म पत॒यो रयी॑णां ॥ 54.1

4.37 इन्द्रप्रार्थना मन्त्रः

T.A.6.55.1

स्व॒स्ति॒दा वि॒शस्प॑तिर् वृ॒त्रहा वि॒मृधो॑ व॒शी ।
वृ॒षेन्द्रः॑ पु॒र ए॒तु न॒स्स्व॒स्ति॒दा अ॒भयं॑ क॒रः ॥ 55.1

4.38 मृत्युञ्जय मन्त्राः

T.A.6.56.1

त्र्य॒ंबकं॑ य॒जामहे॑ सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टिव॑र्ध॒नं ।
उ॒र्वारु॑कमि॒व ब॑न्ध॒नान्-मृ॒त्योर् मु॑क्षी॒य माऽमृ॑तात् ॥ 56.1

T.A.6.57.1

ये ते स॒हस्र॑म॒युतं॑ पा॒शा मृ॒त्यो म॑र्त्या॒य ह॑न्त॒वे ।
ता॒न् य॒ज्ञस्य॑ मा॒यया॑ सर्वा॒नव॑ य॒जामहे॑ ॥ 57.1

T.A.6.58.1

मृ॒त्यवे॑ स्वाहा मृ॒त्यवे॑ स्वाहा ॥ 58.1

4.39 पापनिवारका मन्त्राः

T.A.6.59.1

दे॒वकृ॑तस्यै॒नसो॑-ऽव॒यज॑नम॒सि स्वाहा॑ ।
म॒नुष्य॑कृ॒तस्यै॒नसो॑ ऽव॒यज॑नम॒सि स्वाहा॑ ।

पितृ॑कृत॒स्यै॑नसो॒ ऽवय॑जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥
 आ॒त्मकृत॒स्यै॑नसो॒ ऽवय॑जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥
 अ॒न्यकृत॒स्यै॑नसो॒ ऽवय॑जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥
 अ॒स्मत्कृत॒स्यै॑नसो॒ ऽवय॑जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥
 यद्वि॒वा च॒ नक्तं॑ चैनश्च॒कृम॑ तस्या॒ वय॑जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥
 यथ् स्व॒पन्तश्च॑ जाग्र॒त-श्चैनश्च॑-कृ॒म तस्या॒ वय॑जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥
 यथ् सु॒षुप्तश्च॑ जाग्र॒त-श्चैनश्च॑-कृ॒म तस्या॒ वय॑जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥
 यद् वि॒द्वाँसश्चा॑ वि॒द्वाँसश्चैनश्च॑-कृ॒म तस्या॒ वय॑जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥
 ए॒नस॑ ए॒नसो॑ वय॒जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥ 59.1

4.40 वसु-प्रार्थना मन्त्रः

T.A.6.60.1

यद्वो॑ दे॒वाश्च॑कृ॒म जिह्वा॑ गु॒रुम॑नसो॒ वा प्र॑युती दे॒व हे॒डनं॑ ।
 अ॒रावा॑यो नो॒ अभि॑दुच्छु॒नाय॑ते तस्मिन् तदे॒नो व॑सवो
 नि॒धेत॑न॒ स्वाहा॑ ॥ 60.1

4.41 कामोऽकार्षीत् – मन्युरकार्षीत् मन्त्रः

T.A.6.61.1

कामो॑ऽकार्षीन् नमो॒ नमः॑ ।
 कामो॑ऽकार्षीत् कामः करोति नाहं करोमि कामः कर्त्ता नाहं

कर्त्ता कामः कारयिता नाहं कारयिता एष ते काम

कामाय स्वाहा ॥ 61.1

T.A.6.62.1

मन्युरकार्षीन् नमो नमः ।

मन्युरकार्षीन् मन्युः करोति नाहं करोमि मन्युः कर्त्ता नाहं कर्त्ता मन्युः
कारयिता नाहं कारयिता एष ते मन्यो मन्यवे स्वाहा ॥ 62.1

4.42 विरजा होम मन्त्राः

T.A.6.63.1

तिलाञ्जुहोमि सरसाञ् सपिष्टान् गन्धार मम चित्ते रमन्तु स्वाहा ॥ 63.1

गावो हिरण्यं धनमन्नपानञ् सर्वेषाञ् श्रियै स्वाहा ॥ 63.2

श्रियञ्च लक्ष्मिञ्च पुष्टिञ्च कीर्तिं चा नृण्यतां ।

ब्रह्मण्यं बहुपुत्रतां । श्रद्धामेधे प्रजाः सन्ददातु स्वाहा ॥ 63.3

T.A.6.64.1

तिलाः कृष्णा-स्तिलाः श्वेता-स्तिलाः सौम्या वशानुगाः ।

तिलाः पुनन्तु मे पापं यत्किञ्चिद् दुरितं मयि स्वाहा ॥ 64.1

चोरस्यान्नं नवश्राद्धं ब्रह्महा गुरुतल्पगः ।

गोस्तेयञ् सुरापानं भ्रूणहत्या तिला शान्तिञ् शमयन्तु स्वाहा ॥ 64.2

श्रीश्च लक्ष्मीश्च पुष्टीश्च कीर्तिं॑ चा नृ॒ण्यतां॑ । ब्रह्म॑ण्यं बहु॒पुत्रतां॑ ।

श्रद्धा॑मेधे प्र॒ज्ञातु॑ जा॒तवे॒दः सं॒ददा॑तु स्वाहा ॥ 64.3

T.A.6.65.1

प्रा॒णापा॒न-व्या॒नोदा॒न-समा॒ना मे शु॒द्ध्यन्तां॑
ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ विपा॒प्मा भू॒यास॑ स्वाहा ॥ 65.1

वाङ्-मन-श्चक्षुः-श्रोत्र-जिह्वा-घ्राण-रेतो-बुद्ध्याकूतिः सङ्कल्पा
मे शु॒द्ध्यन्तां॑ ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ विपा॒प्मा भू॒यास॑ स्वाहा ॥ 65.2

त्वक्-चर्म-मांस-रुधिर-मेदो-मज्जा-स्नायवो-ऽस्थीनि
मे शु॒द्ध्यन्तां॑ ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ विपा॒प्मा भू॒यास॑ स्वाहा ॥ 65.3

शिरः पाणि पाद पार्श्व पृष्ठो-रूदर-जङ्घ-शिश्नोपस्थ पायवो
मे शु॒द्ध्यन्तां॑ ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ विपा॒प्मा भू॒यास॑ स्वाहा ॥ 65.4

उत्तिष्ठ पुरुष हरित-पिङ्गल लोहिताक्षि देहि देहि ददापयिता
मे शु॒द्ध्यन्तां॑ ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ विपा॒प्मा भू॒यास॑ स्वाहा ॥ 65.5

T.A.6.66.1

पृथिव्याप स्तेजो वायु-रकाशा मे शु॒द्ध्यन्तां॑
ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ विपा॒प्मा भू॒यास॑ स्वाहा ॥ 66.1

शब्द-स्पर्श-रूपरस-गन्धा मे शुद्ध्यन्तां
ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑ भूयास॒॑ स्वाहा॑ ॥ 66.2

मनो-वाक्-काय-कर्माणि मे शुद्ध्यन्तां
ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑ भूयास॒॑ स्वाहा॑ ॥ 66.3

अव्यक्तभावै-रहङ्कारैर् ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑
भूयास॒॑ स्वाहा॑ ॥ 66.4

आत्मा मे शुद्ध्यन्तां ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑
भूयास॒॑ स्वाहा॑ ॥ 66.5

अन्तरात्मा मे शुद्ध्यन्तां ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑
भूयास॒॑ स्वाहा॑ ॥ 66.6

परमात्मा मे शुद्ध्यन्तां ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑
भूयास॒॑ स्वाहा॑ ॥ 66.7

क्षु॒धे स्वाहा॑ । क्षु॒त्पि॒पासाय॑ स्वाहा॑ ।
वि॒वि॒द्व्यै स्वाहा॑ । ऋ॒ग्वि॒धानाय॑ स्वाहा॑ । क॒षौ॒त्काय॑ स्वाहा॑ ॥ 66.8

क्षु॒त्पि॒पा॒सा॒म॒लं॑ ज्ये॒ष्ठाम॒लक्ष्मी॑र् ना॒शया॒म्य॒हं॑ ।

अ॒भू॒ति-म॒स॒मृ॒द्धिञ्च॑ सर्वा॑ (सर्वा) निर्णु॒द मे॑ पा॒प्मान॑ऽ स्वाहा ॥ 66.9

अ॒न्न॒म॒य-प्रा॒ण॒म॒य-म॒नो॒म॒य-वि॒ज्ञा॒न॒म॒य-मा॒न॒न्द॒म॒य-मा॒त्मा

मे शु॒द्ध्य॒न्तां॑ ज्यो॒ति॒र॒हं॑ वि॒र॒जा वि॒पा॒प्मा भू॒या॒सऽ स्वाहा॑ ॥ 66.10

4.43 वैश्वदेव मन्त्राः

T.A.6.67.1

अ॒ग्नये॑ स्वाहा॑ । वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्यः॑ स्वाहा॑ । ध्रु॒वाय॑ भू॒माय॑ स्वाहा॑ ।
ध्रु॒वक्षि॑तये स्वाहा॑ । अ॒च्यु॒तक्षि॑तये स्वाहा॑ । अ॒ग्नये॑ स्वि॒ष्टकृ॑ते स्वाहा॑ ॥
ध॒र्माय॑ स्वाहा॑ । अ॒ध॒र्माय॑ स्वाहा॑ । अ॒द्भ्यः॑ स्वाहा॑ ।

ओ॒ष॒धि॒व॒न॒स्प॒ति॒भ्यः॑ स्वाहा॑ । 67.1

T.A.6.67.2

र॒क्षो॒दे॒व॒ज॒ने॒भ्यः॑ स्वाहा॑ ।
गृ॒ह्या॒भ्यः॑ स्वाहा॑ । अ॒व॒सा॒ने॒भ्यः॑ स्वाहा॑ । अ॒व॒सा॒न॒प॒ति॒भ्यः॑ स्वाहा॑ ।
स॒र्व॒भू॒ते॒भ्यः॑ स्वाहा॑ । का॒माय॑ स्वाहा॑ । अ॒न्त॒रि॒क्षाय॑ स्वाहा॑ ।
य॒दे॒ज॒ति॒ज॒ग॒ति॒य॒च्च॑ चेष्ट॑ति ना॒म्नो॑ भा॒गोऽयं॑ ना॒म्ने॒ स्वाहा॑ ।
पृ॒थि॒व्यै॑ स्वाहा॑ । अ॒न्त॒रि॒क्षाय॑ स्वाहा॑ । 67.2

T.A.6.67.3

दिवे॑ स्वाहा॑ । सूर्या॑य स्वाहा॑ । चन्द्र॑मसे स्वाहा॑ । नक्ष॑त्रेभ्यः स्वाहा॑ ।
 इन्द्रा॑य स्वाहा॑ । बृह॑स्पतये स्वाहा॑ । प्रजा॑पतये स्वाहा॑ ।
 ब्रह्म॑णे स्वाहा॑ । स्वधा॑ पितृ॑भ्यः स्वाहा॑ ।
 नमो॑ रुद्रा॑य पशु॑पतये स्वाहा॑ । 67.3

T.A.6.67.4

देवे॑भ्यः स्वाहा॑ । पितृ॑भ्यः स्वधा॑ऽस्तु । भू॒तेभ्यो॑ नमः॑ ।
 मनु॑ष्येभ्यो हन्ता॑ । प्रजा॑पतये स्वाहा॑ । परमे॑ष्ठिने स्वाहा॑ ॥
 यथा॑ कूपः॑ शत॑धारः सहस्र॑धारो अक्षि॑तः ।
 ए॒वा मे॑ अस्तु॑ धान्य॑ सहस्र॑धार-मक्षि॑तं । धन॑धान्यै स्वाहा॑ ॥
 ये भू॒ताः प्रच॑रन्ति दि॒वान॑क्तं बलि॑-मिच्छ॑न्तो वि॒तुद॑स्य प्रे॒ष्याः () ।
 तेभ्यो॑ बलि॑ं पु॒ष्टिका॑मो ह॒रामि॑ मयि॒ पुष्टि॑ं पु॒ष्टिप॑तिर् दधातु॑
 स्वाहा॑ ॥ 67.4

(ओष॑धिव॒नस्प॑तिभ्यः स्वाहा॑ – ऽन्तरि॑क्षाय स्वाहा॑ – नमो॑ रुद्रा॑य
 पशु॑पतये स्वाहा॑ – वि॒तुद॑स्य प्रे॒ष्या एकं॑ च) (A67)

T.A.6.68.1

ओं तद् ब्र॒ह्म । ओं तद् वा॒युः । ओं तदा॑त्मा । ओं तथ् स॒त्यं ।
 ओं तथ् स॒र्वं । ओं तत् पु॒रोर् नमः॑ ॥ 68.1

अ॒न्तश्च॑रति॒ भू॒तेषु॑ गु॒हायां॑ वि॒श्व मूर्ति॑षु ।

त्वं य॑ज्ञस्त्वं व॑षट्कारस्त्व-मि॒द्रस्त्व॑ रु॒द्रस्त्वं-वि॑ष्णुस्त्वं

ब्र॒ह्मत्वं॑ प्र॒जाप॑तिः ।

त्वं तदा॑प॒ आपो॑ ज्योती॒ रसो॑ऽमृतं ब्र॒ह्म भूर्भुव॑स्सुव॒रो ॥ 68.2

4.44 प्राणाहुति मन्त्राः

T.A.6.69.1

श्रद्धा॑यां प्रा॒णे नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।

श्रद्धा॑याम॒पाने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।

श्रद्धा॑यां व्या॒ने नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।

श्रद्धा॑यामु॒दाने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।

श्रद्धा॑यां स॒माने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।

ब्र॒ह्मणि॑ म आ॒त्माऽमृत॑त्वाय ॥ 69.1

अ॒मृतो॑प॒स्तर॑णमसि ॥ 69.2

श्रद्धा॑यां प्रा॒णे नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।

शि॒वो मा॑ वि॒शाप्र॑दाहाय । प्रा॒णाय॑ स्वाहा ॥

श्रद्धा॑याम॒पाने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।

शि॒वो मा॑ वि॒शाप्र॑दाहाय । अ॒पानाय॑ स्वाहा ॥

श्रद्धायां॑ व्या॒ने नि॒विष्टो॑ऽमृतं॑ जुहोमि ।
 शिवो॑ मा॒ विशा॑प्रदाहाय । व्या॒नाय॑ स्वाहा ॥
 श्रद्धाया॑-मु॒दाने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं॑ जुहोमि ।
 शिवो॑ मा॒ विशा॑प्रदाहाय । उ॒दानाय॑ स्वाहा ॥
 श्रद्धाया॑ꣳ स॒माने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं॑ जुहोमि ।
 शिवो॑ मा॒ विशा॑प्रदाहाय । स॒मानाय॑ स्वाहा ॥
 ब्रह्म॑णि म॒ आत्मा॑ऽमृत॒त्वाय॑ ॥ 69.3

अ॒मृता॑पि॒धान॑मसि ॥ 69.4

4.45 भुक्तान्नाभिमन्त्रण मन्त्राः

T.A.6.70.1

श्रद्धायां॑ प्रा॒णे नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं । प्रा॒ण मन्त्रे॑नाप्यायस्व ।
 श्रद्धाया॑म॒पाने॑ नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं । अ॒पान॑ मन्त्रे॑नाप्यायस्व ।
 श्रद्धायां॑ व्या॒ने नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं । व्या॒न मन्त्रे॑नाप्यायस्व ।
 श्रद्धाया॑-मु॒दाने॑ नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं । उ॒दान॑ मन्त्रे॑नाप्यायस्व ।
 श्रद्धाया॑ꣳ स॒माने॑ नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं ।
 स॒मान॑ मन्त्रे॑नाप्यायस्व ॥ 70.1

4.46 भोजनान्ते आत्मानुसन्धान मन्त्रः

T.A.6.71.1

अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽङ्गुष्ठञ्च समाश्रितः ।

ईशः सर्वस्य जगतः प्रभुः प्रीणाति विश्वभुक् ॥ 71.1

4.47 अवयवस्वस्थता प्रार्थना मन्त्रः

T.A.6.72.1

वाङ्म आसन् । नसोः प्राणः । अक्ष्यो-श्चक्षुः । कर्णयोः श्रोत्रं ।

बाहुवोर् बलं । ऊरुवो रोजः । अरिष्टा विश्वान्यङ्गानि तनूः ।

तनुवा मे सह नमस्ते अस्तु मा मा हिंसीः ॥ 72.1

4.48 इन्द्र सप्तरषि संवाद मन्त्रः

T.A.6.73.1

वयः सुपर्णा उपसेदुरिन्द्रं प्रिय मेधा ऋषयो नाधमानाः ।

अपद्ध्वान्त मूर्णुहि पूर्धि चक्षुर्-मुमुग्ध्यस्मान्

निधये ऽवबद्धान् ॥ 73.1

4.49 हृदयालंभन मन्त्रः

T.A.6.74.1

प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मा विशान्तकः ।

तेनान्नेना-प्यायस्व ॥ 74.1

4.50 देवता प्राणनिरूपण मन्त्रः

T.A.6.75.1

नमो रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ॥ 75.1

4.51 अग्नि स्तुति मन्त्रः

T.A.6.76.1

त्वमग्ने॑ द्यु॒भि-स्त्वमा॑शु-शु॒क्षणि-स्त्वम॑द्भ्य-स्त्वम॑श्मनस्परि॑ ।
त्वं ॑वने॒भ्य-स्त्वमो॑षधीभ्य-स्त्वं नृ॒णां नृप॑ते जायसे शुचिः॑ ॥ 76.1

4.52 अभीष्ट याचना मन्त्रः

T.A.6.77.1

शिवे॑न मे सन्तिष्ठ॑स्व स्यो॒नेन॑ मे सन्तिष्ठ॑स्व सुभू॒तेन॑ मे सन्तिष्ठ॑स्व
ब्रह्म॑वर्च॒सेन॑ मे सन्तिष्ठ॑स्व यज्ञ॑स्यदि॒र्धं मनु॑ सन्तिष्ठ॑ स्वोप॑ ते
यज्ञ॑ नम॒ उप॑ ते नम॒ उप॑ ते नमः॑ ॥ 77.1

4.53 पर तत्त्व निरूपणं

T.A.6.78.1

सत्यं॑ परं परं॑ सत्यं॑ सत्ये॒न न सु॑वर्गा-ल्लो॒काच्च्य॑वन्ते
कदा॑चन सतां॑ हि सत्यं॑ तस्मा॑त् सत्ये॒ रमन्ते॑, (78.1)

तप॑ इति॒ तपो॑ नान॒शना॑त् परं॑ य॒दिधि॑ परं॑ तप॒स्तद् दु॑धर्षं
तद् दु॒राधर्षं॑ तस्मा॑त् तप॒सि रमन्ते॑, (78.2)

दम॑ इति॒ निय॑तं ब्रह्म॑चा॒रिण॑-स्तस्मा॑द् दमे॒ रमन्ते॑, (78.3)

शम॑ इत्य॒रण्ये मु॒नय॑-स्तस्मा॑च्छमे॒ रमन्ते॑, (78.4)

दानमि॒ति॒ सर्वा॑णि॒ भू॒ता॒नि॒ प्र॒श॑ञ्सन्ति॒ दाना॑न्नाति॒ दु॒श्च॒रं॒
तस्मा॑द् दाने॑ रमन्ते, (78.5)

धर्म॑ इति॒ धर्मे॑ण॒ सर्व॑मिदं॒ परि॑गृहीतं॒ धर्मा॑न्नाति॒ दु॒ष्क॒रं॒
तस्मा॑द् -धर्मे॑ रमन्ते, (78.6)

प्र॒जन॑ इति॒ भू॒या॑ञ्स-स्तस्मा॑द् भूयि॑ष्ठाः प्रजा॑यन्ते॒ तस्मा॑द् भूयि॑ष्ठाः
प्र॒जन॑ने रमन्ते, (78.7)

ऽग्नय॑ इत्या॒ह॒ तस्मा॑-द॒ग्नय॑ आधा॒तव्या॑ अ॒ग्नि॒हो॒त्र-मि॒त्या॒ह॒
तस्मा॑-द॒ग्नि॒हो॒त्रे रमन्ते, (78.8)

य॒ज्ञ इति॑ य॒ज्ञो हि॑ दे॒वा स्तस्मा॑द् य॒ज्ञे रमन्ते, (78.9)

मा॒न॒स-मि॒ति॒ वि॒द्वा॑ञ्स-स्तस्मा॑द् वि॒द्वा॑ञ्स ए॒व मा॒न॒से रमन्ते, (78.10)

न्या॒स इति॑ ब्र॒ह्मा ब्र॒ह्मा हि॑ प॒रः प॒रो हि॑ ब्र॒ह्मा ता॒नि वा॑ ए॒तान्य॑व॒राणि॒
प॒रा॑ञ्सि॒ न्या॒स ए॒वात्य॑रेचयद् य ए॒वं वैदे॑त्युपनिषत् ॥ (78.11)

4.54 ज्ञान साधन निरूपणं

T.A.6.79.1

प्रा॒जा॒प॒त्यो॒ हा॒रु॒णिः॑ सु॒पर्णे॑यः प्र॒जा॒प॒तिं॑ पि॒तर॒-मु॒प॒स॒सार॒ किं॑
भग॒व॒न्तः॑ प॒र॒मं॑ व॒द॒न्तीति॑ तस्मै॑ प्रो॒वाच॑, (79.1)

स॒त्येन॑ वा॒युरा॒वा॒ति स॒त्ये-ना॒दि॒त्यो रो॑च॒ते दि॒वि स॒त्यं वा॒चः प्र॑ति॒ष्ठा
स॒त्ये स॒र्वं प्र॑ति॒ष्ठितं॑ तस्मा॑त् स॒त्यं प॒र॒मं व॒द॒न्ति, (79.2)

तप॑सा दे॒वा दे॒वता॑-म॒ग्र आ॒यन् तप॑स॒र्ष॒यः सु॒व॒र॒न्व-वि॒न्दन् तप॑सा
स॒प॒त्नान् प्र॑णु॒दा-मा॒राती॑ स्तप॑सि स॒र्वं प्र॑ति॒ष्ठितं॑ तस्मा॑त् तपः
प॒र॒मं व॒द॒न्ति, (79.3)

द॒मेन॑ दा॒न्ताः कि॒ल्बिष॑-मव॒धू॒न्वन्ति॑ द॒मेन॑ ब्र॒ह्म॒चा॒रिणः॑ सु॒व॒र॒गच्छ॑न्
द॒मो भू॒तानां॑ दु॒रा॒ध॒र्षं॑ द॒मे स॒र्वं प्र॑ति॒ष्ठितं॑ तस्मा॑द् द॒मः
प॒र॒मं व॒द॒न्ति, (79.4)

श॒मेन॑ शा॒न्ताः शि॒व-मा॒च॒रन्ति॑ श॒मेन॑ ना॒कं मु॒नयो॑-ऽन्व॒वि॒न्दन् छ॒मो
भू॒तानां॑ दु॒रा॒ध॒र्षं॑ छ॒मे स॒र्वं प्र॑ति॒ष्ठितं॑ तस्मा॑च्छ॒मः प॒र॒मं व॒द॒न्ति, (79.5)

दानं यज्ञानां वरूथं दक्षिणा लोके दातारं सर्व भूतान्युपजीवन्ति
दानेनाराती-रपानुदन्त दानेन द्विषन्तो मित्रा भवन्ति दाने सर्वं प्रतिष्ठितं
तस्माद् दानं परमं वदन्ति, (79.6)

धर्मो विश्वस्य जगतः प्रतिष्ठा लोके धर्मिष्ठं प्रजा उपसर्पन्ति धर्मेण
पाप-मपनुदति धर्मे सर्वं प्रतिष्ठितं तस्माद् धर्मं परमं वदन्ति, (79.7)

प्रजननं वै प्रतिष्ठा लोके साधु प्रजाया स्तन्तुं-तन्वानः पितृणा
मनृणो भवति तदेव तस्या अनृणं तस्मात् प्रजननं परमं वदन्त्य, (79.8)

ग्नयो वै त्रयी विद्या देवयानः पन्था गार्हपत्य ऋक्-पृथिवी रथन्तर-
मन्वाहार् यपचनं यजुरन्तरिक्षं वामदेव्य माहवनीयः सामसुवर्गो
लोको बृहत्-तस्मा-दग्नीन् परमं वदन्त्य, (79.9)

ग्निहोत्रं सायं प्रातर्-गृहाणां-निष्कृतिः स्विष्टं सुहुतं यज्ञक्रतूनां
प्रायणं सुवर्गस्य लोकस्य ज्योति-स्तस्मा-दग्निहोत्रं
परमं वदन्ति, (79.10)

य॒ज्ञ इति॑ य॒ज्ञेन॑ हि दे॒वा दि॒वं ग॒ता य॒ज्ञेना॑सु॒रा-न॑पा॒नुद॑न्त य॒ज्ञेन॑
द्विष॑न्तो मि॒त्रा भ॑वन्ति य॒ज्ञे स॒र्वं प्र॑ति॒ष्ठितं॑ तस्मा॒द् य॒ज्ञं
प॒रमं॑ व॒दन्ति॑, (79.11)

मा॒नसं॑ वै प्रा॒जाप॑त्यं प॒वित्रं॑ मा॒नसे॑न म॒नसा॑ सा॒धु प॑श्यति मा॒नसा॑
ऋ॒षयः॑ प्र॒जा अ॑सृजन्त मा॒नसे॑ स॒र्वं प्र॑ति॒ष्ठितं॑ तस्मा॒न्
मा॒नसं॑ प॒रमं॑ व॒दन्ति॑, (79.12)

न्या॒स इ॒त्याहु॑र् म॒नीषि॑णो ब्र॒ह्माणं॑ ब्र॒ह्मा वि॑श्वः क॒तमः॑
स्वयं॑भुः प्र॒जाप॑तिः स॒म्व॑त्स॒र इति॑, (79.13)

स॒म्व॑त्स॒रो ऽसा॑वादि॒त्यो य ए॒ष आ॑दि॒त्ये पु॑रुषः स
प॒रमे॑ष्टी ब्र॒ह्मा॒त्मा, (79.14)

याभि॑रादि॒त्य-स्त॑पति र॒श्मिभि॑स्ताभिः प॒र्जन्यो॑ वर्॒षति॑ प॒र्जन्ये॑-नौष॑धि-
व॒नस्प॑तयः प्र॒जाय॑न्त ओष॑धि-व॒नस्प॑तिभि-र॒न्नं भ॑वत्य॒न्नेन॑ प्रा॒णाः प्रा॑णैर्
ब॒लं ब॒लेन॑ तप-स्तप॑सा श्र॒द्धा श्र॒द्धया॑ मे॒धा मे॒धया॑ म॒नीषा॑ म॒नीषया॑ म॒नो
म॒नसा॑ शा॒न्तिः शा॒न्त्या॑ चि॒त्तं चि॒त्तेन॑ स्मृ॒तिः स्मृ॒त्या स्मा॒रः स्मा॒रेण॑
वि॒ज्ञानं॑ वि॒ज्ञाने॑-ना॒त्मानं॑ वे॒दय॑ति तस्मा॒दन्नं॑ द॒दन्त् सर्वा॑ण्ये॒तानि॑

ददा-त्यन्नात् प्राणा भवन्ति भूतानां प्राणैर् मनो मनसश्च विज्ञानं विज्ञाना-
दानन्दो ब्रह्म योनिः, (79.15)

स वा एष पुरुषः पञ्चधा पञ्चात्मा येन सर्वमिदं प्रोतं पृथिवी
चान्तरिक्षं च द्यौश्च दिशश्चावान्तरदिशाश्च स वै सर्वमिदं जगत्स
सभूतं स भव्यं जिज्ञास क्लृप्त ऋतजा रयिष्ठा श्रद्धा सत्यो
महस्वान् तपसो परिष्ठाद्, (वरिष्ठाद्) (79.16)

ज्ञात्वा तमेवं मनसा हृदा च भूयो न मृत्यु-मुपयाहि विद्वान् (79.17)

तस्मा-न्यास-मेषां तपसा-मतिरिक्तमाहुर्, (79.18)

वसुरण्वो विभूरसि प्राणे त्वमसि सन्धाता ब्रह्मन् त्वमसि
विश्वधृते-जोदास् त्वमस्यग्नि-रसि वर्चोदा-स्त्वमसि सूर्यस्य
द्युम्नोदा स्त्वमसि चन्द्रमस उपयामगृहीतोऽसि ब्रह्मणे
त्वा महस, (79.19)

ओमित्यात्मानं युञ्जीतैतद्वै महोपनिषदं देवानां गुह्यं य एवं वेद
ब्रह्मणो महिमान-माप्नोति तस्माद् ब्रह्मणो
महिमान-मित्युपनिषत् ॥ (79.20)

4.55 ज्ञानयज्ञः

T.A.6.80.1

तस्यै॒वं वि॒दुषो॑ य॒ज्ञस्या॒त्मा य॒जमानः॑-श्र॒द्धाप॒त्नी शरी॑र-मि॒द्धम॒मुरो॒
वेदि॑र्-लो॒मानि॒ बर्हि॑र्-वे॒दः-शि॒खा हृ॒दयं॑ यू॒पः का॒म आ॒ज्यं
म॒न्युः प॒शु-स्त॒पोऽग्नि॑र्-द॒मः श॒मयि॑ता दक्षि॒णा-वा॒ग्घो॒ता प्रा॒ण
उ॒द्ग॒ता चक्षु॑रध्व॒र्युर्-म॒नो ब्र॒ह्मा श्रो॒त्रम॒ग्नी-

ध्या॒वधि॑य॒ते सा दी॒क्षा यद॑श्नाति तध्दवि॒र्-यत्पि॑बति तदस्य सोम॒पानं॑
य॒द्द्र॒म॒ते तदु॑प॒सदो॒ यथ् संच॑र-त्यु॒पवि॑श-त्यु॒त्तिष्ठ॑ते च स॒प्रव॑र्यो॒ यन्मु॒खं
तदा॑हवनी॒यो या व्या॑हति-राहु॒तिर्-यद॑स्य वि॒ज्ञानं॑ तज्जु॒होति॑ यथ्सा॒यं
प्रा॒तर॒त्ति तथ्स॑मि॒धं य॒त्प्रा॒तर् म॒द्ध्य॒न्दिन॑ सा॒यं च तानि॑ स॒वनानि॑
ये अ॒हो॒रा॒त्रे ते द॑र्शपूर्ण॒मासौ॑ येऽर्द्ध॒मासा॑श्च मा॒साश्च ते
चा॒तुर्मा॑स्यानि य ऋ॒तव॑स्ते प॒शुब॑न्धा ये स॒व॒त्सरा॑श्च परि॒व॒त्सरा॑श्च
तेऽह॑र्ग॒णाः सर्व॑ वे॒दसं॑ वा ए॒तथ् स॒त्रं य॒न्म॒रणं॑ तदव॒भृथ॑

ए॒तद्वै ज॑राम॒र्य-म॒ग्निहो॑त्रं स॒त्रं य॒ एवं वि॒द्वा-नु॑द॒गय॑ने प्र॒मीय॑ते
दे॒वाना॑मे॒व म॒हि॒मानं॑ ग॒त्वाऽऽदि॑त्यस्य सा॒युज्यं॑
गच्छ॑त्यथ यो दक्षि॒णे प्र॒मीय॑ते पि॒तृणा॑-मे॒व म॒हि॒मानं॑ ग॒त्वा च॒न्द्रम॑सः
सा॒युज्यं॑ स॒लो॒क॒ता-मा॒प्नो॑त्येतौ वै सूर्या॑ च॒न्द्रम॑सौर्-म॒हि॒मानौ॑ ब्रा॒ह्म॒णो

वि॒द्वा-न॒भिज॑यति॒ तस्मा॑द् ब्र॒ह्म॑णो॒ म॒हि॒मा॒न॒मा॒प्नो॑ति॒ तस्मा॑द् ब्र॒ह्म॑णो॒
म॒हि॒मा॒न-मि॒त्यु॒प॒नि॒षत् ॥ 80.1

स॒ह ना॑ ववतु । स॒ह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॒र्यं॑ करवावहै ।
ते॒ज॒स्वि॒ना व॑धी॒तम॑स्तु॒ मा वि॒द्विषा॑वहै ॥

॥ ओं॑ शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥

इति॑ महानारायणोपनिषत् समाप्ता

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 80 Anuvaakams :-

(अ॒म्भ॒स्यै॒कप॒ञ्चा॒शच्छ॒तं - जा॒तवे॒दसे॒ चतु॑र्द॒श - भू॒रन्नं॑ -
 भू॒र॒ग्नये॑ - भू॒र॒ग्नये॑ चै॒कमे॑कं - पा॒हि - पा॒हि च॒त्वारि॑ च॒त्वारि॑ -
 यश्छ॒न्दसां॑ द्वे - नमो॑ ब्र॒ह्मणे॑ - ऋ॒तं तपो॑ - यथा॑ वृ॒क्षस्यै॑क॒ मेक॑ -
 म॒णोर॑णीया॒ श्वतु॑स्त्रि॒ंशत् - स॒हस्र॑शी॒ष ष॑ट्त्रि॒ंशति॑ - रा॒दित्यो॑ वा
 ए॒ष - आ॒दित्यो॑ वै तेज॒ एक॑मे॒कं - नि॒धन॑प॒तये॒ त्रयो॑वि॒ंशतिः॑ -
 स॒द्योजा॑तं त्री॒णि - वा॒मदे॒वायै॑क - म॒घोरे॑भ्य - स्त॒त्पुरु॑षाय॒ द्वे द्वे॑ -
 ई॒शानो॑ - नमो॑ हि॒रण्य॑बा॒हव॒ एक॑मे॒क - मृ॒तं स॒त्यं द्वे॑ - स॒र्वो वै च॑
 त्वा॒रि - क॒द्रु॒द्राय॑ त्री॒णि - यस्य॑ वै क॒ङ्कती॑ - कृ॒णुष्व॑ पा॒जो - ऽदि॒ति
 - रा॒पो वा इ॒दं स॒र्व मे॑कमे॒क - मा॒पः पु॑नन्तु च॒त्वा - र्य॑ग्निश्च -
 सूर्य॑श्च न॒व - न॒वोमि॑ति च॒त्वा - र्या॑यातु प॒चौ - जो॑ऽसि द॒शो -
 त्तमे॑ च॒त्वारि॑ - घृ॒णिस्त्री॑णि - ब्र॒ह्ममे॑तु मां या॒स्ते ब्र॑ह्म॒हत्यां॑ द्वा॒दश॑ -
 ब्र॒ह्म मे॒धया॑ऽद्या न इ॒मं भू॑ष॒हत्यां॑ - ब्र॒ह्म मे॒धवा॑ ब्र॒ह्मा दे॒वाना॑मि॒दं वी॑र॒ह
 त्यामे॑कान्न वि॒ंशति॑ रे॒कान्नवि॑ंशतिर् - मे॒धा दे॒वी - मे॒धां म
 इन्द्र॑श्च॒त्वारि॑ च॒त्वार्या॑ - मां मे॒धा द्वे॑ - म॒यि मे॒धा मे॒क - म॒पैतु॑ - परं॑ -
 वा॒तं प्रा॒ण - म॒मुत्र॑भूयाद् - ब॒द्धिर् - श॒ल्कैर॑ग्निं - मा छि॒दो मृ॑त्यो -
 मा नो॑ म॒हान्तं॑ - मा॒नस्तो॑के - प्र॒जाप॑ते - स्व॒स्तिदा॑ - त्र्य॒म्बकं॑ -

ये ते सहस्रं द्वे द्वे - मृत्यवे स्वाहैकं - देवकृतस्यैकादश - यद्वो देवाः
 - कामोऽकार्षीन् - मन्युरकार्षीद् द्वे द्वे - तिलाञ्जुहोमि गावः श्रियं
 प्रजाः पञ्च - तिलाः कृष्णाश्चोरस्य श्रीः प्रजातु जातवेदः
 सप्त - प्राण वाक् त्वक् छिर उत्तिष्ठ पुरुष पञ्च - पृथिवी शब्द मनो
 वाग् व्यक्ताऽऽत्माऽन्तरात्मा परमात्मा मे क्षुधेऽन्नमय
 पञ्चदशा - गनये स्वाहैकचत्वारिंश - दो न्तद्ब्रह्म नव -
 श्रद्धायां प्राणे निविष्ट श्रुतुर्विंशतिः - श्रद्धायां दशा - इगुष्ठ मात्रः पुरुषो
 द्वे - वाङ्म आसन्नष्टौ - वयः सुपर्षाः - प्राणानां ग्रन्थिरसि द्वे द्वे -
 नमो रुद्रायैकं - त्वमग्ने द्युभिर् द्वे - शिवेन मे सन्तिष्ठस्व - सत्यं -
 प्राजापत्य - स्तस्यैव मेक मेक मशतिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(अम्भस्यपारे - स्वस्ति नः - पाहि नो अग्न एकया - ऽऽदित्यो वा एष
 - ऋतु सत्य - मो मित्या - मां मेधा - मा नस्तोके - तिलाञ्जुहोमि
 - श्रद्धायां प्राणे निविश्य - तस्यैव मेकोत्तरशतम्)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

5 अरुणप्रश्नः-तैत्तिरीयारण्यकं

भद्रं॑ कर्णे॑भिः शृणु॑याम दे॒वाः । भद्रं॑ प॒श्येमाक्ष॑भिर् यज॑त्राः ।
स्थि॒रैरङ्गै॑स्तुष्टु॒वाꣳ सस्त॑नूभिः । व्य॒शेम॑ दे॒वहि॑तं य॒दायुः॑ ॥
स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः । स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा विश्व॑वे॒दाः ।
स्व॒स्ति न॒स्ताक्ष॑र्यो अरि॑ष्टनेमिः । स्व॒स्ति नो॒ बृह॑स्पतिर्-दधातु ॥
ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

1.1.1 अनुवाकं-1

T.A.1.1.1

भद्रं॑ कर्णे॑भिः शृणु॑याम दे॒वाः । भद्रं॑ प॒श्येमाक्ष॑भिर् यज॑त्राः ।
स्थि॒रैरङ्गै॑स्तुष्टु॒वाꣳ सस्त॑नूभिः । व्य॒शेम॑ दे॒वहि॑तं य॒दायुः॑ ॥
स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः । स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा विश्व॑वे॒दाः ।
स्व॒स्ति न॒स्ताक्ष॑र्यो अरि॑ष्टनेमिः । स्व॒स्ति नो॒ बृह॑स्पतिर्-दधातु ॥
आप॑मापामपः सर्वाः॑ । अ॒स्मा-द॒स्मा-दि॒तोऽमु॑तः । 1 (10)

T.A.1.1.2

अ॒ग्नि॒र्वायु॑श्च सूर्य॑श्च । स॒ह स॑ञ्च-स्कर॑र्द्धिया ॥
वा॒य्वश्चा॑ रश्मि॑पतयः । मरी॑च्यात्मानो अ॒द्रुहः॑ । दे॒वीर् भुव॑न् सू॒वरीः॑ ।

पु॒त्र॒व॒त्वा॒य॒ मे॒ सु॒त ॥ म॒हा॒ना॒म्नी॒र्-म॒हा॒मा॒नाः । म॒ह॒सो॒ म॒ह॒सः॒ स्वः॒ ।
दे॒वीः प॒र्जन्य॒ सू॒वरीः॒ । पु॒त्र॒व॒त्वा॒य॒ मे॒ सु॒त ॥ 2 (10)

T.A.1.1.3

अ॒पा॒ऽन्यु॒ष्णि॒-म॒पा र॒क्षः॒ । अ॒पा॒ऽन्यु॒ष्णि॒-म॒पा र॒घं॑ ॥
अ॒पा॒घ्रा॒मप॒ चाव॑र्तिं॑ ॥ अ॒प दे॒वीरि॑तो॒ हित॑ ॥ व॒ज्रं दे॒वीर॒जीता॑ञ्च॒ ।
भु॒वनं॑ दे॒वसू॒वरीः॒ । आ॒दि॒त्या॒नदि॑तिं दे॒वीं । यो॒नि॒नो॒र्ध्व-मु॒दी॒षत॑ ॥
शि॒वा नः॒ श॒न्त॒मा भ॑वन्तु । दि॒व्या आ॒प ओ॒षध॑यः() ।
सु॒मृ॒डी॒का सर॑स्वति । मा ते॒ व्यो॑म स॒न्दृ॒शि ॥ 3 (12)

(अ॒मु॒तः - सु - तौष॑धयो द्वे च) (A1)

श्री॒ छा॒या-सु॒वर्च॑ला॒म्बा स॑मेत श्री॒ सु॒र्य॒ना॒रा॒यण॑ स्वा॒मि॒ने न॑मः ।
ॐ नमो॑ ना॒रा॒य॒णाय॑ ॥ 1 ॥

1.1.2 अनुवाकं-2

T.A.1.2.1

स्मृ॒तिः प्र॒त्यक्ष॑-मै॒ति॒ह्यं॑ ॥ अ॒नु॒मा॒न-श्च॑तु॒ष्टयं॑ । ए॒तैरा॑दि॒त्य म॑ण्ड॒लं ।
सर्वै॑रे॒व वि॒धास्य॑ते ॥ सू॒र्यो म॑री॒चि॒माद॑त्ते । सर्व॑स्माद् भु॒वना॑दधि ।
तस्याः॑ पा॒क वि॒शेषे॑ण । स्मृ॒तं का॒ल वि॒शेष॑णं ॥
न॒दी॒व प्र॑भ॒वात् का॒चित् । अ॒क्षय्या॑थ् स्य॒न्दते॑ यथा । 4 (10)

T.A.1.2.2

तान्नद्योऽभि॑ समा॒यन्ति॑ । सोरुः॑ सती॑ न निवर्तते ॥
ए॒व॒न्ना॒ना॒ समु॒त्थानाः॑ । का॒लाः॑ सम्॒व॒त्स॒रः॑ श्रिताः ।
अणु॑शश्च॑ मह॑शश्च । सर्वे॑ सम॒व॒यन्ति॑ तं ॥
स तैः॑ सर्वैः॑ समा॒विष्टः॑ । ऊ॒रुः॑ सन्न॑ निवर्तते ।
अ॒धिस॒म्॒व॒त्स॒रं वि॒द्यात् । तदे॒व लक्ष॑णे ॥ 5 (10)

T.A.1.2.3

अणु॑भिश्च॑ मह॑द्भिश्च । समा॒रूढः॑ प्र॒दृश्य॑ते । सम्॒व॒त्स॒रः॑ प्र॒त्यक्षे॑ण ।
ना॒धिस॑त्त्वः प्र॒दृश्य॑ते ॥ प॒ट॒रो वि॒क्लि॒धः पि॒ङ्गः ।
ए॒तद् व॑रुण॒ लक्ष॑णं । यत्रै॒त-दु॒प॒दृश्य॑ते । स॒हस्रं॑ तत्र॒ नीय॑ते ॥
ए॒कः॑ हि शि॒रो ना॒ना मु॒खे । कृ॒त्स्नं॑ तदृ॒तु लक्ष॑णं । 6 (10)

T.A.1.2.4

उ॒भय॑तः स॒प्तैन्द्रि॑याणि । ज॒ल्पितं॑ त्वे॒व दि॒ह्यते ॥
शु॒क्लकृ॑ष्णे सम्॒व॒त्स॒रस्य॑ । दक्षि॑ण वा॒मयोः॑ पा॒र्श्वयोः॑ ।
तस्यै॑षा भवति ॥ शु॒क्रं ते॑ अ॒न्यद्य॑ज॒तं ते॑ अ॒न्यत् ।
विषु॑रूपे अ॒हनी॑ द्यौरि॒वासि॑ । वि॒श्वा हि मा॒या अ॒वसि॑ स्वधा॒वः ।
भ॒द्रा ते॑ पू॒षन्नि॒ह रा॒तिर॒स्त्विति॑ ॥
ना॒त्र भु॒वनं॑ () । न पू॒षा । न प॒शवः॑ ।

नादित्यः सम्वत्सर एव प्रत्यक्षेण प्रियतमं विद्यात् ।

एतद्वै सम्वत्सरस्य प्रियतमं रूपं ।

योऽस्य महानर्थ उत्पत्त्यमानो भवति । इदं पुण्यं कुरुष्वेति ।

तमाहरणं दद्यात् ॥ 7 (17)

(यथा – लक्षण – ऋतुलक्षणं – भुवनं सप्त च (A2)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 2 ॥

1.1.3 अनुवाकं-3

T.A.1.3.1

साकञ्जानां सप्तथमाहु-रेकजं । षडुद्यमा ऋषयो देवजा इति ।

तेषामिष्टानि विहितानि धामशः । स्थात्रे रेजन्ते विकृतानि रूपशः ॥

कोनु मर्या अमिथितः । सखा सखायमब्रवीत् । जहाको अस्मदीषते ॥

यस्तित्याज सखिविदं सखायं । न तस्य वाच्यपि भागो अस्ति ।

यदीं शृणोत्यलकं शृणोति । 8 (10)

T.A.1.3.2

न हि प्रवेद सुकृतस्य पन्थामिति ॥ ऋतुर्. ऋतुना नुद्यमानः ।

विननादाभिधावः । षष्टिश्च त्रिंशका वल्गाः ।

शुक्लकृष्णौ च षष्टिकौ ॥ सारागवस्त्रैर्-जरदक्षः ।

वस॒न्तो वसु॑भिः सह । सम्व॑त्सरस्य सवि॒तुः ।

प्रैष॑कृत् प्रथ॒मः स्मृतः ॥ अ॒मूना॒दय॑-तेत्य॒न्यान् । 9 (10)

T.A.1.3.3

अमू॑ञ्च परि॒रक्ष॑तः । ए॒ता वाचः॑ प्रयु॒ज्यन्ते॑ । यत्रै॑ तदुप॒दृश्य॑ते ॥

ए॒तदे॒व वि॒जानी॑यात् । प्र॒माणं॑ का॒लपर्य॑ये । वि॒शेष॑णं तु वक्ष्यामः ।

ऋ॒तूनां॑ तन्निबो॒धत ॥ शु॒क्लवा॑सा रु॒द्रग॑णः । ग्री॒ष्मेणा॑वर्तते सह ।

निज॑हन् पृथि॒वीञ् सर्वा॑ । 10 (10)

T.A.1.3.4

ज्यो॒तिषा॑ ऽप्रति॒ख्येन॑ सः ॥ वि॒श्वरू॒पाणि॑ वासा॒ञ्सि॑ ।

आदि॒त्यानां॑ निबो॒धत । सम्व॑त्सरी॒णं क॑र्म॒फलं॑ ।

वर्षा॑भिर् द॒दता॒ञ् सह ॥ अ॒दुःखो॑ दुःख चक्षु॒रिव॑ ।

तद्वा पी॑त इव दृश्यते । शी॒तेना॑ व्यथयन्निव ।

रु॒रुदक्ष॑ इव दृश्यते ॥ ह्ला॒दय॑ते ज्वल॒तश्चै॒व () ।

शा॒म्यत॑श्चास्य चक्षु॒षी । यावै॑ प्र॒जा भ्र॑ञ्श्यन्ते ।

सम्व॑त्सरा॒त्ता भ्र॑ञ्श्यन्ते ॥ याः प्र॒ति॒तिष्ठ॑न्ति ।

संव॑त्सरे ताः प्र॒ति॒तिष्ठ॑न्ति । वर्षा॑भ्य इत्यर्थः ॥ 11 (16)

(शृ॒णो - त्य॒न्यान् - सर्वा॑ - मे॒व षट्च॑) (A3)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 3 ॥

1.1.4 अनुवाकं-4

T.A.1.4.1

अक्षि॑दुःखो॑त्थित॑स्यै॒व । विप्र॑सन्ने क॑नी॒निके॑ । आ॒ङ्गे चा॑द्र॒णं ना॒स्ति ।
 ऋ॒भूणां॑ तन्नि॒बोध॑त ॥ क॒नका॑भा॒नि वासा॑सि । अ॒हतानि॑ नि॒बोध॑त ।
 अ॒न्नम॑श्नी॒त मृ॒ज्मी॒त । अ॒हं वो॑ जी॒वन॑प्र॒दः ॥ ए॒ता वा॒चः प्र॑यु॒ज्यन्ते॑ ।
 श॒रद्य॑त्रोप॒ दृश्य॑ते । 12 (10)

T.A.1.4.2

अ॒भिधू॑न्वन्तो-ऽभि॒घ्नन्त॑ इ॒व । वा॒तव॑न्तो म॒रुद्ग॑णाः ॥
 अ॒मुतो॑ जेतु॒मिषु॑मु॒खमि॑व । स॒न्नद्धाः॑ सह॒ ददृ॑शे ह ।
 अ॒पद्ध॑वस्तैर्-व॒स्तिव॑र्णै॒रिव॑ । वि॒शिखा॑सः क॒पर्दि॑नः ॥
 अ॒क्रुद्ध॑स्य यो॒त्स्यमा॑नस्य । कृ॒द्धस्ये॒व लो॑हिनी ।
 हे॒मतश्च॑क्षु॒षी वि॒द्यात् । अ॒क्ष्णयोः॑ क्षि॒पणो॑रिव ॥ 13 (10)

T.A.1.4.3

दु॒र्भिक्षं॑ दे॒वलो॑केषु । म॒नूना॑मु॒दकं॑ गृ॒हे । ए॒ता वा॒चः प्र॑व॒दन्तीः॑ ।
 वै॒द्युतो॑ या॒न्ति शै॑शिरीः ॥ ता अ॒ग्निः प॑व॒माना॑ अ॒न्वैक्ष॑त ।
 इ॒ह जी॑वि॒काम॑-प॒रिप॑श्यन् । तस्यै॒षा भ॑वति ॥ इ॒हेह॑ वः स्व॒तप॑सः ।
 म॒रुतः॑ सू॒र्यत्व॑चः । श॒र्म स॒प्रथा॑ आ॒वृणे॑ () ॥ 14 (10)

(दृश्य॑त – इ॒वा – वृ॑णो) (A4)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 4 ॥

1.1.5 अनुवाकं-5

T.A.1.5.1

अति॑ ता॒म्राणि॑ वा॒सा॒सि॑ । अ॒ष्टि॒व॒ज्जि॑ श॒त॒घ्नि॑ च ।

वि॒श्वे दे॒वा वि॒प्र॒हर॑न्ति । अ॒ग्नि॒जि॒ह्वा अ॒स॒श्च॑त ॥ नै॒व दे॒वा न॑ म॒र्त्यः ।

न रा॒जा व॑रु॒णो वि॒भुः । ना॒ग्नि॒र् ने॒न्द्रो न॑ प॒व॒मा॒नः ।

मा॒तृ॒क्क॒च्च न॑ वि॒द्यते॑ ॥ दि॒व्य॒स्यै॒का ध॑नु॒रार्निः॑ ।

पृ॒थि॒व्याम॑प॒रा श्रि॒ता । 15 (10)

T.A.1.5.2

तस्ये॒न्द्रो व॑मि॒रूपे॑ण । ध॒नु॒र्ज्या॑-म॒छि॒न॒त्स्व॑यं ॥ तदि॒न्द्र॒ध॒नु॒रि॒त्य॒ज्यं ।

अ॒भ्र॒व॒र्णेषु॑ चक्ष॑ते । ए॒तदे॒व श॑म्यो॒र्-बा॒र्ह॒स्प॒त्य॒स्य ।

ए॒तद् रु॒द्र॒स्य॑ ध॒नुः ॥ रु॒द्र॒स्य॑ त्वे॒व ध॑नु॒रार्निः॑ । शि॒र उ॒त्पि॑षे॒ष ।

स प्र॒व॒र्ग्योऽभ॑वत् । तस्मा॒द् यः स॑प्र॒व॒र्ग्ये॒ण य॒ज्ञेन॑ य॒जते॑ () ।

रु॒द्र॒स्य॑ स शि॒रः प्र॑ति॒दधा॑ति । नै॒न॒ रु॒द्र आ॑रु॒को भ॑वति ।

य ए॒वं वै॑द ॥ 16 (13) (श्रि॒ता – य॒जते॑ त्री॒णि च) (A5)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 5 ॥

1.1.6 अनुवाकं-6

T.A.1.6.1

अ॒त्यू॒र्ध्वा॒क्षोऽति॑रश्वात् । शि॒शिरः॑ प्र॒दृश्य॑ते ।
नै॒व रू॒पं न॑ वा॒सा॒सि ।
न चक्षुः॑ प्र॒ति॒दृश्य॑ते ॥ अ॒न्यो॒न्यं तु॑ न हि॒स्रा॒तः ।
स॒त स्त॑द् दे॒व॒लक्ष॑णं । लो॒हि॒तोऽक्षि॑ण शार॒शी॒र्ष्णिः ।
सूर्य॑स्यो॒दय॑नं प्र॒ति ॥
त्वं करो॑षि न्य॒ञ्ज॒लि॒कां । त्वं करो॑षि नि॒जानु॑कां । 17 (10)

T.A.1.6.2

नि॒जानु॑कामे॒ न्य॒ञ्ज॒लि॒का । अमी॑ वाच-मुपा॒स॒तामि॑ति ॥
तस्मै॑ सर्व॑ ऋ॒त॒वो न॑मन्ते । मर्या॑दा कर॒त्वात् प्र॑पुरो॒धां ।
ब्रा॒ह्म॒ण आ॒प्नो॒ति । य ए॒वं वे॒द ।
स खलु॑ स॒म्व॑त्सर ए॒तैः से॒ना॒नी॒भिः स॒ह ।
इन्द्रा॑य स॒र्वान्-का॒मा॒न॒भि॒व॒ह॒ति । स द्र॒प्सः ।
तस्यै॑षा भ॒व॒ति ॥ 18 (10)

T.A.1.6.3

अ॒व द्र॒प्सो अ॒शु॒म॒ती॒म॒ति॒ष्ठत् । इ॒यानः॑ कृ॒ष्णो द॒श॒भिः स॒हस्रैः॑ ।
आ॒व॒र्त-मिन्द्रः॑ श॒च्या ध॑मन्तं । उ॒प॒स्नु॒हि तं नृ॑म॒णा-म॒थ॒द्रा॒मि॒ति ॥

एतयै वेन्द्रः सला वृक्व्या सह । असुरान् परिवृश्चति ।
 पृथिव्यं शुमती । तामन्व-वस्थितः सम्वत्सरो दिवञ्च ।
 नैवं विदुषा-ऽऽचार्यान् तेवासिनौ । अन्योन्यस्मै द्रुह्यातां () ।
 यो द्रुह्यति । भ्रश्यते स्वर्गाल् लोकात् । इत्यृतु मण्डलानि ।
 सूर्य मण्डला न्याख्यायिकाः । अत ऊर्ध्वं सनिर्वचनाः ॥ 19 (15)

(निजानुकां - भवति - द्रुह्यातां पञ्च च) (A6)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 6 ॥

1.1.7 अनुवाकं-7

T.A.1.7.1

आरोगो भ्राजः पटरः पतङ्गः । स्वर्णरो ज्योतिषीमान् विभासः ।
 ते अस्मै सर्वे दिवमातपन्ति । ऊर्जं दुहाना अनपस्फुरन्त इति ॥
 कश्यपोऽष्टमः । स महामेरुं न जहाति । तस्यैषा भवति ॥
 यत्ते शिल्पं कश्यप रोचनावत् । इन्द्रियावत् पुष्कलं चित्रभानु ।
 यस्मिन् थसूर्या अर्पिताः सप्त साकं । 20 (10)

T.A.1.7.2

तस्मिन् राजान-मधिविश्रयेममिति ॥
 ते अस्मै सर्वे कश्यपा-ज्ज्योतिर्-लभन्ते ।

तान्त्सोमः कश्यपादधि॑ निर्द्धमति॑ । भ्रस्ता॑ कर्म कृदिवै॒वं ॥
 प्राणो जी॒वानीन्द्रि॑य जी॒वानि॑ । सप्त॑ शीर्ष॒ण्याः प्रा॒णाः ।
 सूर्या॑ इत्या॒चार्याः ॥ अपश्य॑मह मेतान्त्सु सप्त॑ सूर्या॒निति॑ ।
 पञ्च॑कर्णो वा॒त्स्याय॑नः । सप्त॑कर्णश्च प्ला॒क्षिः । 21 (10)

T.A.1.7.3

आनु॑श्रविक ए॒व नौ कश्य॑प इति॑ । उभौ॑ वेद॒यिते॑ ।
 न हि शेकु॑मिव म॒हामे॑रुं गन्तुं ॥
 अपश्य॑महमेतत् सूर्य॑मण्ड॒लं परि॑वर्त॒मानं॑ ।
 गार्ग्यः॑ प्रा॒णत्रा॑तः । गच्छ॑न्त म॒हामे॑रुं । एक॑ञ्चाज॒हतं॑ ॥
 भ्राज॑पट॒र पत॑ङ्गा नि॒हने॑ । तिष्ठ॑न्नात॒पन्ति॑ ।
 तस्मा॑दिह त॒प्त्रि त॑पाः । 22 (10)

T.A.1.7.4

अ॒मुत्रे॒तरे॑ । तस्मा॑दिहा त॒प्त्रि त॑पाः ॥ तेषा॑मेषा॒ भव॑ति ॥
 सप्त॑ सूर्या॒ दिव॒-मनु॑ प्रवि॒ष्टाः । तान॑न्वेति॒ पथि॑भिर् दक्षि॒णावा॑न् ।
 ते अ॒स्मै स॑र्वे घृ॒तमा॑त॒पन्ति॑ । ऊ॒र्जं दु॑हाना॒ अन॑पस्फुरन्त इति॑ ॥
 सप्त॑त्विजः सूर्या॑ इत्या॒चार्याः ॥ तेषा॑मेषा॒ भव॑ति ॥
 सप्त॑ दि॒शो ना॑ना सूर्याः । 23 (10)

T.A.1.7.5

स॒प्त॒ हो॒तार॑ ऋ॒त्विजः॑ । दे॒वा आ॒दि॒त्या ये स॒प्त ।
 ते॒भिः सो॒माभी॑ र॒क्षण॑ इति ॥ तद॑प्या॒म्नायः॑ । दिग्भ्राज॑ ऋ॒तून् करो॒ति ॥
 ए॒तयै॑वावृ॒ता ऽऽस॒हस्र॑सूर्य॒ताया॑ इति वै॒शम्पा॒यनः॑ ॥ तस्यै॒षा भव॑ति ॥
 यद्द्याव॑ इन्द्र॒ ते श॒तं श॒तं भूमीः॑ ॥ उ॒त स्युः॑ ।
 न त्वा॑ वज्रिन्त् स॒हस्रं॑ सूर्याः॑ () । 24 (10)

T.A.1.7.6

अनु॑ न जा॒तम॑ष्ट रो॒दसी॑ इति ॥ ना॒ना लिङ्ग॑त्वा-दृ॒तूनां॑ ना॒ना सूर्य॑त्वं ॥
 अष्टौ॑ तु व्य॒वसि॑ता इति ॥ सूर्य॑मण्ड॒ला-न्य॑ष्टात ऊ॒र्ध्वं ॥
 तेषा॑मेषा॒ भव॑ति ॥ चि॒त्रं दे॒वाना॑-मु॒दगा॑दनी॒कं ।
 चक्षु॑र् मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्या॑ग्नेः । आ॒ऽप्रा द्या॒वा पृथि॑वी अ॒न्तरि॑क्षं ।
 सूर्य॑ आ॒त्मा जग॑तस्त॒स्थुष॑श्चेति ॥ 25 (9) (सा॒कं - प्ला॒क्षि - स्त॒प्त्रि॒तपा॑
 - ना॒नासूर्याः॑ - सूर्या॑ - +न॒व च) (A7)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।
 ॐ नमो नारायणाय ॥ 7 ॥

1.1.8 अनुवाकं-8

T.A.1.8.1

क्वे॒दम॑भ्रं नि॒विश॑ते । क्वाय॑ स्मँव॒त्सरो॑ मि॒थः ।
 क्वा॒हः क्वे॒यन् दे॒व रा॒त्री । क्व मा॒सा ऋ॒तवः॑ श्रि॒ताः ॥

अ॒र्द्धमा॒सा मु॒हूर्ताः । नि॒मेषा॑स्तु॒टिभिः॑ (नि॒मेषा॑स्त्रु॒टिभिः॑) सह ।

क्वे॒मा आ॒पो नि॒विश॑न्ते । य॒दीतो॑ या॒न्ति संप्र॑ति ॥

का॒ला अ॒प्सु नि॒विश॑न्ते । आ॒पः सू॒र्ये स॒माहि॑ताः । 26 (10)

T.A.1.8.2

अ॒भ्राण्य॑पः प्र॒पद्य॑न्ते । वि॒द्युत्सू॑र्ये स॒माहि॑ता ॥ अ॒नव॑र्णे इ॒मे भू॒मी ।

इ॒यञ्चा॑सौ च रो॒दसी ॥ किञ्च॑ स्वि॒दत्रा॑न्तरा भू॒तं । ये॒नेमे॑ वि॒धृते॑ उ॒भे ।

वि॒ष्णुना॑ वि॒धृते॑ भू॒मी । इति॑ व॒त्सस्य॑ वे॒दना ॥

इ॒राव॑ती धे॒नुम॑ती हि भू॒तं । सू॒यव॑सिनी म॒नुषे॑ द॒शस्ये॑ ॥ 27 (10)

T.A.1.8.3

व्य॒ष्टभ्ना॑-द्रो॒दसी॑ वि॒ष्णवे॑ते । दा॒धर्थ॑ पृ॒थिवी॑-म॒भितो॑ म॒यूखैः॑ ॥

कि॒न्त-द्वि॒ष्णो ब॑लमा॒हुः । का दी॒प्तिः किं॑ प॒राय॑णं ।

एको॑ य॒द्धा-र॑य दे॒वः । रे॒जती॑ रो॒दसी॑ उ॒भे ॥ वा॒ताद्वि॒ष्णोर् ब॑ल मा॒हुः ।

अक्ष॑राद् दी॒प्ति रु॒च्यते॑ । त्रि॒पदा॑द्धार॒यद् दे॒वः ।

यद्वि॒ष्णोरे॑क-मु॒त्तमं॑ ॥ 28 (10)

T.A.1.8.4

अ॒ग्नयो॑ वा॒यवश्चै॒व । ए॒तद॑स्य प॒राय॑णं ॥ पृ॒च्छामि॑ त्वा प॒रं मृ॒त्युं ।

अ॒वमं॑ म॒द्ध्यम॑ञ्चतुं । लो॒कञ्च॑ पु॒ण्यपा॑पानां ।

ए॒तत् पृ॑च्छामि॒ संप्र॑ति ॥ अ॒मुमा॑हुः परं मृ॒त्युं । प॒वमा॑नं तु म॒द्ध्य॑मं ।
अ॒ग्निरे॒वाव॑मो मृ॒त्युः । च॒न्द्रमा॑-श्चतु॒रुच्य॑ते ॥ 29 (10)

T.A.1.8.5

अ॒नाभो॑गाः परं मृ॒त्युं । पा॒पाः स॒म्य॑न्ति सर्व॒दा ।
आ॒भोगा॑स्त्वेव स॒म्य॑न्ति । यत्र पु॒ण्यकृ॑तो ज॒नाः ॥
ततो॑ म॒द्ध्य॑ममा॒यन्ति॑ । च॒तुम॑ग्निञ्च संप्र॑ति ॥
पृ॑च्छामि त्वा पा॒पकृ॑तः । यत्र या॑तयते य॒मः ।
त्वन्न॑स्तद् -ब्र॒ह्मन् प्र॑ब्रूहि । यदि वे॒त्थाऽस॒तो गृ॑हान् ॥ 30 (10)

T.A.1.8.6

क॒श्यपा॑ दु॒दिताः॑ सू॒र्याः । पा॒पान्नि॑र्घ्नन्ति सर्व॒दा ।
रो॒दस्यो॑रन्तर् देशे॒षु । तत्र न्य॑स्यन्ते वा॒सवैः॑ ॥ ते ऽश॑रीराः प्र॒पद्य॑न्ते ।
यथा ऽपु॑ण्यस्य क॒र्मणः॑ । अ॒पाण्य॑पाद॒ केशा॑सः ।
तत्र ते॒ऽयोनि॑जा ज॒नाः ॥ मृ॒त्वा पु॑नर्मृ॒त्यु-मा॑पद्यन्ते ।
अद्य॑मानाः स्वक॒र्मभिः॑ । 31 (10)

T.A.1.8.7

आ॒शा॒तिकाः॑ क्रि॒मय॑ इव । ततः पू॒यन्ते॑ वा॒सवैः॑ ॥
अपै॑तं मृ॒त्युं ज॑यति । य ए॒वं वे॑द । स ख॒ल्वैव॑ वि॒द्ब्रा॒ह्मणः॑ ।
दी॒र्घश्रु॑त्तमो भ॒वति॑ । क॒श्यप॑स्याति॒थिः॑ सि॒द्धग॑मनः सि॒द्धग॑मनः ॥

तस्यैषा भवति ॥ आयस्मिन्-थ्सप्त वासवाः ।

रोहन्ति पूर्या रुहः । 32 (10)

T.A.1.8.8

ऋषिर्ह दीर्घश्रुत्तमः । इन्द्रस्य घर्मो अतिथिरिति ॥

कश्यपः पश्यको भवति । यथ्सर्वं परिपश्यतीति सौक्ष्म्यात् ॥

अथाग्नेरष्टपुरुषस्य । तस्यैषा भवति ॥

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान् ।

विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् । युयोद्ध्यस्म-ज्जुहुराणमेनः ।

भूयिष्ठान्ते नम उक्तिं विधेमेति () ॥ 33 (10) समाहिता – दशस्ये –

उत्तम-मुच्यते-गृहान्-थस्वकर्मभिः-पूर्या रुह-इति) (A8)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 8 ॥

1.1.9 अनुवाकं-9

T.A.1.9.1

अग्निश्च जातवेदाश्च । सहोजा अजिराप्रभुः । वैश्वानरो नर्यापाश्च ।

पङ्क्तिराधाश्च सप्तमः । विसर्पे वाष्टमोऽग्नीनां ।

एतेऽष्टौ वसवः क्षिता इति ॥ यथर्त्वे-वाग्ने-रर्चिर्वर्ण विशेषाः ।

नीलार्चिश्च पीतकार्चिश्चेति ॥

अथ वा॒यो-रे॒काद॑श-पु॒रुष॑स्यै॒काद॑शस्त्रीकस्य ॥

प्रभ्राज॑माना व्य॒वदा॑ताः । 34 (10)

T.A.1.9.2

याश्च वा॒सुकि॑ वै॒द्युताः॑ । रज॑ताः प॒रुषाः॑ श्या॒माः ।

कपि॒ला अ॒तिलो॑हि॒ताः । ऊ॒र्ध्वा अ॒वप॑तन्ताश्च । वै॒द्युत॑ इ॒त्येका॑दश ॥

नैनं॑ वै॒द्युतो॑ हि॒नस्ति॑ । य ए॒वं वै॒द ॥ स हो॒वाच॑ व्या॒सः पा॑रा॒शर्यः॑ ।

वि॒द्युद्व॑धमे॒वाहं॑ मृ॒त्युमै॑च्छ॒मिति॑ ॥ न त्व॑का॒मं ह॑न्ति । 35 (10)

T.A.1.9.3

य ए॒वं वै॒द ॥ अथ॑ ग॒न्धर्व॑गणाः । स्वा॒न भ्रा॑ट् । अ॒ङ्घा॑रिर् ब॒भारिः॑ ।

हस्तः॑ सु॒हस्तः॑ । कृ॒शानु॑र् वि॒श्वाव॑सुः । मू॒र्धन्वा॑न्थ-सू॒र्यव॑र्चाः ।

कृ॒तिरि॒त्येका॑दश ग॒न्धर्व॑गणाः ॥ दे॒वाश्च॑ म॒हादे॒वाः ।

रश्म॑यश्च दे॒वा गर॑गिरः ॥ 36 (10)

T.A.1.9.4

नैनं॑ ग॒रो हि॒नस्ति॑ । य ए॒वं वै॒द ॥ गौ॒री मि॑मा॒य स॒लिला॑नि तक्ष॒ती ।

ए॒कप॑दी द्वि॒पदी॑ सा चतु॒ष्पदी॑ । अ॒ष्टाप॑दी न॒वप॑दी ब॒भूवु॑षी ।

सह॑स्राक्ष॒रा पर॑मे व्यो॒मन्नि॑ति ॥ वा॒चो वि॒शेष॑णं ॥

अथ॑ नि॒गद॑व्याख्या॒ताः । ता॒ननु॑क्रमिष्या॒मः ॥

व॒राह॑वः-स्व॒तप॑सः । 37 (10)

T.A.1.9.5

वि॒द्युन् मह॑सो धू॒पयः॑ । श्वा॒पयो॑ गृ॒हमे॑धाश्चेत्येते ।
 ये चेमेऽशि॑मिविद्विषः ॥ पर्ज॑न्याः सप्त पृ॒थिवी॑मभि॒वर्ष॑न्ति ।
 वृ॒ष्टिभि॑रिति । एत॑यैव विभक्ति॑ विपरी॒ताः । सप्त॑भि॒र्वर्तै॑ रुदी॒रिताः॑ ।
 अमूंँ लो॒का-न॑भि॒वर्ष॑न्ति । तेषा॑मेषा॒ भव॑ति ॥
 समा॑न-मेतदु॒दकं॑ । 38 (10)

T.A.1.9.6

उच्चै॑त्यव चा॒हभिः॑ । भूमिं॑ पर्ज॑न्या जिन्व॑न्ति ।
 दि॒वं जिन्व॑न्-त्यग्नय॑ इति ॥ यदक्ष॑रं भू॒तकृ॑तं । विश्वे॑ दे॒वा उपा॑सते ।
 मह॑र्षि॒मस्य॑ गो॒प्तारं॑ । जम॑दग्नि-मकु॒र्वत॑ ॥ जम॑दग्नि-रा॒प्याय॑ते ।
 छन्दो॑भि-श्चतु॒रुत्तरैः॑ । राज्ञः॑ सोम॑स्य तृ॒प्तासः॑ । 39 (10)

T.A.1.9.7

ब्र॒ह्मणा॑ वी॒र्या॑वता । शि॒वा नः॑ प्र॒दिशो॑ दि॒शः ॥ तच्छ॑य्यो॒रा वृ॑णीमहे ।
 गा॒तुं य॒ज्ञाय॑ । गा॒तुं य॒ज्ञप॑तये । दै॒वी स्व॑स्तिरस्तु नः ।
 स्व॑स्तिर् मानु॑षेभ्यः । ऊ॒र्ध्वं जि॑गातु भेष॒जं ।
 शन्नो॑ अस्तु द्वि॒पदे॑ । शञ्चतु॑ष्पदे () ॥
 सोम॑पा(३) असोम॑पा(३) इति निगद॑व्याख्या॒ताः ॥ 40 (11) (व्यव॑दा॒ता -
 ह॒न्ति-ग॒रगि॑र - स्त॒पस - उद॑कं - तृ॒प्तास - श्वतु॑ष्पद॒ एकं॑ च) (A9)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 9 ॥

1.1.10 अनुवाकं-10

T.A.1.10.1

सहस्र॑वृ॒दियं॑ भू॒मिः । परं॑ व्यो॒म सह॑स्रवृत् ।
अ॒श्विना॑ भुज्यू॒ नास॑त्या । वि॒श्वस्य॑ जग॒तस्प॑ती ॥
जा॒या भू॒मिः प॑तिव्यो॒म । मि॒थुन॑न्ता अ॒तुर्य॑थुः ।
पु॒त्रो बृ॑हस्प॒ती रु॒द्रः । सर॑मा इति स्त्रीपु॒मं ॥
शु॒क्रं वा॑मन्यद्यज॒तं वा॑मन्यत् । वि॒षु रू॒पे अ॑ह॒नी द्यौ॑रिव स्थः । 41 (10)

T.A.1.10.2

वि॒श्वा हि॑ मा॒या अ॒वथः॑ स्व॒धाव॑न्तौ । भ॒द्रा वां॑ पू॒षणा॑वि॒ह रा॒तिर॑स्तु ॥
वा॒सात्यौ॑ चि॒त्रौ जग॑तो नि॒धानौ॑ । द्या॒वाभू॑मी च॒रथः॑ स॒खायौ॑ ।
ता॒वश्वि॑ना रा॒सभा॑श्चा ह॒वं मे॑ । शु॒भस्प॑ती आ॒गत॑ सूर्य॒या सह॑ ॥
त्यु॒ग्रो ह॑ भुज्यु-म॒श्विनो॑द मे॒घे । र॒यिन्न॑ कश्चिन् म॒मृवाँ॑(2) अ॒वाहाः॑ ।
त॒मूह॑थुर्-नौ॒भिरा॑त्मन्-व॒तीभिः॑ ।

अ॒न्तरि॑क्ष पु॒ङ्भिर्-पो॑दकाभिः ॥ 42 (10)

T.A.1.10.3

ति॒स्रः क्ष॑पस्त्रि॒रहा॑ ऽति॒व्रज॑द्भिः । ना॒सत्या॑ भुज्यु॒मूह॑थुः प॒तङ्गैः॑ ।
स॒मु॒द्रस्य॑ ध॒न्वन्ना॑र्द्रस्य पा॒रे । त्रि॒भी रथैः॑ श॒तप॑द्भिः षड॒श्वैः॑ ॥

स॒वि॒तारं॑ वि॒तन्व॑न्तं । अनु॑ब॒द्ध्ना॑ति शा॒ंबरः॑ । आप॑पूर्॒षं-बर॑श्चै॒व ।
 स॒वि॒ता ऽरे॒पसो॑ ऽभवत् ॥ त्य॑ सु॒तृप्तं॑ वि॒दित्वै॑व ।
 बहु॑सोम गिरं॑ व॒शी । 43 (10)

T.A.1.10.4

अ॒न्वे॒ति तु॒ग्रो व॑क्रि॒यान्तं॑ । आ॒यसू॑यान्त् सोम॑तृप्सुषु ॥
 स स॒ङ्ग्राम॑-स्तमो॒द्योऽत्यो॑तः । वा॒चो गाः॑ पि॒पाति॑ तत् ।
 स तद्गो॑भिः स्तवा॑ ऽत्ये॒त्यन्ये॑ । र॒क्षसा॑ ऽन॒न्विता॑श्च ये ॥
 अ॒न्वे॒ति परि॑वृ॒त्याऽस्तः॑ । ए॒वमे॒तौ स्थो॑ अ॒श्विना॑ ।
 ते ए॒ते द्युः॑ पृथि॒व्योः । अ॒हर॒हर्-ग॑र्भ॒न्दधा॑थे ॥ 44 (10)

T.A.1.10.5

तयो॑ रे॒तौ व॑थ्सा व॒होरा॑त्रे । पृथि॒व्या अ॒हः । दि॒वो रा॒त्रिः ।
 ता अ॒वि॒सृष्टौ॑ । दं॒पती॑ ए॒व भ॑वतः ॥ तयो॑ रे॒तौ व॑थ्सौ ।
 अ॒ग्निश्चा॑-दि॒त्यश्च॑ । रा॒त्रेर्व॑थ्सः ।
 श्वे॒त आ॑दि॒त्यः । अ॒होऽग्निः॑ । 45 (10)

T.A.1.10.6

ता॒म्रो अ॒रुणः॑ । ता अ॒वि॒सृष्टौ॑ । दं॒पती॑ ए॒व भ॑वतः ॥
 तयो॑ रे॒तौ व॑थ्सौ । वृ॒त्रश्च॑ वैद्यु॒तश्च॑ । अ॒ग्नेर्वृ॑त्रः । वैद्यु॒त आ॑दि॒त्यस्य॑ ।
 ता अ॒वि॒सृष्टौ॑ । दं॒पती॑ ए॒व भ॑वतः ॥ तयो॑ रे॒तौ व॑थ्सौ । 46 (10)

T.A.1.10.7

उष्मा च नीहारश्च । वृत्रस्योष्मा । वैद्युतस्य नीहारः ।
 तौ तावेव प्रतिपद्येते ॥ सेयं रात्री गर्भिणी पुत्रेण सम्वसति ।
 तस्या वा एतदुल्बणं ॥ यद्रात्रौ रश्मयः । यथा गोगर्भिण्या उल्बणं ॥
 एवमेतस्या उल्बणं ॥ प्रजयिष्णुः प्रजया च पशुभिश्च भवति () ।
 य एवं वेद । एतमुद्यन्त-मपियन्तञ्चेति । आदित्यः पुण्यस्य वत्सः ।
 अथ पवित्राङ्गिरसः ॥ 47 (14) (स्थो – ऽपोदकाभिर् – वशी – दधार्थे –

अग्नि – स्तयो रेतौ वत्सौ – भवति चत्वारि च) (A10)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 10 ॥

1.1.11 अनुवाकं-11

T.A.1.11.1

पवित्रवन्तः परिवाजमासते । पितृषां प्रत्नो अभिरक्षति व्रतं ।
 महस्समुद्रं वरुण स्तिरोदधे । धीरा इच्छेकुरद्धरुणेष्वारभं ॥
 पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते । प्रभुर्गात्राणि पर्येषि विश्वतः ।
 अतप्ततनूर् न तदामो अश्नुते । श्रुतास इद्वहन्-तस्तथ् समाशत ॥

“ब्रह्मा देवानां {1}” ॥ असतः सद्ये ततक्षुः । 48 (10)

T.A.1.11.2

ऋषयः सप्तात्रि॑श्च यत् । सर्वे॑ऽत्रयो अ॒गस्त्यश्च॑ ।
 नक्षत्रैः शङ्क॑तो ऽवसन् ॥ अथ स॒वितुः॑ श्यावा॒श्वस्या॑ ऽवर्त्तिकाम॑स्य ॥
 अमी॒ य ऋक्षा॑ निहि॒ता स उच्चा॑ । नक्तं ददृ॑श्रे कुह॒चिद्दिवे॑युः ।
 अद॒ब्धानि॑ वरुण॒स्य व्र॑तानि । विचाक॑श-च्चन्द्र॒मा नक्ष॑त्रमेति ॥
 तथ् स॒वितुर् वरे॑ण्यं । भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि । 49 (10)

T.A.1.11.3

धियो॒ यो नः॑ प्रचोद॒यात् ॥ तथ्स॒वितुर् वृ॑णीमहे ।
 वयं दे॒वस्य॑ भो॒जनं॑ । श्रेष्ठ॑ः सर्व॒धात॑मं । तुरं॑ भग॒स्य धी॑महि ॥
 अपा॑गू॒हत स॒विता॒ तृ॒भीन् । सर्वा॑न् दि॒वो अ॒न्धसः॑ ।
 नक्त॑न्तान्य॒भवन् दृ॒शे । अ॒स्थ्य॒स्थ्ना सं॑भविष्यामः ॥
 नाम॒ नामै॒व नाम॑ मे । 50 (10)

T.A.1.11.4

नपु॑ऽसकं पु॒माऽस्त्र्य॑स्मि । स्था॒वरो॑ऽस्म्यथ जङ्ग॒मः ।
 यजे॑ऽयक्षि॒ यष्टा॑हे च ॥ मया॑ भू॒तान्य॑यक्षत । प॒शवो॑ मम॒ भूता॑नि ।
 अनू॑बन्ध्यो ऽस्म्यहं वि॒भुः ॥
 स्त्रियः॑ स॒तीः । ता उ मे पु॑ऽस आहुः । पश्य॑दक्ष॒ण्वान्न-वि॑चेत॒दन्धः॑ ।
 क॒विर्यः॑ पु॒त्रः स इ॒मा चि॑केत । 51 (10)

T.A.1.11.5

यस्ता वि॒जाना॑त् स॒वितुः॑ पि॒ताऽस॑त् ॥ अ॒न्धो म॒णिम॑विन्दत् ।
तम॑नङ्गुलि-रावयत् । अ॒ग्रीवः॑ प्र॒त्यमु॑ञ्चत् । तम॑जिह्वा अ॒सश्च॑त ॥
ऊ॒र्ध्वमूल॑-मवाक॒छाखं॑ । वृ॒क्षं यो वेद॑ संप्रति ।
न स जा॑तु जनः श्रद्द॒ध्यात् । मृ॒त्युर्मा॑ मा॒रया॑दितिः ॥
हसि॑तꣳ रुदि॒तङ्गी॑तं । 52 (10)

T.A.1.11.6

वी॒णा प॒ण व॒लासि॑तं । मृ॒तञ्जीव॑ञ्च यत्किञ्चित् ।
अ॒ङ्गानि॑ स्ने॒व वि॒द्धि तत् ॥ अ॒तृष्यꣳस्तृ॑ष्य ध्यायत् ।
अ॒स्माज्जा॑ता मे मि॒थू च॑रन् । पु॒त्रो निर्ऋ॑त्या वैदेहः ।
अ॒चेता॑ यश्च॒ चेत॑नः ॥ स॒ तं म॒णिम॑विन्दत् । सोऽन॑ङ्गुलि॒रावय॑त् ।
सोऽग्री॑वः प्र॒त्यमु॑न्चत् । 53 (10)

T.A.1.11.7

सोऽजि॑ह्वो अ॒सश्च॑त ॥ नै॒तमृ॑षिं वि॒दित्वा॑ न॒गरं प्र॑विशेत् ।
यदि॑ प्रविशेत् । मि॒थौ च॑रित्वा प्रविशेत् । तथ्सं॑भवस्य व्र॒तं ॥
आ॒ तम॑ग्ने रथन्तिष्ठ । ए॒काश्च॑मे॒क यो॑जनं । ए॒कच॑क्र-मे॒कधु॑रं ।
वा॒त ध्रा॑जि ग॒तिं वि॑भो ॥ न रि॒ष्यति॑ न व्यथ॑ते () । 54 (10)

T.A.1.11.8

नास्याक्षो॑ यातु॑ सज्जति॑ । यच्छ्वेता॑न् रोहिता॑ञ्चाग्नेः॑ ।
 रथे॑ युक्त्वाऽधि॑तिष्ठति॑ ॥ एकया॑ च दशभिश्च॑ स्वभू॑ते ।
 द्वाभ्या॑ मिष्टये॑ वि॒श्र॒त्या च । तिसृ॑भिश्च वह॑से त्रि॒श्र॒ता च ।
 नियु॑द्धिर्-वायवि॑ह ता विमु॑ञ्च ॥ 55 (7)

(त॑त॒क्षुर् - धी॑महि - ना॒म मे॑ - चि॒केत - गी॒तं - प्र॒त्यमु॑ञ्चद् -
 व्य॒थते॑ - +सप्त॑ च) (A11)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।
 ॐ नमो नारायणाय ॥ 11 ॥

1.1.12 अनुवाकं-12

T.A.1.12.1

आतनु॑ष्व प्रतनु॑ष्व । उ॒द्ध॒माध॑म सन्ध॑म । आदित्ये॑ चन्द्र॑वर्णानां ।
 गर्भ॑ मा धे॒हि यः पु॒मान् ॥ इ॒तः सि॒क्तञ् सूर्य॑गतं । च॒न्द्रम॑से रस॑ङ्क॒धि ।
 वारा॑दं जनया॑-ग्रेऽग्निं॑ । य ए॒को रु॒द्र उच्य॑ते ॥
 असं॑ ख्या॒ताः स॒हस्रा॑णि । स्मर्य॑ते न च दृ॒श्यते॑ ॥ 56 (10)

T.A.1.12.2

ए॒वमे॒तन्नि॑बोधत ॥ आ म॒न्द्रै-रि॒न्द्र ह॑रिभिः । या हि म॒यूर-रो॑मभिः ।
 मा॒त्वा के॒चिन्नि॑ये मु॒रिन्न॑ पा॒शिनः॑ । द॒धन्वे॒व ता इ॑हि ॥
 मा म॒न्द्रै-रि॒न्द्र ह॑रिभिः । या॒मि म॒यूर रो॑मभिः ।

मा मा केचिन्नि॒ये मु॒रि॒न्न पा॒शि॒नः । नि॒ध॒न्वे॒व ताँ(२) इ॒मि ॥

अणु॑भिश्च॒ मह॑द्भिश्च । 57 (10)

T.A.1.12.3

नि॒घृ॒ष्वै र॒स॒मा॒यु॒तैः । का॒लैर् ह॒रि॒त्व॒मा॒प॒न्नैः । इ॒न्द्रा॒या॒हि स॒ह॒स्र॒ युक् ॥

अ॒ग्नि॒र् वि॒भ्रा॒ष्टि व॒सनः॑ । वा॒युः श्वे॒त॒सि॒क॒द्रु॒कः ।

स॒म्व॑त्स॒रो वि॒षू व॑र्णैः॑ । नि॒त्या॒स्ते ऽनु॑च॒रा॒स्त॒व ॥

सु॒ब्र॒ह्म॒ण्योꣳ सु॒ब्र॒ह्म॒ण्योꣳ सु॒ब्र॒ह्म॒ण्योꣳ ।

इ॒न्द्रा॒गच्छ॑ ह॒रि॒व आ॒गच्छ॑ मे॒धा॒ति॒थेः । मे॒ष वृ॑ष॒णश्च॑स्य मे॒ने । 58 (10)

T.A.1.12.4

गौ॒रा॒व॒स्क॒न्दि॒न्न-ह॑ल्यायै जा॒र । कौ॒शि॒क-ब्रा॑ह्म॒ण गौ॑त॒मब्रु॑वा॒ण ॥

अ॒रु॒णा॒श्वा इ॒हा॒ग॒ताः । व॒स॒वः पृ॑थि॒वि क्षि॑तः ।

अ॒ष्टौ दि॒ग्वा॒स॒सो ऽग्न॑यः । अ॒ग्निश्च॑ जा॒त॒वे॒दाश्चे॒त्ये॒ते ॥

ता॒म्रा॒श्वा-स्ता॒म्र॒रथाः॑ । ता॒म्र॒वर्णा॑ स्त॒थाऽसि॑ताः ।

दण्ड॑ह॒स्ताः॑ खा॒द॒ग्द॒तः । इ॒तो रु॒द्राः प॒राङ्ग॑ताः । 59 (10)

T.A.1.12.5

उ॒क्तꣳ स्था॑नं प्र॒माण॑ञ्च पु॒र इ॒त ॥ बृ॒ह॒स्प॒तिश्च॑ स॒वि॒ता च॑ ।

वि॒श्वरू॑पै-रि॒हा॒ग॒तां । रथे॑नो॒द॒क॒व॒र्त्म॑ना । अ॒प्सु॒षा इ॒ति तद्द्व॑योः ॥

उ॒क्तो वे॑षो वा॒साꣳसि॑ च । का॒ला॒व॒य॒वा॒ना-मि॑तः प्र॒ती॒ज्या ।

वासात्या इत्यश्विनोः । कोऽन्तरिक्षे शब्दङ्करोतीति ।

वासिष्ठो रौहिणो मीमांसां चक्रे () । तस्यैषा भवति ॥

“वाश्रेव विद्यु{2}” दिति ॥ ब्रह्मण उदरणमसि । ब्रह्मण उदीरणमसि ।

ब्रह्मण आस्तरणमसि । ब्रह्मण उपस्तरणमसि ॥ 60 (16)

(दृश्यते – च – मेने – परां गता – शक्रे षट् च) (A12)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 12 ॥

1.1.13 अनुवाकं-13

T.A.1.13.1 [अपक्रामत गर्भिण्यः]

अष्टयोनी-मष्टपुत्रां । अष्टपत्नी-मिमां महीं । अहं वैद न मे मृत्युः ।

न चामृत्युरघाहरत् ॥ अष्टयोन्यष्ट पुत्रं । अष्टपदिद-मन्तरिक्षं ।

अहं वैद न मे मृत्युः । न चामृत्युरघाहरत् ।

अष्टयोनी-मष्टपुत्रां । अष्टपत्नी-ममून्दिवं ॥ 61 (10)

T.A.1.13.2

अहं वैद न मे मृत्युः । न चामृत्युरघाहरत् ॥

“सुत्रामाणं{3}” “महीमूषु”{4} ॥ अदितिर्घा-रदिति-रन्तरिक्षं ।

अदिति माता स पिता स पुत्रः । विश्वे देवा अदितिः पञ्च जनाः ।

अदितिर्-जात-मदितिर्-जनित्वं ॥

अ॒ष्टौ पु॒त्रा॒सो अ॒दि॒तेः ।

ये जा॒ता स्त॒न्वः परि॑ । दे॒वाँ (2) उप॑प्रै॒थ् स॒प्तभिः॑ । 62 (10)

T.A.1.13.3

परा॑ मा॒र्ताण्ड॑मा॒स्यत् ॥ स॒प्तभिः॑ पु॒त्रै-र॑दि॒तिः । उप॑ प्रै॒त् पू॒र्व्यं यु॑गं ।
प्र॒जायै॑ मृ॒त्यवे॑ तत् । परा॑ मा॒र्ताण्ड॑-मा॒भर॑दि॒ति ॥ ता॒ननु॑क्र॒मिष्या॑मः ॥
मि॒त्रश्च॑ व॒रुण॑श्च । धा॒ता चा॒र्य॒मा च॑ । अ॒ञ्शश्च॑ भ॒गश्च॑ ।

इन्द्र॑श्च वि॒वस्वा॑श्चे॒त्येते॑ () ॥

"हि॒रण्य॒गर्भो॑{5}" "ह॒ञ्सः॑ शु॒चिष॑त्{6}" ।

"ब्र॒ह्म ज॒ज्ञानं॑{7}" "तदि॑त् प॒द{8}" मि॒ति ॥

ग॒र्भः प्रा॒जाप॑त्यः । अथ॑ पु॒रुषः॑ स॒प्तपु॑रुषः ॥ 63 (14)

(अ॒मूं दि॒व् - स॒प्तभि॑ - रे॒ते च॒त्वारि॑ च) (A13)

श्री॑ छा॒या-सु॒वर्च॑ला॒म्बा॒ समे॑त श्री॑ सु॒र्यना॑रायण स्वा॒मिने॑ नमः ।

ॐ नमो॑ ना॒राय॑णाय ॥ 13 ॥

1.1.14 अनु॒वाकं-14

[यथा॑स्था॒नं ग॒र्भिण्यः॑]

T.A.1.14.1

योऽसौ॑ त॒पन्नु॑देति । स सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णाना॑दा॒योदे॑ति ।
मा मे॑ प्र॒जाया॑ मा प॒शूनां॑ । मा म॑म प्रा॒णाना॑दा॒योद॑गाः ॥

असौ यो ऽस्तमेति । स सर्वेषां भूतानां प्राणानादायास्तमेति ।
 मा मे प्रजाया मा पशूनां । मा मम प्राणानादाया स्तङ्गाः ॥
 असौ य आपूर्यति । स सर्वेषां भूतानां प्राणै रापूर्यति । 64 (10)

T.A.1.14.2

मा मे प्रजाया मा पशूनां । मा मम प्राणै-रापूरिष्ठाः ॥
 असौ योऽपक्षीयति । स सर्वेषां भूतानां प्राणै-रपक्षीयति ।
 मा मे प्रजाया मा पशूनां ।
 मा मम प्राणै-रपक्षेष्ठाः ॥ अमूनि नक्षत्राणि ।
 सर्वेषां भूतानां प्राणैरप प्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।
 मा मे प्रजाया मा पशूनां ।
 मा मम प्राणैरप प्रसृपत मोत्सृपत ॥ 65 (10)

T.A.1.14.3

इमे मासा-श्चाद्धमासाश्च ।
 सर्वेषां भूतानां प्राणैरप प्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।
 मा मे प्रजाया मा पशूनां ।
 मा मम प्राणैरप प्रसृपत मोत्सृपत । इम ऋतवः ।
 सर्वेषां भूतानां प्राणैरप प्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।
 मा मे प्रजाया मा पशूनां ।

मा म॑म प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒सृ॒प॒त॒ मो॒त्सृ॒प॒त॒ ॥ अ॒य॒ꣳ स॒म्व॑त्स॒रः॒ ।

सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒स॒र्प॒ति॒ चो॒त्स॒र्प॒ति॒ च॒ । 66 (10)

T.A.1.14.4

मा मे॑ प्र॒जाया॒ मा प॑शू॒नां । मा म॑म प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒सृ॒प॒ मो॒त्सृ॒प॒ ॥

इ॒द॒म॒हः॒ । सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒स॒र्प॒ति॒ चो॒त्स॒र्प॒ति॒ च॒ ।

मा मे॑ प्र॒जाया॒ मा प॑शू॒नां । मा म॑म प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒सृ॒प॒ मो॒त्सृ॒प॒ ।

इ॒य॒ꣳ रा॒त्रिः॒ । सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒स॒र्प॒ति॒ चो॒त्स॒र्प॒ति॒ च॒ ।

मा मे॑ प्र॒जाया॒ मा प॑शू॒नां । मा म॑म प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒सृ॒प॒ मो॒त्सृ॒प॒ () ॥

ॐ भूर्भुव॑स्स्वः ॥

ए॒त॒द्वो मि॒थु॒नं मा नो मि॒थु॒नꣳ री॒ढ्वं ॥ 67 (12)

(प्रा॒णैर॑पू॒र्य॑ति-मो॒त्सृ॒प॒त-चो॒त्स॒र्प॒ति॒ च - मो॒त्सृ॒प॒ द्वे च॑) (A14)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 14 ॥

Special Korvai

(यो॒सौ षोड॑शामू॒नि द्वा॑द॒शा॒यं च॑तु॒र्द॒श)

(उ॒दे॒त्य॒स्त॒मे॒त्या॒पू॒र्य॑त्य॒प॒क्षी॑य॒त्य॒मू॒नि न॑क्ष॒त्रा॒णी मे॑ मा॒सा इ॒म

ऋ॒त॒वो॒ऽय॒ꣳ स॒म्व॑त्स॒र इ॒द॒म॒ह॒रि॒यꣳ रा॒त्रि॒र्द॒श)

1.1.15 अनुवाकं-15

T.A.1.15.1

अथादित्यस्याष्ट पुरुषस्य ॥

वसूना मादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥

रुद्राणा-मादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥

आदित्याना-मादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥ सताञ्सत्यानां ।

आदित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥ अभिधून्वता-मभिघ्नतां ।

वातवतां मरुतां । आदित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥

ऋभूणा-मादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि () ॥ विश्वेषां देवानां ।

आदित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥ सम्वत्सरस्य सवितुः ।

आदित्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ॥ ॐ भूर्भुवस्स्वः ।

रश्मयो वो मिथुनं मा नो मिथुनञ् रीढ्वं ॥ 68 (16)

(ऋभूणामादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि षट्च) (A15)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 15 ॥

1.1.16 अनुवाकं-16

T.A.1.16.1

आरोगस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । भ्राजस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

पटरस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । पतङ्गस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

स्वर्णरस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ज्योतिषीमतस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

विभासस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

कश्यपस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । ॐ भूर्भुवस्स्वः ।

आपो वो मिथुनं मा नो मिथुनं रीद्वं ॥ 69 (10)

(आरोगस्य दश) (A16)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 16 ॥

1.1.17 अनुवाकं-17

T.A.1.17.1

अथ वायो-रेकादश-पुरुषस्यैकादश-स्त्रीकस्य ॥

प्रभ्राजमानानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

व्यवदातानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

वासुकिवैद्युतानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

रजतानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

परुषाणां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

श्यामानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

कपिलानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

अ॒तिलो॒हिताना॑ꣳ रु॒द्राणा॑ꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

ऊ॒र्ध्वा॒नाꣳ रु॒द्राणा॑ꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि । 70 (10)

T.A.1.17.2

अ॒वप॑तन्ता॒नाꣳ रु॒द्राणा॑ꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

वै॒द्युता॑नाꣳ रु॒द्राणा॑ꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

प्र॒भ्राज॑मा॒नीनाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

व्य॒वदा॑ती॒नाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

वा॒सुकि॑वै॒द्युती॑नाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

रज॑ता॒नाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

प॒रुषा॑णाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

श्या॑मा॒नाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

क॒पिला॑नाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

अ॒तिलो॒हिती॑नाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि () ।

ऊ॒र्ध्वा॒नाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

अ॒वप॑तन्ती॒नाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

वै॒द्युती॑नाꣳ रु॒द्राणी॑नाꣳ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा॒नि ।

ॐ भूर्भुवस्स्वः ।

रूपाणि वो मिथुनं मा नो मिथुनञ् रीढ्वं ॥ 71 (15)

(ऊर्ध्वानाञ् रुद्राणाञ् स्थाने स्वतेजसा भा – न्यतिलोहितीनाञ्

रुद्राणीनाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि पञ्च च (A17)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 17 ॥

1.1.18 अनुवाकं-18

T.A.1.18.1

अथाग्नेरष्ट पुरुषस्य ॥ अग्नेः पूर्व-दिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

जातवेदस उपदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

सहोजसो दक्षिण-दिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

अजिराप्रभव उपदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

वैश्वानरस्यापरदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

नर्यापस उपदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

पङ्क्तिराधस उदग्दिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

विसर्पिण उपदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ॐ भूर्भुवस्स्वः() ।

दिशो वो मिथुनं मा नो मिथुनञ् रीढ्वं ॥ 72 (11)

(स्वरेकम् च) (A18)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 18 ॥

Special Korvai

(एतद् रश्मय आपो रूपाणि दिशः पञ्च)

1.1.19 अनुवाकं-19

T.A.1.19.1

दक्षिणपूर्व-स्यान्दिशि विसर्पी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

दक्षिणा-परस्या-न्दिश्य विसर्पी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

उत्तर-पूर्वस्या-न्दिशि विषादी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

उत्तरा-परस्या-न्दिश्य विषादी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

”आ यस्मिन्त्सप्त वासवा{9}” “इन्द्रियाणि शतक्रत{10}”

वित्येते ॥ 73 (9) (दक्षिणपूर्वस्याम् नव) (A19)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 19 ॥

1.1.20 अनुवाकं-20

T.A.1.20.1

इन्द्र घोषा वो वसुभिः पुरस्ता-दुपदधतां ।

मनोजवसो वः पितृभिर् दक्षिणत उपदधतां ।

प्रचेता वो रुद्रैः पश्चा-दुपदधतां ।

विश्वकर्मा व आदित्यै-रुत्तरत उपदधतां ।

त्वष्टा॑ वो रूपै॑-रूपरि॑ष्टा-दुप॑दधतां । सं॒ज्ञानं॑ ँवः प॑श्चादि॒ति ॥
 आ॒दि॒त्यः स॒र्वोऽग्निः॑ पृ॒थि॒व्यां । वा॒युरन्त॑रिक्षे । सूर्यो॑ दि॒वि ।
 च॒न्द्र॒मा दिक्षु॑ () । नक्ष॑त्राणि स्व॒लोके ॥ ए॒वा ह्ये॒व । ए॒वा ह्यग्ने॑ ।
 ए॒वा हि वा॒यो । ए॒वा ही॑न्द्र । ए॒वा हि पू॒षन् ।
 ए॒वा हि दे॒वाः ॥ 74 (17) दिक्षु॑ सप्त च) (A20)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 21 ॥

1.1.21 अनुवाकं-21

T.A.1.21.1

आप॑मापा॒मपः॑ स॒र्वाः । अ॒स्मा-द॒स्मादि॒तोऽमु॑तः ।
 अ॒ग्निर्वा॒युश्च॑ सूर्यश्च॑ । स॒ह सञ्च॑स्कर॒र्द्धि॒या ॥ वा॒य्वश्चा॑ रश्मि॒ पत॑यः ।
 म॒री॒च्यात्मानो॑ अ॒द्रुहः॑ । दे॒वी भु॑वन॒ सूव॑रीः । पु॒त्रव॑त्त्वाय मे सु॒त ॥
 म॒हा॒नाम्नी॑र्-म॒हा॒मानाः॑ । म॒ह॒सो म॒ह॒सस्स्वः॑ । 75 (10)

T.A.1.21.2

दे॒वीः प॒र्जन्य॑ सूव॑रीः । पु॒त्रव॑त्त्वाय मे सु॒त ॥
 अ॒पा॒र॒न्युष्णि॑-म॒पा रक्षः॑ । अ॒पा॒र॒न्युष्णि॑-म॒पा र॒घं ।
 अ॒पा॒घ्रा॒मप॑ चाव॒र्ति॑ । अप॑ दे॒वीरि॒तो हि॑त ॥ वज्रं॑ दे॒वीर॒जीता॑ञ्च ।

भु॒वनं॑ दे॒व सू॒वरीः॑ । आ॒दि॒त्यान॑दि॒तिं दे॒वीं ।

यो॒निनो॑र्ध्व–मु॒दीष॑त ॥ 76 (10)

T.A.1.21.3

भ॒द्रं क॑र्णेभिः शृ॒णु॒याम॑ दे॒वाः । भ॒द्रं प॑श्येमाक्षभिर्–यज॑त्राः ।

स्थि॒रैरङ्गै॑ स्तु॒ष्टुवाꣳ स॑स्त॒नूभिः॑ । व्य॒शेम॑ दे॒वहि॑तं य॒दायुः॑ ॥

स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः । स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा वि॒श्ववे॑दाः ।

स्व॒स्ति न॒स्ताक्ष॑र्यो अ॒रिष्ट॑नेमिः । स्व॒स्ति नो॒ बृह॑स्पतिर्–दधा॑तु ॥

के॒तवो॑ अ॒रुणा॑सश्च । ऋ॒षयो॑ वा॒तर॑श॒नाः() । प्र॒तिष्ठाꣳ श॒तधा॑ हि ।

स॒माहि॑तासो स॒हस्र॑धा॒यसं॑ ॥ शि॒वा नः॑ श॒न्तमा॑ भवन्तु ।

दि॒व्या आप॑ ओष॒धयः॑ ॥ सु॒मृ॒डीका॑ सर॒स्वति॑ ।

मा॒ते व्यो॑म स॒न्दृशि॑ ॥ 77 (16)

(स्व – रु॒दीष॑त – वा॒तर॑श॒नाः षट्च॑) (A21)

श्री छाया–सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 21 ॥

1.1.22 अनुवाकं–22

T.A.1.22.1

योऽपां॑ पु॒ष्पं वै॑द । पु॒ष्पवान् प्र॒जावान् प॑शु॒मान् भ॑वति ।

च॒न्द्रमा॒ वा अ॒पां पु॒ष्पं । पु॒ष्पवान् प्र॒जावान् प॑शु॒मान् भ॑वति ।

य ए॒वं वै॑दे॒ ॥ यो॑ऽपामा॒यत॑नं॒ वै॑दे॒ । आ॒यत॑नवान् भवति ।

अ॒ग्नि॒र्वा अ॒पामा॒यत॑नं । आ॒यत॑नवान् भवति ।

यो॒ऽग्ने॒रा॒यत॑नं॒ वै॑दे॒ । 78 (10)

T.A.1.22.2

आ॒यत॑नवान् भवति । आ॒पो वा अ॒ग्ने॒रा॒यत॑नं । आ॒यत॑नवान् भवति ।

य ए॒वं वै॑दे॒ ॥ यो॑ऽपामा॒यत॑नं॒ वै॑दे॒ । आ॒यत॑नवान् भवति ।

वा॒यु॒र्वा अ॒पामा॒यत॑नं । आ॒यत॑नवान् भवति । यो वा॒यो॒रा॒यत॑नं॒ वै॑दे॒ ।

आ॒यत॑नवान् भवति । 79 (10)

T.A.1.22.3

आ॒पो वै वा॒यो॒रा॒यत॑नं । आ॒यत॑नवान् भवति । य ए॒वं वै॑दे॒ ॥

यो॑ऽपामा॒यत॑नं॒ वै॑दे॒ । आ॒यत॑नवान् भवति । अ॒सौ वै त॑प॒न्न॒पा-मा॒यत॑नं ।

आ॒यत॑नवान् भवति । यो॒ऽमु॒ष्य-त॑प॒त आ॒यत॑नं॒ वै॑दे॒ ।

आ॒यत॑नवान् भवति । आ॒पो॒वा अ॒मु॒ष्य-त॑प॒त आ॒यत॑नं । 80 (10)

T.A.1.22.4

आ॒यत॑नवान् भवति । य ए॒वं वै॑दे॒ ॥ यो॑ऽपामा॒यत॑नं॒ वै॑दे॒ ।

आ॒यत॑नवान् भवति । च॒न्द्र॒मा वा अ॒पामा॒यत॑नं । आ॒यत॑नवान् भवति ।

यश्च॒न्द्र॒म॒स आ॒यत॑नं॒ वै॑दे॒ । आ॒यत॑नवान् भवति ।

आ॒पो वै च॒न्द्र॒म॒स आ॒यत॑नं । आ॒यत॑नवान् भवति । 81 (10)

T.A.1.22.5

य एवं॑ वेद॑ ॥ योऽपामाय॑तनं॑ वेद॑ । आय॑तनवान् भवति ।
 नक्ष॑त्राणि वा अपामाय॑तनं॑ । आय॑तनवान् भवति ।
 यो नक्ष॑त्राणा-माय॑तनं॑ वेद॑ । आय॑तनवान् भवति ।
 आपो॑ वै नक्ष॑त्राणा-माय॑तनं॑ । आय॑तनवान् भवति ।
 य एवं॑ वेद॑ ॥ 82 (10)

T.A.1.22.6

योऽपामाय॑तनं॑ वेद॑ । आय॑तनवान् भवति । पर्जन्यो॑ वा अपामाय॑तनं॑ ।
 आय॑तनवान् भवति । यः पर्जन्य॑-स्याय॑तनं॑ वेद॑ ।
 आय॑तनवान् भवति । आपो॑ वै पर्जन्य॑-स्याय॑तनं॑ ।
 आय॑तनवान् भवति । य एवं॑ वेद॑ ॥ योऽपामाय॑तनं॑ वेद॑ ॥ 83 (10)

T.A.1.22.7

आय॑तनवान् भवति । सम्॑व॒थ्सरो॑ वा अपामाय॑तनं॑ ।
 आय॑तनवान् भवति । यः सम्॑व॒थ्सर॑-स्याय॑तनं॑ वेद॑ ।
 आय॑तनवान् भवति । आपो॑ वै सम्॑व॒थ्सर॑-स्याय॑तनं॑ ।
 आय॑तनवान् भवति । य एवं॑ वेद॑ ॥
 योऽप्सु॑ नावं॑ प्रति॑ष्ठितां॑ वेद॑ । प्रत्ये॒व तिष्ठ॑ति । 84 (10)

T.A.1.22.8

इ॒मे वै लो॒का अ॒प्सु प्र॒ति॒ष्ठा॒ताः । त॒दे॒षाऽभ्य॑नू॒क्ता ॥
 अ॒पाꣳ र॒समु॑दयꣳस॒न् । सू॒र्ये शु॒क्रꣳ स॒माभृ॑तं ।
 अ॒पाꣳ र॒सस्य॑ यो र॒सः । तं वाँ गृ॑ह्णा-म्यु॒त्त॒ममि॑ति ॥
 इ॒मे वै लो॒का अ॒पाꣳ र॒सः । तेऽमु॑ष्मिन्-नादि॒त्ये स॒माभृ॑ताः ॥
 जा॒नु॒द॒घ्नी-मु॒त्तर॑-वे॒दीङ्घ्रा॑त्वा । अ॒पां पू॒रयि॑त्वा गु॒ल्फ॒द॒घ्नं । 85 (10)

T.A.1.22.9

पु॒ष्कर॑पर्णेः पु॒ष्कर॑दण्डैः पु॒ष्करै॑श्च सꣳस्ती॒र्य । तस्मि॑न् विहा॒य॒से ।
 अ॒ग्निं प्र॒णीयो॑प-स॒माधा॑य ॥ ब्र॒ह्म॒वादि॑नो वदन्ति ।
 कस्मा॑त् प्र॒णीतेऽय॑-म॒ग्निश्ची॒यते॑ ॥ साप्प्र॑णी॒तेऽय॑म॒प्सु ह्य॑यञ्ची॒यते॑ ॥
 अ॒सौ भु॒वनेऽप्य॑-नाहि॒ताग्नि॑-रे॒ताः ।
 तम॑भित॒ ए॒ता अ॒भीष्ट॑का उ॒प॒द॒धा॒ति ॥
 अ॒ग्नि॒हो॒त्रे द॒र्श॒पूर्ण॑-मा॒स॒यौः ।
 प॒शुब॑न्धे चा॒तुर्मा॑स्येषु । 86 (10)

T.A.1.22.10

अथो॑ आहुः । सर्वेषु॑ य॒ज्ञक्र॑तुष्वि॒ति ॥ ए॒तद्ध॑ स्म वा आहुः॑ श॒ण्डि॒लाः ।
 क॒म॒ग्नि॒ज्चि॑नुते ॥ स॒त्रिय॑-म॒ग्नि॒ज्चि॑न्वा॒नः ।
 स॒म्वँ॒थ्स॒रं प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॑नुते ।

सा॒वि॒त्र-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ ।

अ॒मु॒मा॒दि॒त्यं प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते । 87 (10)

T.A.1.22.11

ना॒चि॒के॒त-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ । प्रा॒णान् प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

चा॒तु॒र्हो॒त्रि॒य-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ । ब्र॒ह्म प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

वै॒श्व॒सृ॒ज-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ । शरी॑रं प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

उ॒पा॒नु॒वा॒क्य॒मा॒शु-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ । 88 (10)

T.A.1.22.12

इ॒मान् लो॒कान् प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

इ॒म॒मा॒रु॒ण-के॒तु॒क-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वान इति॑ । य ए॒वा॒सौ ।

इ॒तश्चा॒-मु॒तश्चा॒-व्य॒ती॒पा॒ती । तमि॑ति ॥ यो॒ऽग्ने॑र्मि॒थू॒या वे॒द ।

मि॒थु॒न॒वान् भ॑वति । आ॒पो वा अ॒ग्ने॑र्मि॒थू॒याः ।

मि॒थु॒न॒वान् भ॑वति () । य ए॒वं वे॒द ॥ 89 (11)

(वे॒द - भ॑व - त्या॒य॒त॒नं - भ॑वति - वे॒द - वे॒द - ति॑ष्ठति -

गु॒ल्फ॒द॒घ्नं - चा॒तु॒र्मा॒स्ये - ष्व॒मु॒मा॒दि॒त्यं प्र॒त्यक्षे॑ण क॒म॒ग्निं चि॑नु॒त -

उ॒पा॒नु॒वा॒क्य॒मा॒शु॒म॒ग्निं चि॑न्वा॒नो - मि॒थू॒या मि॒थु॒न॒वान्

भ॑वत्ये॒कं च) (A22)श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण

स्वामिने नमः । ॐ नमो नारायणाय ॥ 22 ॥

Special Korvai

(पुष्पमग्निर्वायुरसौ वै तपञ्चन्द्रमा नक्षत्राणि पर्जन्यः
सम्बँवथ्सरो योऽप्सु नावमेतद्ध स्म वै सत्रियं सम्बँवथ्सरं
सावित्रममुं नाचिकेतं प्राणाञ्श्चातुर्होत्रियं ब्रह्म वैश्वसृजं
शरीरमुपानुवाक्यमाशुमिमान् लोकानिममारुणकेतुकं य एवासौ)

1.1.23 अनुवाकं-23

T.A.1.23.1

आपो वा इदमासन्थ् सलिलमेव ।
स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे समभवत् ।
तस्यान्तर् मनसि कामः समवर्तत । इदं सृजेयमिति ।
तस्माद्यत् पुरुषो मनसाऽभिगच्छति । तद्वाचा वदति ।
तत्कर्मणा करोति । तदेषा ऽभ्यनूक्ता ॥ कामस्तदग्रे समवर्तताधि ।
मनसो रेतः प्रथमं यदासीत् । 90 (10)

T.A.1.23.2

सतो बन्धुमसति निरविन्दन् । हृदि प्रतीष्या कवयो मनीषेति ॥
उपैनन्तदुपनमति । यत् कामो भवति । य एवं वेद ॥ स तपोऽतप्यत ।
स तपस्तप्त्वा । शरीरमधूनुत । तस्य यन् माञ् समासीत् ।
ततोऽरुणाः केतवो वातरशना ऋषय उदतिष्ठन् । 91 (10)

T.A.1.23.3

ये नखाः । ते वैखानसाः । ये वालाः । ते वालखिल्याः । यो रसः ।
सोऽपां ॥ अन्तरतः कूर्मं भूतं सर्पन्तं । तमब्रवीत् ।
मम वै त्वङ्-मासा । समभूत् । 92 (10)

T.A.1.23.4

नेत्यब्रवीत् । पूर्वमेवाह-मिहासमिति । तत्पुरुषस्य पुरुषत्वं ।
स सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
भूत्वोदतिष्ठत् । तमब्रवीत् । त्वं वै पूर्वं समभूः ।
त्वमिदं पूर्वः कुरुष्वेति ॥ स इत आदायापः । 93 (10)

T.A.1.23.5

अञ्जलिना पुरस्ता-दुपादधात् । एवा ह्येवेति ।
तत आदित्य उदतिष्ठत् । सा प्राची दिक् ॥
अथारुणः केतुर्-दक्षिणत उपादधात् । एवा ह्यग्नि इति ।
ततो वा अग्निरुदतिष्ठत् । सा दक्षिणा दिक् ।
अथारुणः केतुः पश्चादुपादधात् ।
एवा हि वायो इति । 94 (10)

T.A.1.23.6

ततो वायुरुदतिष्ठत् । सा प्रतीची दिक् ।
अथारुणः केतु-रुत्तरत उपादधात् । एवा हीन्द्रेति ।

ततो वा इन्द्र उदतिष्ठत् । सोदीची दिक् ।

अथारुणः केतुर्-मद्ध्य उपादधात् । एवा हि पूषन्निति ।

ततो वै पूषोदतिष्ठत् । सेयन्दिक् । 95 (10)

T.A.1.23.7

अथारुणः केतुरुपरिष्ठा-दुपादधात् । एवा हि देवा इति ।

ततो देव मनुष्याः पितरः । गन्धर्वा-प्सरस श्रोद-तिष्ठन् ।

सोर्ध्वा दिक् ॥ या विप्रुषो विपरापतन् ।

ताभ्योऽसुरा रक्षाऽसि पिशाचाश्चो-दतिष्ठन् । तस्मात्ते पराभवन् ।

विप्रुङ्भ्यो हि ते समभवन् ॥ तदेषाऽभ्यनूक्ता ॥ 96 (10)

T.A.1.23.8

आपो ह यद् बृहतीर् गर्भमायन् । दक्षं दधाना जनयन्तीः स्वयम्भुं ।

तत इमेऽद्ध्य-सृज्यन्त सर्गाः । अद्भ्यो वा इदं समभूत् ।

तस्मादिदं सर्वं ब्रह्म स्वयंभ्विति ॥

तस्मादिदं सर्वं शिथिल-मिवा ध्रुव-मिवाभवत् ॥

प्रजापतिर् वाव तत् । आत्मनाऽऽत्मानं विधाय ।

तदेवानु प्राविशत् ॥ तदेषाऽभ्यनूक्ता () ॥ 97 (10)

T.A.1.23.9

वि॒धाय॑ लो॒कान् वि॒धाय॑ भू॒तानि॑ । वि॒धाय॑ सर्वाः॑ प्र॒दिशो॑ दि॒शश्च॑ ।
 प्र॒जाप॑तिः प्रथम॒जा ऋ॑तस्य । आ॒त्मनाऽऽत्मा॑-नम॒भि-सम्॑वि॒वेशेति॑ ॥
 सर्व॑मेवेदमाप्त्वा । सर्व॑-मव॒रुद्ध्य॑ । तदे॒वानु॑ प्रवि॒शति॑ ।
 य एवं॑ वे॒द ॥ 98 (8) (आसी॑ - दति॒ष्ठन् - नभू॑ - दपो॑ - वा॒यो इति॑ -
 से॒यं दि॒ग - भ्य॑नू॒क्ता - ऽभ्य॑नू॒क्ता -+ऽष्टौ॑ च) (A23)
 श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।
 ॐ नमो नारायणाय ॥ 23 ॥

1.1.24 अनुवाकं-24

T.A.1.24.1

चतु॑ष्टय्य॒ आपो॑ गृ॒ह्णाति॑ । च॒त्वारि॑ वा अ॒पां रू॒पाणि॑ । मे॒घो वि॒द्युत् ।
 स्तन॑यि॒तुर्-वृ॒ष्टिः । तान्ये॒वा वरु॑न्धे ॥ आ॒तप॑ति॒ वर्ष्या॑ गृ॒ह्णाति॑ ।
 ताः पु॒रस्ता॑-दुप॒दधा॑ति । ए॒ता वै ब्र॑ह्मवर्च॒स्या आपः॑ ।
 मुख॑त ए॒व ब्र॑ह्मवर्च॒स-मव॑रुन्धे ।
 तस्मा॑न्-मुख॒तो ब्र॑ह्मवर्च॒सितरः॑ ॥ 99 (10)

T.A.1.24.2

कू॒प्या गृ॒ह्णाति॑ । ता दक्षि॑णत॒ उप॑दधाति । ए॒ता वै ते॒जस्वि॑नीरापः ।
 तेज॑ ए॒वास्य॑ दक्षि॑णतो॒ दधा॑ति । तस्मा॑द् दक्षि॑णो॒र्ध्व ऽस्ते॒जस्वि॑तरः ॥
 स्था॒वरा॑ गृ॒ह्णाति॑ । ताः प॒श्चादु॑प॒दधा॑ति ।

प्रति॑ष्ठिता॒ वै स्था॑वराः ।

पश्चा॑देव॒ प्रति॑तिष्ठति ॥ वह॑न्तीर् गृह्णाति । 100 (10)

T.A.1.24.3

ता उत्तर॑त उप॒दधा॑ति ।

ओज॑सा वा ए॒ता वह॑न्तीरिवोद्-गती॑रिव आकू॑जतीरिव धाव॑न्तीः ।

ओज॑ ए॒वास्यो॑त्तरतो॒ दधा॑ति ।

तस्मा॑दुत्तरोऽर्ध॑ ओज॒स्वितरः॑ ॥ सं॒भार्या॑ गृह्णाति ।

ता म॒द्ध्य उप॒दधा॑ति । इ॒यं वै सं॒भार्याः॑ ।

अस्या॑मेव॒ प्रति॑तिष्ठति ॥

प॒ल्व॒ल्या गृह्णा॑ति । ता उप॒रि॒ष्टा-दु॒पा॒दधा॑ति । 101 (10)

T.A.1.24.4

असौ॑ वै प॒ल्व॒ल्याः । अ॒मुष्या॑मेव॒ प्रति॑तिष्ठति ॥ दिक्षू॑प॒दधा॑ति ।

दिक्षु॑ वा आपः॑ । अन्नं॑ वा आपः॑ । अ॒द्भ्यो वा अन्न॑ज्जायते ।

यदे॒वाद्भ्यो॑-ऽन्नं॑ जायते । तद॑वरुन्धे ॥

तं वा ए॒तम॑रुणाः के॒तवो॑ वा॒तर॑शना ऋषयो-ऽचि॑न्वन् ।

तस्मा॑-दा॒रुण॑ के॒तुकः॑ () ॥ 102a

त॒देषा॑ऽभ्य॒नू॒क्ता ॥ के॒त॒वो अ॒रु॒णा॒सश्च॑ । ऋ॒ष॒यो वा॒त॒र॒श॒नाः ।
 प्र॒ति॒ष्ठां॑ श॒त॒धा हि॑ । स॒मा॒हि॒ता॒सो स॒ह॒स्र॒धा॒य॒स॒मि॒ति ॥
 श॒त॒श॒श्चै॒व ऽस॒ह॒स्र॒श॒श्च प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒ति । य ए॒त॒म॒ग्नि॒ज्जि॒च॒नु॒ते ।
 य उ॒चै॒न॒मे॒वं वै॒द ॥ 102b (18)

(ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सि॒त॒रो – व॒ह॒न्ती॒र् गृ॒ह्णा॒ति – ता उ॒परि॑ष्टादु॒पा॒द॒धा – त्पा॒रु॒ण॒के
 तु॒कोऽष्टौ॑ च) (A24)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।
 ॐ नमो नारायणाय ॥ 24 ॥

1.1.25 अनुवाकं-25

T.A.1.25.1

जा॒नु॒द॒घ्नी-मु॒त्त॒र॒वे॒दी॒ङ्घ्रा॒त्वा । अ॒पां पू॒र॒य॒ति । अ॒पां॑ स॒र्व॒त्वा॒य ।
 पु॒ष्क॒र॒पर्णं॑ रु॒क्मं॑ पु॒रु॒ष-मि॒त्यु॒प॒द॒धा॒ति । त॒पो वै पु॒ष्क॒र॒पर्णं॑ ।
 स॒त्यं॑ रु॒क्मः॑ । अ॒मृ॒तं पु॒रु॒षः । ए॒ता॒व॒द्वा वा॒स्ति॑ । या॒व॒दे॒तत् ।
 या॒व॒दे॒वा॒स्ति॑ । 103 (10)

T.A.1.25.2

त॒द॒व॒रु॒न्धे ॥ कूर्म॑मु॒प॒द॒धा॒ति । अ॒पा॒मे॒व मे॒ध॒म॒व॒रु॒न्धे ।
 अथो॑ स्व॒र्ग॒स्य॑ लो॒क॒स्य॑ स॒म॒ष्ट्यै॑ ॥ आ॒प॒मा॒पा॒म॒पः स॒र्वाः॑ ।
 अ॒स्मा॒द॒स्मा दि॒तोऽमु॒तः॑ । अ॒ग्नि॒र्वा॒युश्च॑ सू॒र्यश्च॑ ।

सह सञ्चस्करद्धिया इति । “वाय्वश्वा रश्मिपतयः{11}” ॥

लोकं पृणच्छिद्रं पृण । 104 (10)

T.A.1.25.3

यास्तिस्रः परमजाः ॥

“इन्द्रघोषा वो वसुभि{12}” “रेवा ह्येवे{13}” ति ॥

पञ्च चितय उपदधाति । पाङ्क्तोऽग्निः ।

यावानेवाग्निः । तज्जिनुते ॥ लोकं पृणया द्वितीया-मुपदधाति ।

पञ्चपदा वै विराट् । तस्या वा इयं पादः । अन्तरिक्षं पादः () ।

द्यौः पादः । दिशः पादः । परोरजाः पादः ॥ विराज्येव प्रतितिष्ठति ।

य एतमग्निज्जिनुते । य उचैनमेवं वेद ॥ 105 (16)

(अस्ति – पृणा – न्तरिक्षम् पादः षट्च) (A25)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 25 ॥

1.1.26 अनुवाकं-26

T.A.1.26.1

अग्निं प्रणीयोप-समाधाय । तमभित एता अभीष्टका उपदधाति ।

अग्निहोत्रे दर्शपूर्ण-मासयोः । पशुबन्धे चातुर्मास्येषु ।

अथो आहुः । सर्वेषु यज्ञक्रतुष्विति ॥

अथ हस्मा हारुणः स्वायम्भुवः ।

सावित्रः सर्वोऽग्नि-रित्यननुषङ्गं मन्यामहे ।

नाना वा एतेषां वीर्याणि ॥ कमग्निञ्चिनुते । 106 (10)

T.A.1.26.2

सत्रिय मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते । सावित्र मग्निञ्चिन्वानः ।

कमग्निञ्चिनुते । नाचिकेत मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

चातुर्. होत्रिय-मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

वैश्वसृज मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते । 107 (10)

T.A.1.26.3

उपानुवाक्य-माशु मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

इममारुण-केतुक मग्निञ्चिन्वान इति ॥ वृषा वा अग्निः ।

वृषाणौ स७स्फालयेत् । हन्येतास्य यज्ञः । तस्मान्नानुषज्यः ॥

सोत्तरवेदिषु क्रतुषु चिन्वीत । उत्तरवेद्या७ ह्यग्निश्चीयते ॥

प्रजाकामश्चिन्वीत । 108 (10)

T.A.1.26.4

प्राजापत्यो वा एषोऽग्निः । प्राजापत्याः प्रजाः । प्रजावान् भवति ।

य एवं वेद ॥ पशुकामश्चिन्वीत । संज्ञानं वा एतत् पशूनां । यदापः ।

पशूनामेव संज्ञाने ऽग्निञ्चिनुते । पशुमान् भवति । य एवं वेद ॥ 109 (10)

T.A.1.26.5

वृष्टि॑कामश्चिन्वी॑त । आपो॑ वै वृष्टिः॑ । पर्जन्यो॑ वर्षु॑को भवति ।
य एवं॑ वेद॑ ॥ आ॒मया॒वी चिन्वी॑त । आपो॑ वै भेष॑जं ।
भेष॑ज-मेवास्मै॑ करोति । सर्व॑मायुरेति ॥
अभि॑चर॒श्चिन्वी॑त । वज्रो॑ वा आपः॑ । 110 (10)

T.A.1.26.6

वज्र॑मेव भ्रातृ॑व्येभ्यः॒ प्रहर॑ति । स्तृणु॑त ए॒नं ॥ तेज॑स्कामो यश॑स्कामः ।
ब्रह्म॑वर्चसकामः॒ स्वर्ग॑कामश्चिन्वी॑त । ए॒ता व॒द्वा वा॑स्ति । याव॑देतत् ।
याव॑देवास्ति । तद॑वरु॒न्धे ॥ तस्यै॑ तद्ब्र॑तं ।
वर्ष॑ति न धा॑वेत् । 111 (10)

T.A.1.26.7

अमृतं॑ वा आपः॑ । अमृत॑स्या-नन्तरि॑त्यै ॥ नाप्सु॑-मूत्र॑पुरीष॑ङ्कुर्यात् ।
न निष्ठी॑वेत् । न वि॒वसनः॑ स्नायात् । गुह्यो॑ वा एषो॑ऽग्निः ।
ए॒तस्या॒ग्ने र॑नति दाहाय ॥ न पु॑ष्कर॒पर्णानि॑ हिरण्यं॑ वाऽधि॑तिष्ठेत् ।
ए॒तस्या॒ग्ने-र॑नभ्यारोहाय ॥ न कूर्म॑स्याशनीयात् () ।
नोद॑कस्या-घातु॑कान्येन-मोद॑कानि भवन्ति । अ॒घातु॑का आपः॑ ।
य ए॒तम॒ग्निञ्चि॑नुते । य उ॒चैन॑मेवं वेद॑ ॥ 112 (14) (चि॒नुते - चि॒नुते -
प्र॒जाका॑मश्चिन्वी॑त-य एवं॑ वेदा॑-पो॑-धा॒वे-द॑रुनीयाच्च॒त्वारि॑ च) (A26)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 26 ॥

1.1.27 अनुवाकं-27

T.A.1.27.1

इ॒मा नु॒कं॑ भुव॒ना सी॒षधे॑म । इन्द्र॑श्च वि॒श्वेच॑ दे॒वाः ॥

य॒ज्ञञ्च॑ नस्तन्व॒ञ्च प्र॒जाञ्च॑ । आ॒दि॒त्यैरिन्द्रः॑ स॒ह सी॒षधा॑तु ॥

आ॒दि॒त्यैरिन्द्रः॑ स॒ग॒णो-म॒रुद्भिः॑ । अ॒स्माकं॑ भू॒त्ववि॒ता त॒नूनां॑ ॥

आ॒प्लव॑स्व प्र॒प्लव॑स्व । आ॒ण्डी भव॑ ज॒ मा मु॒हुः ।

सु॒खादी॑न्दुः ख॒निध॑नां । प्र॒तिमु॒ञ्चस्व॑ स्वां पु॒रं ॥ 113 (10)

T.A.1.27.2

म॒रीच॑यः स्वा॒यंभु॑वाः । ये श॒रीरा॑ण्य क॒ल्पय॑न् । ते ते दे॒हङ्क॑ल्पयन्तु ।

मा च॑ ते ख॒या स्म ती॑रिषत् ॥ उ॒त्तिष्ठ॑त मा स्व॒प्त ।

अ॒ग्नि-मि॑च्छ॒द्ध्वं भा॑रताः । रा॒ज्ञः सोम॑स्य तृ॒प्तासः॑ ।

सू॒र्येण॑ स॒युजो॑षसः ॥ “यु॒वा सु॒वासाः{14}” ॥

अ॒ष्टाच॑क्रा नव॒द्वारा ॥ 114 (10)

T.A.1.27.3

दे॒वानां॑ पू॒रयो॑द्ध्य॒या । तस्या॑ हिर॒ण्मयः॑ को॒शः ।

स्व॒र्गो लो॒को ज्यो॑तिषा ऽऽवृ॒तः ॥ यो वै तां॑ ब्र॒ह्म॒णो वे॒द ।

अ॒मृते॑नावृ॒तां पु॑रीं । तस्मै॑ ब्र॒ह्म च॑ ब्र॒ह्मा च॑ ।

आ॒युः की॒र्तिं प्र॒जान्द॑दुः ॥ वि॒भ्राज॑माना॒ञ् ह॒रिणीं॑ ।
यश॑सा संप॒रीवृ॑तां । पु॒रञ् ह॒रिण्मयीं॑ ब्र॒ह्मा । 115 (10)

T.A.1.27.4

वि॒वेशा॑पराजिता ॥ परा॒ङ्गेत्य॑ (परा॒डेत्य॑) ज्या॒मयी॑ ।
परा॒ङ्गेत्य॑ (परा॒डेत्य॑) नाश॑की ।
इ॒ह चा॑मु॒त्र चान्वे॑ति । वि॒द्वान् दे॒वासु॑रानु॒भयान्॑ ॥
यत्कु॑मारी म॒न्द्रय॑ते । यद्यो॒षिद्य॑-त्पति॒व्रता॑ । अ॒रिष्टं॑ यत्किञ्च॑ क्रि॒यते॑ ।
अ॒ग्नि-स्तद॑नु वेध॑ति ॥ अ॒शृता॑सः शृ॒तास॑श्च । 116 (10)

T.A.1.27.5

यज्वानो॑ येऽप्य॑यज्वनः । स्वर्य॑न्तो नापै॑क्षन्ते ।
इन्द्र॑-म॒ग्निञ्च॑ ये वि॒दुः ॥ सि॒कता॑ इव स॒म्यन्ति॑ ।
रश्मि॑भिः-समु॒दीरि॑ताः ।
अ॒स्मा-ल्लो॒काद॑-मुष्मा॒च्च । ऋ॒षिभि॑-रदा॒त्-पृ॒श्निभिः॑ ॥
अपे॑त वी॒त वि च॑ सर्प॒तातः॑ । येऽत्र॑ स्थ पु॒राणा॑ ये च॒ नूत॑नाः ।
अ॒होभि॑-र॒द्धि-र॒क्तुभि॑-र्व्य॒क्तं । 117 (10)

T.A.1.27.6

य॒मो द॑दा॒त्व-व॒सान॑मस्मै ॥ नृ॑ मु॒णन्तु॑ नृ॑ पा॒त्व॒र्यः॑ ।
अ॒कृ॒ष्टा ये च॑ कृ॒ष्टजाः॑ । कु॒मारी॑षु क॒नीनी॑षु ।

जा॒रिणी॑षु च॒ ये हि॒ताः ॥ रे॒तः पी॑ता आण्ड॑पी॒ताः ।
 अ॒ङ्गा॒रेषु॑ च॒ ये हु॒ताः । उ॒भया॑न् पु॒त्र पौ॑त्रका॒न् ।
 यु॒वेऽहं॑ य॒मरा॑जगान् ॥ “श॒तमि॒न्नु श॒रदः{15}” () ॥
 अ॒दो यद्ब्र॑ह्म॒ विल॑बं । पि॒तृणाञ्च॑ य॒मस्य॑ च ।
 वरु॑ण-स्याश्चि॒नो-र॒ग्नेः । मरु॑ताञ्च विहा॒यसां॑ ॥
 का॒मप्र॑यवणं मे अस्तु । स ह्ये॒वास्मि॑ स॒नात॑नः ।
 इति॑ ना॒को ब्र॑ह्मि॒श्रवो॑ रा॒यो ध॒नं ।

पु॒त्राना॑पो दे॒वीरि॑हाहि॒ता ॥ 118 (18)

(पु॒रं - न॒वद्वारा॑ - ब्र॒ह्मा - च - व्य॑क्तं - श॒रदोऽष्टौ॑ च (A27)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 27 ॥

1.1.28 अनुवाकं-28

T.A.1.28.1

वि॒शी॒र्ष्णीं॑ गृ॒द्ध्र-शी॒र्ष्णीञ्च॑ । अ॒पेतो॑ निर्ऋ॒तिं ह॑थः ।
 परि॑बाध॒ श्वेत॑कु॒क्षं । नि॒जङ्घ॑ श॒बलो॑दरं ॥ स॒ तान् वा॒च्याय॑या स॒ह ।
 अ॒ग्ने ना॑शय स॒न्दृशः॑ । ई॒र्ष्या॒सूये॑ बु॒भुक्षां॑ । म॒न्युं कृ॒त्यां च॑ दी॒धिरे॑ ।
 रथे॑न किं॒शुका॑वता । अ॒ग्ने ना॑शय स॒न्दृशः॑ ॥ 119 (10)

(वि॒शी॒र्ष्णीं द॑श) (A28)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 28 ॥

1.1.29 अनुवाकं-29

T.A.1.29.1

पर्जन्याय प्रगायत । दिवस्पुत्राय मीढुषे । स नो यवसमिच्छतु ॥
इदं वचः पर्जन्याय स्वराजे । हृदो अस्त्वन्तरन्त-द्युयोत ।
मयोभूर्वातो विश्वकृष्टयः सन्त्वस्मे । सुपिप्पला ओषधीर् देवगोपाः ॥
यो गर्भ-मोषधीनां । गवाङ्कृणोत्यर्वतां । पर्जन्यः पुरुषीणां ॥ 120 (10)

(पर्जन्याय दश) (A29)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 29 ॥

1.1.30 अनुवाकं-30

T.A.1.30.1

पुनर्मामैत्विन्द्रियं । पुनरायुः पुनर्भगः । पुनर् ब्राह्मण-मैतु मा ।
पुनर् द्रविण मैतु मा ॥ यन्मेऽद्य रेतः पृथिवीमस्कान् ।
यदोषधीरप्यसरद्-यदापः । इदन्तत् पुनराददे ।
दीर्घायुत्वाय वर्चसे ॥ यन्मे रेतः प्रसिच्यते ।
यन्म आजायते पुनः() । तेन माममृतं कुरु ।
तेन सुप्रजसङ्कुरु ॥ 121 (12) (पुनर्द्वे च) (A30)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 30 ॥

1.1.31 अनुवाकं-31

T.A.1.31.1

अ॒द्भ्य-स्ति॒रो॒धा जा॒यत॑ । तव॑ वै॒श्रव॑णः स॒दा । ति॒रो धे॒हि स॒प॒त्नान्नः॑ ।

ये अ॒पोऽ॒श्नन्ति॑ के॒चन॑ ॥ त्वा॒ष्ट्रीं मा॒यां वै॒श्रव॑णः ।

रथ॑ सह॒स्र व॒न्धुरं॑ । पु॒रु॒श्च॒क्र सह॒स्राश्वं॑ ।

आ॒स्था या॒याहि॑ नो ब॒लिं ॥ यस्मै॑ भू॒तानि॑ ब॒लिमा॑व॒हन्ति॑ ।

धन॑ङ्गा॒वो ह॒स्ति हि॒र॒ण्यम॑श्वा॒न् । 122 (10)

T.A.1.31.2

अ॒साम॑ सु॒मतौ य॒ज्ञिय॑स्य । श्रि॒यं बि॒भ्रतो॑ ऽन्न॒मुखीं॑ वि॒राजं॑ ॥

सु॒दर्श॑ने च क्रौ॒ञ्चे च॑ । मै॒नागे च॑ म॒हागि॑रौ ।

श॒त॒द्वा॒ट् टा॒रग॑मन्ता (स॒त॒द्वा॒ट् टा॒रग॑मन्ता) ।

स॒ह्यं न॑गरं तव॑ ॥ इति॑ मन्त्राः । क॒ल्पो॑ऽत ऊ॒र्ध्वं ॥

यदि॑ ब॒लिं ह॑रेत् ।

हि॒र॒ण्यना॑भये वि॒तुद॑ये कौ॒बेरा॑यायं ब॒लिः । 123 (10)

T.A.1.31.3

सर्व॑भू॒ताधि॑पतये नम॑ इति । अथ॑ ब॒लिं ह॑त्वोपति॒ष्ठेत् ॥

क्ष॒त्रं क्ष॒त्रं वै॒श्रव॑णः । ब्रा॒ह्म॒णा वय॑ स्मः ।

नमस्ते॑ अस्तु॒ मा मा॑ हि॒प्सीः । अस्मात् प्रवि॑श्यान्नम॒द्धीति॑ ॥

अथ तमग्नि॑-मादधी॒त । यस्मिन्ने॑ तत्कर्म॒ प्रयुज्जी॑त ॥

तिरो॒धा भूः । तिरो॒धा भुवः॑ । 124 (10)

T.A.1.31.4

तिरो॒धाः स्वः । तिरो॒धा भूर्भुव॑स्स्वः ।

सर्वेषां॑ ँलो॒काना॑-माधिपत्ये॑ सीदेति॑ ॥ अथ तमग्नि॑-मिन्धी॒त ।

यस्मिन्ने॑ तत्कर्म॒ प्रयुज्जी॑त ॥ तिरो॒धा भूः स्वाहा॑ ॥

तिरो॒धा भुवः॑ स्वाहा॑ ॥ तिरो॒धाः स्वः स्वाहा॑ ॥

तिरो॒धा भूर्भुव॑स्स्वस्स्वाहा॑ ॥

यस्मिन्नस्य॑ काले॒ सर्वा आहु॑तीर् हुता॑ भवेयुः । 125 (10)

T.A.1.31.5

अपि॑ ब्राह्मणमु॒खीनाः॑ । तस्मिन्नहः॑ काले॒ प्रयुज्जी॑त ।

परः॑ सु॒प्तज॑नाद्वेपि॒ ॥ मा स्म प्रमा॑द्यन्त माद॒ध्यापये॑त् ।

सर्वार्थाः॑ सिद्ध्यन्ते । य एवं॑ वेद । क्षुद्ध्य-न्निदम॑जानतां ।

सर्वार्था॑ न सिद्ध्यन्ते ॥ यस्ते॑ वि॒घातु॑को भ्रा॒ता ।

ममान्तर॑ हृदये॒ श्रितः॑ । 126 (10)

T.A.1.31.6

तस्मा॑ इ॒मम॑ग्र॒ पिण्ड॑ञ्जुहोमि । स मे॑ऽर्था॒न् मा वि॑वधीत् । मयि॒ स्वाहा॑ ॥
 रा॒जा॒धि॒रा॒जाय॑ प्रसह्य साहि॑ने॒ । नमो॑ वयं॒ वैश्र॑वणाय॒ कुर्म॑हे ।
 स मे॒ कामा॑न् काम॒ कामा॑य॒ मह्यं॑ । कामे॑श्वरो॒ वैश्र॑वणो॒ ददा॑तु ।
 कु॒बे॒राय॑ वैश्र॒वणाय॑ । म॒हा॒रा॒जाय॑ नमः॑ । के॒तवो॑ अरुणा॒सश्च॑ () ।
 ऋ॒षयो॑ वा॒तर॑श॒नाः । प्र॒तिष्ठा॑ञ् श॒तधा॑ हि ।
 स॒मा॒हि॒ता॒सो स॒हस्र॑धा॒यसं॑ । शि॒वा नः॑ श॒न्त॒मा भ॑वन्तु ।
 दि॒व्या आप॑ ओष॒धयः॑ । सु॒मृ॒डी॒का सर॑स्वति ।
 मा ते॒ व्योम॑ स॒न्दृशि॑ ॥ 127 (17)

(अ॒श्वा॒न्-ब॒लिर्-भु॒वो - भ॒वे॒युः - श्रि॒त - श्र॑ स॒प्त च॑) (A31)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 31 ॥

1.1.32 अनुवाकं-32

T.A.1.32.1

सम्वँ॑त्स॒रमे॑तद् व्र॒तञ्च॑रेत् । द्वौ॑ वा मा॒सौ ॥ नि॒यमः॑ स॒मासे॑न ॥
 तस्मिन्॑ नि॒यम॑ वि॒शेषाः॑ । त्रि॒षव॑ण-मु॒दको॑पस्पर्॒शी ।
 चतु॑र्थ॒ काल॑पा॒नभ॑क्तः स्यात् । अ॒हर॑ह॒र्वा भै॑क्षम॒श्नीया॑त् ।
 औ॒दु॒म्बरी॑भिः स॒मिद्धि॑-र॒ग्निं प॑रिचरेत् ।

पुनर्मा॑ मै॒त्विन्द्रि॑य-मि॒त्येते॑ना-ऽनु॒वाके॑न ।

उ॒द्धृत॑ परि॒पूता॑भिर॒द्धिः का॒र्यं कु॒र्वीत॑ । 128 (10)

T.A.1.32.2

असञ्च॑यवान् । अ॒ग्नये॑ वा॒यवे॑ सू॒र्याय॑ । ब्र॒ह्मणे॑ प्र॒जाप॑तये ।

चन्द्र॑मसे॒ नक्ष॑त्रेभ्यः । ऋ॒तुभ्यः॑ सम्॒वत्स॑राय ।

वरु॑णा-या॒रुणा॑येति॒ व्रत॑हो॒माः । प्र॒वर्ग्य॑व॒दादेशः॑ ।

अरु॑णाः काण्ड॑ ऋषयः ॥ अ॒रण्येऽधी॑यी॒रन् ।

भद्रं॑ कर्णे॒भिरिति॑ द्वे ज॒पित्वा॑ । 129 (10)

T.A.1.32.3

महा॑नाम्नी॒भि-रु॑दकं स॒स्पर्श्य॑ । तमा॑चा॒र्यो द॒द्यात् ।

शि॒वानः श॑न्तमे-त्योष॒धीरा॑ल॒भते॑ । सु॒मृडी॑केति॒ भूमिं॑ । ए॒वम॑प॒वर्गे॑ ।

धे॒नुर् द॒क्षिणा॑ । कं सम्॒वास॑श्च॒ क्षौमं॑ । अ॒न्यद्वा शु॒क्लं ।

यथा॑ श॒क्ति॒ वा । ए॒व स्वा॑द्ध्याय॒ धर्मे॑ण () । अ॒रण्येऽधी॑यी॒त ।

तप॑स्वी पु॒ण्यो भ॑वति तप॑स्वी पु॒ण्यो भ॑वति ॥ 130 (12)

(कु॒र्वीत - ज॒पित्वा - स्वा॑द्ध्याय॒धर्मे॑ण द्वे च) (A32)

श्री॑ छा॒या-सु॒वर्च॑ला॒म्बा स॑मेत श्री॒ सूर्य॑ना॒राय॑ण स्वा॒मिने॑ नमः ।

ॐ नमो॑ नाराय॒णाय॑ ॥ 32 ॥

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 32 Anuvaakams :-

(भ॒द्रं॑ – स्मृ॒तिः॑ – साकं॑ जाना॒ – मक्ष्य॑ – ति॒ता॒म्रा – ण्य॑त्यु॒र्ध्वाक्ष॑
– आ॒रोगः॑ – क्वे॒द – म॒ग्निश्च॑ – स॒हस्र॑वृत् – प॒वित्र॑वन्त –
आ॒तनु॑ष्वा – ष्ट्यो॑नीं – यो॒ऽसा – व॒थादि॑त्य – स्यारोग॑-स्याथ वायो-
रथा॒ग्नेर् – दक्षि॑णपूर्वस्या – मि॒न्द्रघो॑षा व-आप॑मापां-यो॒ऽपा –
मापो॑ वै – चतु॑ष्ट्यो – जा॒नुद॑घ्नी – म॒ग्निं प्र॑णीये – मा नु॑ कं –
वि॒शीर्ष्णीं॑ – पर्ज॑न्याय – पुन॑ – र॒द्भ्यः॑ – सम्॑वत्सरं द्वात्रिं॑शत्)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(भ॒द्रं – ज्यो॑तिषा – तस्मिन्॑ राजानं – क॒श्यपा॑थ-स॒हस्र॑वृ॒दियं॑-
नपु॑ंसक – म॒ष्ट्योनी॑ – म॒वप॑तन्ताना – मा॒यत॑नवान् भवति –
स॒तो ब॑न्धुं – ता उत्त॑रतो – वज्र॑मेव – पुन॑र्मामैतु
त्रिं॑शदुत्तर॑शतम्)

First and Last Padam in TA, 1st Prapaatakam :-

(भ॒द्रं – तप॑स्वी पु॒ण्यो भ॑वति तप॑स्वी पु॒ण्यो भ॑वति)

॥ हरिः ओम् ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके प्रथमः प्रपाठकः (अरुणप्रश्नः)

समाप्तः ॥

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

6 त्रिणाचिकेतं

T.B.3.11.7.1

अयं वाव यः पवते । सौ॥ग्निर्नाचिकेतः । स यत् प्राङ् पवते ।
तदस्य शिरः । अथ यद् दक्षिणा । स दक्षिणः पक्षः ।
अथ यत् प्रत्यक् । तत् पुच्छं । य दुदङ्ङ् । स उत्तरः पक्षः । 37(10)

T.B.3.11.7.2

अथ यथ् सम्वाति । तदस्य समञ्चनं च प्रसारणं च ।
अथो संपदेवास्य सा ॥ स॥ ह वा अस्मै स कामः पद्यते ।
यत् कामो यजते । यो॥ग्निं नाचिकेतं चिनुते ।
य उ चैन-मेवं वेद ॥ यो ह वा अग्ने नाचिकेतस्यायतनं
प्रतिष्ठां वेद । आयतनवान् भवति । गच्छति प्रतिष्ठां । 38 (10)

T.B.3.11.7.3

हिरण्यं वा अग्ने नाचिकेतस्यायतनं प्रतिष्ठा । य एवं वेद ।
आयतनवान् भवति । गच्छति प्रतिष्ठां ॥
यो ह वा अग्ने नाचिकेतस्य शरीरं वेद ।
स शरीर एव स्वर्गं लोकमेति ।

हिरण्यं वा अग्ने नाचिकेतस्य शरीरं ।
य एवं वेद । स शरीर एव स्वर्गं लोकमेति ॥
अथो यथा रुक्म उत्-तप्तो भाय्यात् । 39 (10)

T.B.3.11.7.4

एवमेव स तेजसा यशसा । अस्मिञ्च लोके-ऽमुष्मिञ्च भाति ॥
उरवो ह वै नामैते लोकाः । ये-ऽवरेणादित्यं ।
अथ हैते वरीयाञ्सो लोकाः । ये परेणादित्यं ।
अन्तवन्तञ् ह वा एष क्षय्यं लोकं जयति । यो-ऽवरेणादित्यं ।
अथ हैषो-ऽनन्त-मपार-मक्षय्यं लोकं जयति ।
यः परेणादित्यं () ॥ 40 (10)

T.B.3.11.7.5

अनन्तञ् ह वा अपार-मक्षय्यं लोकं जयति ।
योऽग्निं नाचिकेतं चिनुते । य उ चैन-मेवं वेद ॥
अथो यथा रथे तिष्ठन् पक्षसी पर्या-वर्तमाने प्रत्यपैक्षते ।
एव-महोरात्रे प्रत्यपैक्षते ।
नास्या-होरात्रे लोकमाप्नुतः । योऽग्निं नाचिकेतं चिनुते ।
य उ चैन-मेवं वेद ॥ 41 (8)

(उत्तरः पक्षो – गच्छति प्रतिष्ठां – भाव्याद् – यः परेणादित्य –
+मष्टौ च) (A7)

T.B.3.11.8.1

उ॒शन् ह॒ वै वा॒जश्र॑वसः॒ सर्व॑वेदसं॒ ददौ॑ ।
तस्य॑ ह॒ नचि॑केता॒ नाम पु॒त्र आ॒स । त॒ ह कु॒मा॒र॒ सन्तं॑ ॥
दक्षि॑णासु॒ नीय॑मानासु॒ श्रद्धा॑ ऽऽवि॒वेश । स हो॑वाच ।
तत॑ कस्मै॒ मां दा॑स्यसीति । द्वितीयं॑ तृतीयं॑ ॥ त॒ ह प॑रीत उवाच ।
मृत्य॑वे॒ त्वा ददा॑मीति ॥ त॒ ह स्मो॑त्थितं॒ वाग॑भिवदति । 42 (10)

T.B.3.11.8.2

गौत॑म कु॒मा॒रमि॑ति । स हो॑वाच । प॒रेहि॑ मृत्यो॒ गृहान्॑ ।
मृत्य॑वे॒ वै त्वा॑ऽदा-मि॑ति ॥ तं वै प्र॒वस॑न्तं गन्तासीति होवाच ।
तस्य॑ स्म ति॒स्रो रा॒त्री-र॒नाश्वा॑न् गृ॒हे व॑सतात् । स यदि॑ त्वा पृ॒च्छेत् ।
कु॒मा॒र क॑ति रा॒त्री-र॒वा॒त्सी-रि॑ति । ति॒स्र इति॑ प्र॒ति ब्रू॑तात् ।
किं प्र॒थमा॑ र॒त्रि-मा॑रु॒ना इति॑ । 43 (10)

T.B.3.11.8.3

प्र॒जां त इति॑ । किं द्वि॒तीया॑-मि॑ति । प॒शू॒स्त इति॑ ।
किं तृ॒तीया॑-मि॑ति । सा॒धुकृ॑त्यां त इति ॥ तं वै प्र॒वस॑न्तं जगाम ।

तस्य॑ ह॒ तिस्रो॑ रा॒त्री-र॒नाश्वा॑न् गृ॒ह उ॒वास॑ । तमा॒गत्य॑ पप्रच्छ ।
कु॒मा॒र क॒ति रा॒त्री-र॒वा॒थ्सी-रि॒ति । ति॒स्र इति॑ प्र॒त्युवा॑च । 44 (10)

T.B.3.11.8.4

किं॑ प्रथ॒माँ रा॒त्रि-मा॒श्ना इति॑ । प्र॒जां त इति॑ ।
किं॑ द्वि॒तीया-मि॒ति । प॒शूँस्त इति॑ । किं॑ तृ॒तीया-मि॒ति ।
सा॒धुकृ॒त्यां त इति॑ ॥ नम॒स्ते अस्तु॑ भगव इति॑ होवाच ।
वरं॑ वृ॒णीष्वेति॑ ॥ पि॒तरमे॒व जी॒वन्न॑यानीति॑ ॥
द्वि॒तीयं॑ वृ॒णीष्वेति॑ । 45 (10)

T.B.3.11.8.5

इ॒ष्टापूर्त॑यो मे॒ ऽक्षि॑तिं ब्रू॒हीति॑ होवाच ।
तस्मै॑ है॒तम॒ग्निं नाचि॑केत-मुवाच ।
ततो॑ वै तस्ये॒-ष्टापूर्ते॑ ना क्षी॒येते ॥
नास्ये॒ष्टा-पूर्ते॑ क्षी॒येते । योऽग्निं॑ नाचि॑केतं चि॒नुते ।
य उ॑ चैन-मे॒वं वे॒द ॥ तृ॒तीयं॑ वृ॒णीष्वेति॑ ।
पुन॑ मृ॒त्यो मे॒ ऽप॒जि॑तिं ब्रू॒हीति॑ होवाच ।
तस्मै॑ है॒तम॒ग्निं नाचि॑केत-मुवाच ।
ततो॑ वै सोऽप पुन॑ मृ॒त्यु-म॒जय॑त् । 46 (10)

T.B.3.11.8.6

अप॑ पुन॑ मृ॒त्युं ज॑यति । योऽग्निं॑ नाचि॒केतं॑ चि॒नुते॑ ॥
य उ॑ चैन॒-मेवं॑ वे॒द ॥ प्र॒जाप॑ति॒ वै प्र॒जाका॑म॒-स्तपो॑-ऽतप्य॑त ।
स हि॑रण्य॒-मुदा॑स्यत् । त-द॒ग्नौ प्रा॑स्यत् । त-द॒स्मै ना॑च्छदयत् ।
तद् द्वि॒तीयं॑ प्रा॑स्यत् । त-द॒स्मै नै॒ वा॑च्छदयत् ।
तत् तृ॒तीयं॑ प्रा॑स्यत् । 47 (10)

T.B.3.11.8.7

त-द॒स्मै नै॒ वा॑च्छदयत् । त-दा॒त्म-न्ने॒व हृ॑दय्येऽग्नौ॑ वै॒श्वान॑रे प्रा॑स्यत् ।
त-द॒स्मा अ॑च्छदयत् । तस्मा॒द्धि॒रण्यं॑ क॒निष्ठं॑ ध॒नानां॑ ।
भु॒ञ्जत् प्रि॑यतमं । हृ॒दय॑जꣳ हि । स वै तमे॒व ना॑विन्दत् ।
यस्मै॒ तां दक्षि॑णा-म॒नेष्य॑त् ।
ताꣳ स्वा॒यैव॑ ह॒स्ताय॑ दक्षि॒णायान॑यत् ।
तां प्र॒त्यगृ॑ह्णात् । 48 (10)

T.B.3.11.8.8

दक्षाय॑ त्वा दक्षि॒णां प्र॑तिगृह्णामीति । सो ऽदक्ष॑त दक्षि॒णां प्र॑तिगृह्य ।
दक्ष॑ते ह॒ वै दक्षि॑णां प्र॒तिगृ॑ह्य । य ए॒वं वे॒द ॥
ए॒तद्ध॑ स्म॒ वै तद् वि॒द्वाꣳसो॑ वा॒जश्र॑वसा गो॒तमाः॑ ।
अ॒प्यनू॑दे॒श्यां दक्षि॑णां प्र॒तिगृ॑ह्णन्ति ।

उ॒भये॑न व॒यं द॑क्षिष्याम॒ह ए॒व द॑क्षि॒णां प्र॑तिगृह्येति ।

ते ऽद॑क्षन्त॒ दक्षि॑णां प्र॑तिगृह्य ।

दक्ष॑ते ह॒ वै द॑क्षि॒णां प्र॑तिगृह्य । य॒ एवं॑ वे॒द () ।

प्र॒ हान्यं॑ ँली॒नाति॑ ॥ 49 (11)

(व॒द – त्या॒श्ना इ॒त् – यु॒वाच॑ – द्वि॒तीयं॑ वृ॒णीष्वे॑ – त्य॒जय॑त् –
तृ॒तीयं॑ प्रा॒स्य – द॒गृह्णा॑द् – य॒ एवं॑ वे॒दैकं॑ च) (A8)

T.B.3.11.9.1

त॒त् है॒त-मे॑के प॒शुब॑न्ध ए॒वोत्त॑रवे॒द्यां चि॑न्वते ।

उ॒त्त॒रवे॒दिस॑म्मित ए॒षोऽग्नि॑रिति॒ वद॑न्तः ।

तन्न॑ त॒था कु॑र्यात् । ए॒त-म॑ग्निं का॒मेन॑ व्य॒र्द्धये॑त् ।

स ए॒नं का॑मे॒न व्य॑र्द्धः । का॒मेन॑ व्य॒र्द्धये॑त् ।

सौ॒म्ये वा॒वै न॑मध्व॒रे चि॑न्वीत । य॒त्र वा॒ भूयि॑ष्ठा आ॒हु॒तयो॑ हू॒येर॑न् ।

ए॒त-म॑ग्निं का॒मेन॑ स॒म॒र्द्धय॑ति । स ए॒नं का॑मे॒न स॒म॒र्द्धः॑ । 50 (10)

T.B.3.11.9.2

का॒मेन॑ स॒म॒र्द्धय॑ति ॥ अ॒थ है॒नं पु॒रर्ष॑यः ।

उ॒त्त॒रवे॒द्या-मे॒व स॒त्रिय॑-मचि॒न्वत॑ । त॒तो वै ते॑ऽवि॒न्दन्त॑ प्र॒जां ।

अ॒भि स्व॒र्गं लो॒क-म॑जयन् । वि॒न्दत॑ ए॒व प्र॒जां ।

अभि॑ स्वर्गं॑ लो॒कं ज॑यति । यो॒ऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चि॒नुते॑ ।
य उ॑ चैन॒-मे॒वं वे॑द ॥ अथ॑ है॒नं वा॒युर् ऋ॒द्धि॒कामः॑ । 51 (10)

T.B.3.11.9.3

यथा॑न्यु॒प्त-मे॒वोप॑दधे । ततो॑ वै स ए॒ता-मृ॒द्धि-मा॑द्ध॒र्नोत्॑ ।
यामि॑दं वा॒युर् ऋ॒द्धः । ए॒ता-मृ॒द्धि-मृ॑द्ध॒नोति॑ ।
यामि॑दं वा॒युर् ऋ॒द्धः । यो॒ऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चि॒नुते॑ ।
य उ॑ चैन॒-मे॒वं वे॑द ॥ अथ॑ है॒नं गो॒ब॒लो वा॒र्ष्णः प॒शु॒कामः॑ ।
पा॒क्तमे॒व चि॒क्ये । पञ्च॑ पु॒रस्ता॑त् । 52 (10)

T.B.3.11.9.4

पञ्च॑ दक्षि॒णतः॑ । पञ्च॑ प॒श्चात् । पञ्चो॑त्तर॒तः । ए॒कां म॑द्ध्ये॒ ।
ततो॑ वै स स॒हस्रं॑ प॒शून् प्रा॑प्नो॒त् । प्र स॒हस्रं॑ प॒शू-ना॑प्नोति ।
यो॒ऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चि॒नुते॑ । य उ॑ चैन॒-मे॒वं वे॑द ॥
अथ॑ है॒नं प्र॒जाप॑ति॒ ज्यै॑ष्ठ्य॒कामो॑ यश॒स्कामः॑ प्र॒जन॑न॒कामः॑ ।
त्रि॒वृ॒तमे॒व चि॒क्ये । 53 (10)

T.B.3.11.9.5

स॒प्त पु॒रस्ता॑त् । ति॒स्रो दक्षि॒णतः॑ । स॒प्त प॒श्चात् । ति॒स्र उत्तर॑तः ।
ए॒कां म॑द्ध्ये॒ । ततो॑ वै स प्र यशो॑ ज्यै॑ष्ठ्य-मा॒प्नोत्॑ ।

ए॒तां प्र॒जातिं॑ प्रा॒जाय॑त । या॒मिदं॑ प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते ।

त्रि॒वृद् वै ज्यै॑ष्ठ्यं ॥ मा॒ता पि॒ता पु॒त्रः । 54 (10)

T.B.3.11.9.6

त्रि॒वृत् प्र॒जन॑नं । उ॒प॒स्थो यो॒नि र्म॑द्ध्य॒मा ।

प्र॒यशो॑ ज्यै॑ष्ठ्य-मा॒प्नोति॑ । ए॒तां प्र॒जातिं॑ प्र॒जाय॑ते ।

या॒मिदं॑ प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते । यो॒ऽग्निं॑ ना॒चिके॑तं चि॒नुते॑ ।

य उ॑ चैन॒मेवं॑ वे॒द ॥ अथ॑ है॒न-मि॒न्द्रो ज्यै॑ष्ठ्य॒कामः॑ ।

ऊ॒र्ध्वा ए॒वोप॑दधे । ततो॑ वै स ज्यै॑ष्ठ्य-म॒गच्छ॑त् । 55 (10)

T.B.3.11.9.7

ज्यै॑ष्ठ्यं ग॒च्छति॑ । यो॒ऽग्निं॑ ना॒चिके॑तं चि॒नुते॑ ।

य उ॑ चैन-मे॒वं वे॒द ॥ अथ॑ है॒न-म॒सावा॑दि॒त्यः स्व॒र्ग॒कामः॑ ।

प्रा॒चीरे॑वोप॑दधे । ततो॑ वै सो॒ऽभि स्व॒र्गं लो॒क-म॑जयत् ।

अ॒भि स्व॒र्गं लो॒कं ज॑यति । यो॒ऽग्निं॑ ना॒चिके॑तं चि॒नुते॑ ।

य उ॑ चैन-मे॒वं वे॒द ॥ स य॑दी॒च्छेत् । 56 (10)

T.B.3.11.9.8

ते॒जस्वी॑ य॒शस्वी॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सी स्या॑मिति । प्रा॒डा हो॒तुर्द्वि॑ष्ण्या-दु॒थ्स॑र्पेत् ।

ये॒यं प्रा॒गाद् य॒शस्व॑ती । सा मा॑ प्रो॒र्णा॒तु ।

ते॒जसा॑ य॒शसा॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेने॑ति ।

तेज॑स्व्ये॒व य॑श॒स्वी ब्र॑ह्मवर्च॑सी भ॒वति ॥ अथ॑ यदी॒च्छेत् ।
 भूयि॑ष्ठं मे॒ श्रद्द॑धीरन् । भूयि॑ष्ठा दक्षि॑णा नये॒युरिति॑ ।
 दक्षि॑णासु नीय॑मानासु प्रा॒च्येहि॒ प्राच्ये॑हीति॒ प्राची॑ जुषा॒णा वे॒त्वाज्य॑स्य
 स्वाहे॑ति सु॒वेणो॑-प॒हत्या॑ ह॒वनीये॑ जुहु॒यात् । 57 (10)

T.B.3.11.9.9

भूयि॑ष्ठ-मे॒वास्मै॑ श्रद्द॑धते । भूयि॑ष्ठा दक्षि॑णा नय॑न्ति ॥
 पुरी॑ष-मुप॒धाय॑ । चि॒ति-क्लृ॑प्तिभि॒-रभि॑मृश्य ।
 अ॒ग्निं प्र॑णीयोप॒समा॑धाय । चत॑स्र ए॒ता आ॑हु॒ती र्जु॑होति ।
 त्वम॑ग्ने रु॒द्र इति॑ शत॒रुद्री॑यस्य रू॒पं ।
 अ॒ग्ना-वि॑ष्णू इति॑ वसो॒र्धरा॑याः । अन्न॑प॒त इत्य॑न्न हो॒मः ।
 सप्त॑ ते अ॒ग्ने स॒मिधः॑ सप्त जि॒ह्वा इति॑ विश्व॒प्रीः () ॥ 58 (10)
 [स॒मृद्ध - ऋ॒द्धि॒कामः॑ - पु॒रस्ता॑च् - चि॒व्ये - पु॒त्रो - ऽग॑च्छ -
 दि॒च्छे - जु॒हुयाद् - वि॒श्वप्रीः॑ ()] (A9)

Special Korvai

(पुर॑र्षयो वा॒युर् गो॒बलः॑ स॒हस्रं॑ प्र॒जाप॑ति स्त्रि॒वृदिन्द्रो॑
 ऽसा॑वादि॒त्यः स॒ यदी॒च्छेत्)

T.B.3.11.10.1

यां प्रथ॒मा-मि॒ष्टका-मु॒प॒दधा॑ति । इ॒मं तया॑ लो॒क-म॒भि ज॑यति ।
अथो॒ या अ॒स्मिन् ँलो॒के दे॒वताः॑ ॥
तासां॑ सायु॒ज्यं स॒लो॒कता-मा॒प्नोति॑ । यां द्वि॒तीया-मु॒प॒दधा॑ति ।
अ॒न्तरि॒क्षलो॒कं तया॑-ऽभि ज॑यति । अथो॒ या अ॒न्तरि॒क्ष लो॒के दे॒वताः॑ ॥
तासां॑ सायु॒ज्यं स॒लो॒कता-मा॒प्नोति॑ ।
यां तृ॒तीया-मु॒प॒दधा॑ति ।
अमुं॑ तया॑ लो॒क-म॒भिज॑यति । 59 (10)

T.B.3.11.10.2

अथो॒ या अ॒मुष्मिन् ँलो॒के दे॒वताः॑ ॥
तासां॑ सायु॒ज्यं स॒लो॒कता-मा॒प्नोति॑ ।
अथो॒ या अ॒मूरि॑तरा अष्टाद॒श ।
य ए॒वामी॑ उ॒रवश्च॑ वरी॒यां॑ सश्च लो॒काः ।
ता॒ने॒व ता॒भि-र॒भिज॑यति ॥
का॒मचा॑रो ह वा अ॒स्यो॒रुषु॑ च वरी॒यस्सु॑ च लो॒केषु॑ भवति ।
योऽग्निं॑ नाचि॒केतं॑ चि॒नुते॑ । य उ॒ चैन॑-मे॒वं वे॒द ॥
स॒म्व॑त्सरो वा अ॒ग्नि ना॑चि॒केतः॑ । तस्य॑ व॒सन्तः॑ शि॒रः । 60 (10)

T.B.3.11.10.3

ग्री॒ष्मो दक्षि॑णः पक्षः । व॒र्षा उत्त॑रः । श॒रत् पुच्छं॑ ॥
मा॒साः कर्म॑का॒राः । अ॒हो॒रा॒त्रे श॑तरु॒द्रीयं॑ ॥ प॒र्जन्यो॒ वसो॑र्धा॒रा ॥
यथा॒ वै प॒र्जन्यः॒ सुवृष्टं॑ वृष्ट्वा ।
प्र॒जाभ्यः॒ सर्वान्॑ का॒मान्त् संपू॑रयति ।
ए॒व-मे॒व स तस्य॑ सर्वा॒न् का॒मान्त् संपू॑रयति ।
योऽग्निं॑ नाचिकेतं चिनुते । 61 (10)

T.B.3.11.10.4

य उ चैन-मे॒वं वे॑द ॥ स॒म्व॑त्सरो वा अ॒ग्नि नाचिके॑तः ।
तस्य॑ वसन्तः शिरः । ग्री॒ष्मो दक्षि॑णः पक्षः ।
व॒र्षाः पुच्छं॑ ॥ श॒रदुत्त॑रः पक्षः । हे॒मन्तो॑ मद्ध्यं ।
पूर्व॑पक्षाश्चितयः । अ॒पर॑पक्षाः पुरीषं । अ॒हो॒रा॒त्राणीष्ट॑काः () ।
एष॒ वाव सोऽग्नि॑-र॒ग्निमयः॑ पुनर्णवः ।
अ॒ग्निमयो॑ ह वै पुनर्ण॒वो भू॒त्वा । स्व॒र्गं लो॒क-मे॒ति ।
आ॒दि॒त्यस्य॑ सायु॒ज्यं । योऽग्निं॑ नाचिकेतं चिनुते ।
य उ चैन-मे॒वं वे॑द ॥ 62 (16) (अ॒मुं तया॑ लो॒कम॒भिज॑यति – शिर॑ –
श्चि॒नुत – इष्ट॑काः षट्च॑) (A10) ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥